Bugün 16 sahife

AKŞAM

AKŞAM'ın Küçük İlânlarını Mutlaka Okuyunuz!
KÜÇÜK İLÂNLARIMIZ
Pazar, Salı ve Perşembe günleri çıkar.

Sene 19 — No. 6790 — Fiati her yerde 5 kuruş | CUMARTESİ 11 Eylûl 1937 | Telefon: 24240 (İdare) — 24249 (Tahrir) — 24248 (Müdür) — 20113 (Klişe)

Akdeniz iki mıntakaya ayrıldı

Garb kısmına Fransa ve Ingiltere, şark kısmına da Türkiye, Rusya ve Yunanistan filoları nezaret edecek

Bu kısımlarda gemilerin takib edecekleri yollarda daima karakol gemileri gezecek, denizaltı gemilerinin buralara yaklaşmasına müsaade edilmiyecek

Konferans dün toplandı müzakereye başladı

Fransa, Ingiltere, Sovyet Rusya Hariciye Nazırları mühim beyanatta bulundular

Konferansın toplandığı Nyon'un görünüşü

Nyon 10 (Akşam) — Akdeniz konferansı bugün saat 17 de Nyon belediye dairesinin büyük salonunda Fransa Hariciye Nazırı B. Delbosun başkanlığında toplanmıştır. Nyon Cenevre ile Lozan arasında Leman gölü kenarında, Cenevreye 23 kilometre mesafede bir nahiye merkezidir. Nüfusu 6000 kadardır.

Konferansın müteşebbisi olan Fransa ve İngiltereden başka içtimada Bulgaristan, Mısır, Romanya, Sovyetlerbirliği, Türkiye, Yugoslavya ve Yunanistan olmak üzere 9 devlet bulunuyordu.

B. Delbos, reislik mevkiine geçtikten sonra seçimden dolayı teşekkür etmiş ve toplantının mevzuunu tayin eyliyerek demiştir ki:

— Mevzuu bahis olan, Akdenizde tahammül edilmez bir hal alan vaziyete çabuk surette nihayet vermek, bunun için lâzım gelen tedbirleri almak ve Akdenizde seyrisefain hakkındaki beynelmilel hukuka riayet kaidelerini takviye eylemektir.

Akdenizdeki korsanlık vakaları aynı zamanda, denizaltı gemileri harbi hakkındaki 1936 protokolu ile tam bir tezad halinde bulunmaktadır.

Daha çok vahim tehlikeler doğurabilecek olan bu emniyetsizlik vaziyeti devam edemez. Umumiyetle bütün dünyaca tanınmış prensiplerden gayri bir şey teklif etmek ve karşılaştırmak niyetinde değiliz. Fakat bu prensiplere hürmet kaidesinin yeniden

(Devamı 13 ncü sahifede)

Nyon konferansı sadece teknik bir konferanstır

Cenevre yanındaki küçücük Nyon kasabası bu senenin en mühim konferanslarından birine adını verdi. İsviçrede Leman gölünün, tarih kitaplarında ve son asır politika lûgatçesinde yeri büyük olmak mukaddermiş: Cenevre, Lozan, Montrö, Uşi, Nyon... Bu isimlerin hepsi birer hâdiseye bağlıdır.

Nyon Akdeniz konferansı, hiç şüphe yok ki, Avrupayı son zamanlarda en fazla rahatsız eden bir meseleyi halletmeye uğraşacak. On iki devlet, Akdenizde, İspanya dolayısile bozulmak istidadını gösteren sulhü korumaya çalışacak.

Fakat. Akdeniz meselesi İspanya ihtilâlinden sonra doğmuş değildir. Habeş harbi, böyle bir davanın mevcud olduğunu çoktan meydana çıkardı. Akdeniz, sadece birçok memleketlerin sahillerile çevrilmiş büyük ve kapalı bir havuz değil, mühim ülkeleri ve menfaatleri biribirine bağlıyan bir geçittir. İngiltere imparatorluğu Akdeniz yolu sayesinde yaşıyor. İtalya, yeni Afrika müstemlekesine ancak o yoldan gidebiliyor. Karadeniz devletlerinin çıkar yolu orasıdır. Onun için herkes istiyor ki Akdeniz hâkimiyeti kimseye aid olmasın, bu yol herkese açık ve tehlikesiz kalsın.

Tam bu fikirler, bir Akdeniz misakı projeleri etrafında kuvvet bulurken İspanya harbi birdenbire Akdenizi en tehlikeli bir yol hâline koydu. Ortada hiç bir ilânıharb yok iken, meçhul denizaltı gemileri rasgele vapurları batırmaya başladılar.

Nyon konferansı bu korsanlığa mâni olacak tedbirleri bulmak için toplandı. Bundan dolayı siyasî bir konferans olmaktan ziyade fennî bir konferanstır. Orada Akdeniz meselesinin siyasî tarafı değil, korsanlığa karşı ameli tedbirler aranacaktır. Bunun için, İngiltere, bu konferansta, şimdiye kadar yapılan şeylerin hesabı sorulmamasını, kimsenin kimseyi itham etmemesini, sakin bir hava içinde bahriye mütehassıslarının en iyi polis tedbirlerini bulmasını istiyor. Olan olmuştur; bu hallerin bir daha olmaması için ne yapmalıdır? Nyon konferansının gayesi budur.

Sovyetlerin İtalyaya verdikleri nota, biran bu k nferansı tamamile suya düşürür gibi oldu. Fakat İngilterenin ve Almanyanın tesirleri her iki tarafı itidalden ayırmıyor sanıldı. Denildi ki: Almanya bu konferansın akîm kalmamasına çalışmıştır, çünkü Akdeniz meselesile alâkadar sayılması, bu işe girmesi ve İngiltere ile bir masada Akdeniz meselesini münakaşa etmesi hoşuna gidiyor; bundan dolayı, bu sefer İtalya üzerinde itidal amili olmaktadır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Necdet Sadri

Dikkatler

Balsız arı

Zengindir, vasi bir kütüphanesi var, okur, hem de muhtelif lisanlardan okur: Çünkü üç Avrupa dili bilir. Tahsili, Paris ve Londradadır. Galiba farisi ve arabi de anlar. Herkes ona hürmet eder. Bilhassa, pek münevver bir zat olduğu için...

Fakat o, iş görmez, ders vermez, eser yazmaz.

Bu tip münevver, bizde çoktur. Mergup da sayılması düşünülecek, şaşılacak şeydir.

Halbuki, cemiyet ona emek sarfetmiştir, her şeyini temin etmiştir. O ise, ilmini egoistçe kendine saklar. Rahmet olmuştur, kimsenin bahçesine yağmaz. Manen zürriyetsizdir. çiçeklerimizi emmiştir, balını vermemiştir. İyice düşünülecek olursa pınar başlarını kesmiş bir dev kadar korkunçtur..

Meşhur bir tekerleme vardır: « — Adın nedir? — Mülâyim! — Sert olsan ne yaparsın?»

Ona da sormalı: «— Adın nedir? — Münevver! — Cahil olsaydın ne çıkardı?»

Kanun Bilgileri

Mühür mü? İmza mı?

Bugün 5 inci sahifede

Frank iki gündenberi yeniden düşüyor

Bir Ingiliz lirası 132 frank iken 140 frank etmeğe başladı

Sukuta Fransadaki dahilî kararsızlığın sebep olduğu anlaşılıyor

Paris borsası

Bir aydan beri istikrar peyda etmiş olan Fransız frangında evvelki gün tekrar görülen düşüklü son 24 saat zarfında mühim mıkdarda artmıştır. Evvelki gün Londrada Fransız parası bir İngiliz lirası mukabili 132,95 franktı. Dün sabah 134,50 franktan açılmış ve kısa fasılalarla durmadan sukut ederek nihayet dün akşama doğru 140,12,5 frankta kalmıştır. Bu rakamlardan da anlaşılacağına göre Fransız parası 48 saatte 8 franga yakın sukut etmiştir.

Sukutun sebepleri

Fransız frangı böyle birden bire niçin düşüyor? Dün akşama kadar bunun sebebini bilen olmamış, herkes ayrı ayrı tefsirlerde bulunmuştur.

Tahminlere göre Fransız frangının sukutuna sebep tamamen dahilî kararsızlıktır. Son dünya hâdiselerinin doğrudan doğruya Franga tesir yaptığına ihtimal verilmektedir.

Ünitürk de düşüyor

Frangın mühim mikdarda sukutu Türk borcu tahvillerine de tesir etmiş ve Ünitürk bir mıkdar düşmüştür. Dün sabah İstanbul borsasının

(Devamı 4 üncü sahifede)

Kaptan Paşa Geliyor!

Tarihî deniz romanı

Yazan: İskender Fahreddin Sertelli

Kılıç Ali Paşa'nın kaptanlık devrindeki denizcilik tarihimizin en heyecanlı safhalarını yakında AKŞAM sütunlarında okuyacaksınız.

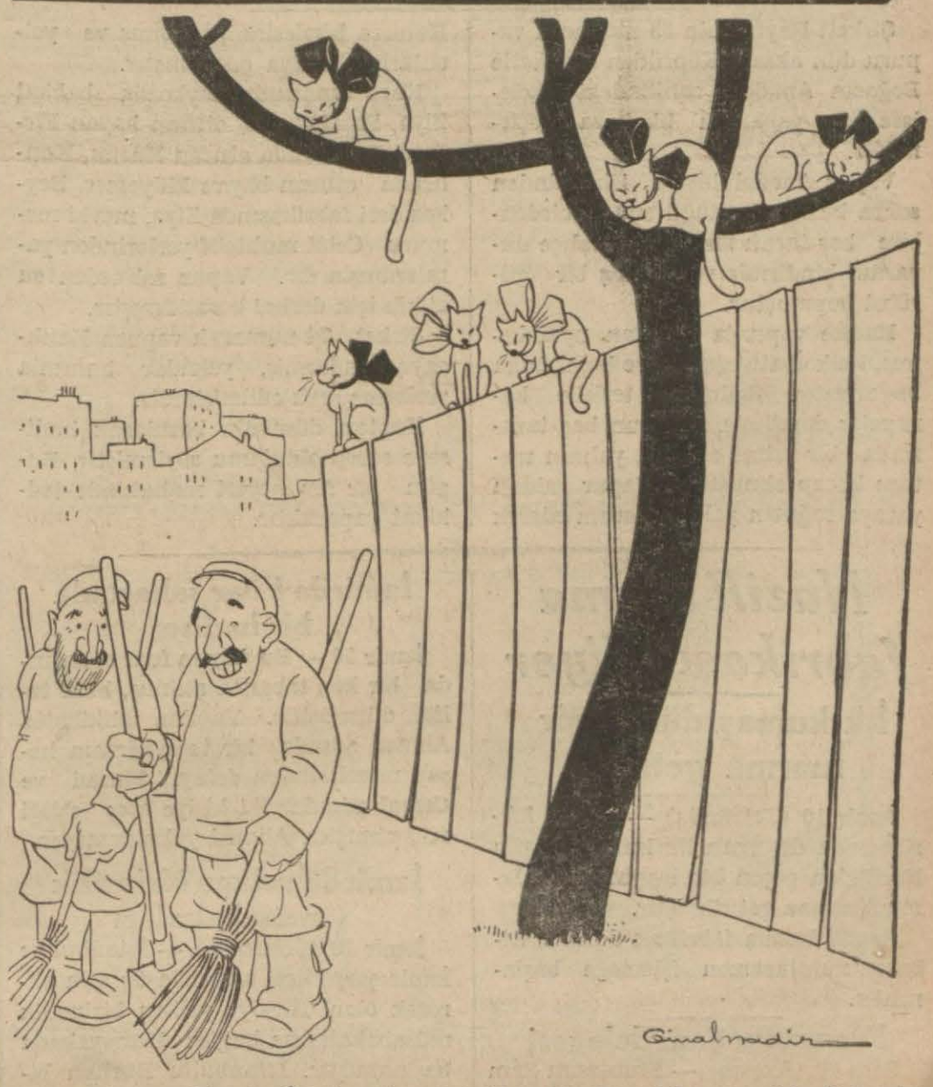

— Aşkolsun bize be İrbahamı!.. Ortalıkta bir tane bile serseri kedi bırakmadık!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Akdenizde tüccar vapurları için üç yol tayin ediliyor

Nyon 11 — Akdenizde tüccar vapurları için üç yol tayin ediliyor: 1 — Cebelüttarık - Portsaid yolu, 2 — Fransa sahilinden Şimalî Afrikaya geiden yol, 3 — Balkan devletlerinin deniz yolu.

Bu yollarda her 50 - 60 mil mesafede devriye gemileri karakol gezeceklerdir.

Edirnede bir karı koca balta ile öldürüldü

İlk tahkikata göre bunlar paralarına tama edilerek öldürülmüşlerdir

Kocanın başı vücudünden ayrılmıştır, kadının bir kulağı koparılmış, birisi yırtılmıştır

Edirne 10 (Akşam) — Eylûlün 9 uncu gecesi Edirnenin Güzelcebaba mahallesinde tüyler ürpertici bir cinayet işlenmiştir. Cinayetin kurbanları altmış yaşını tecavüz eden saka Ali namında hali vakti yerinde bir adamla yine aynı yaşta karısıdır. Her ikisinin de baltalarla kafaları parçalanmış ve saka Alinin kafası tamamen bedeninden ayrılmıştır. Maktüllerin yüz ve enselerinde de muhtelif yaralar açılmış ve kadının bir kulağı tamamen koparılmış, diğeri de yarısına kadar yırtılmıştır.

Saka Ali 60 yaşını mütecaviz olmasına rağmen çalışmakta ve Edirne - Karaağaç posta nakliyatı sürücülüğünü yapmaktadır. Kendisinin iyi bir mevkide bir hanı ve piyasada işliyen müteaddit faytonları vardır. Karısından başka kimsesi yoktu. Karısile beraber Güzelcebaba mahallesindeki bahçe içinde bir katlı evde oturmakta ve fakirane bir hayat yaşamakta idi.

Saka Ali ve karısı iyi huylu insanlar olup kendilerini tanıyanlar bir düşmanları olmadığını zannettiklerini söylüyorlar. Saka Ali çarşamba günü hergün olduğu gibi istasyonda posta çantalarını alarak postaneye teslim ettikten sonra evinin yolunu tutmuş ve iki ihtiyar yemeklerini yedikten sonra mutat zamanda yatmışlardır.

Mahalle halkının ekserisi esnaf olduklarından sabahları erkenden kalkmaktadırlar. Hergün olduğu gibi yataklarından kalkan konu komşu saka Alinin evinden ses seda çıkmadığını görünce meraklanmışlar ve bazıları evin penceresinden bakmışlardır. Feci manzarayı gören komşular derhal keyfiyetten zabıtayı haberdar etmişlerdir.

Vaka mahalline gelen zabıta ve adliye memurları tarafından tahkikata ve araştırmalara başlanmıştır. Bu zavallı karı kocanın paraya tamaan öldürüldükleri tahmin edilmektedir. Çifte cinayetin failleri şiddetle takib edilmekte olduklarından yakında ele geçerek Cumhuriyet adliyesine teslim edilecekleri muhakkaktır.

Şirketin 53 numarası Boğazda rıhtıma çarptı

Kaza Anadoluhisarı ile Kanlıca arasında oldu 5 yaralı var. Vapurda mühim bir rahne açıldı

Şirketi Hayriyenin 53 numaralı vapuru dün akşam Köprüden hareketle Boğazın Anadolu sahilindeki iskelelere sefer yaparken bir kaza geçirmiştir.

Vapur Anadoluhisarı iskelesinden sonra burnu döndüğü sırada birdenbire baş tarafı bir yalının bahçe duvarına bindirmiş ve müthiş bir gürültü kopmuştur.

Hadise vapurda heyecan uyandırmış, halk «batıyoruz» diye bağırmağa başlamıştır. Sadmenin tesirile kanepeler devrilmiş, vapurun baş tarafında bir rahne açılmış, yalının rıhtımı harap olmuştur. Vapur aldığı yaraya rağmen yoluna devam ederek Kanlıca iskelesine yanaşmış ve yolcularını buraya çıkarmıştır.

Kaza esnasında Beykozda bakkal Ziya, Paşabahçede oturan bayan Firdevs, Çubukluda oturan Kâzım, Kanlıcada oturan bayan Müyesser, Beykoz deri fabrikasında Ziya, mevki memuru Celâl muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Vapur rahneden su aldığı için derhal boşaltılmıştır.

Şirket 74 numaralı vapuru Kanlıcaya göndermiş, yolcular bununla yerlerine sevk edilmişlerdir.

Kaptan dümenin bozularak hadiseye sebep olduğunu söylemiştir. Bugün bir fen heyeti mahallinde tedkikat yapacaktır.

Nazill basma fabrikası işliyor

İlk kumaş dün İzmir fuarına getirildi

İzmir 10 (Telefonla) — Nazilli fabrikasında dokunan ilk kumaş bugün Nazilliden geçen bir tayyaremizle İzmir Fuarına getirilmiştir.

Nazilli basma fabrikası dünden itibaren muntazamen işlemeğe başlamıştır.

Fransanın Şam delegesi

Şam 10 (Akşam) — Fransanın Şam delegesi B. Fon Nankin elçiliğine tayin edildi.

İzmirde Fuar sahasında bir hadise

İzmir 10 — Bu akşam fuar sahasında bir kaç tabanca atılmış, halk telâşa düşmüştür. Yapılan tahkikatta Ahmed adında bir tereyağcının hesap meselesinden dolayı Murad ve Cemal adında iki kişiye ateş ettiği anlaşılmıştır. Ahmed yakalanmıştır.

İzmirde yelken birincilik müsabakaları

İzmir 10 (Telefonla) — İstanbul ve İzmir şarpicileri arasında üç gün sürecek olan Türkiye yelken birincilik müsabakalarına bugün Karşıyakada başlanmıştır. İstanbullu Bürhan birinci, İzmirli Hakkı ikinci, İstanbullu Şeref üçüncü geldiler.

Zincirli kuyuda otlar arasında bir cesed bulundu

Cesedin üzerinde 12 bıçak yarası vardır. Katiller bu sabah yakalandılar

Müddeiumîmilik ve zabıta feci ve esrarengiz bir cinayetin tahkikatile meşguldür. Vaka etrafında şu malûmatı aldık:

Dün sabah Zincirlikuyu civarında Levend çifliğinde Yorginin eski tuğla harmanı denilen yerden geçen iki kişi yolun kenarında otlar arasında bir adamın yatmakta olduğunu görmüşler ve zabıtaya haber vermişlerdir.

Zabıta memurları buraya geldikleri zaman yerde yatan adamın kanlar içinde olduğunu görünce derhal müddeiumumîliğe malûmat verilmiş ve müddeiumumî muavinlerinden B. Ata ile adliye doktoru B. Enver Faran derhal vaka yerine giderek cesedi muayene etmişlerdir.

Cesedin üzerinde on iki bıçak yarası vardır. Bunlardan on bir tanesi sırtının muhtelif yerlerinde, bir tanesi de karnındadır.

Mahallinde derhal tahkikata girişilmiş fakat ölünün hüviyetini tespit etmek kabil olamamıştır. Ölü, tahminen otuz beş yaşlarındadır. Üzerinde Anadolnun bazı yerlerinde ve bilhassa Malatya ve Kayseri civarında giyilen siyah bir cepken, başında açık renk bir kasket vardır. Ayakları çıplaktır. Elbisesi pejmürde bir haldedir. Cepleri karıştırılınca yüz kuruş ufak para ile küçük bir çakı bulunmuştur. Nüfus tezkeresi yesaire gibi hüviyetini tespite yarıyacak hiç bir şey elde edilememiştir.

Meçhul Ölü siyah saçlı ve siyah gözlüdür. Yapılan muayenede genç adamın evvelki gece öldürülmüş ve sabaha kadar orada kalmış olduğu tespit edilmiştir. Cesedin etrafında araştırma yapılınca büyük ve sapına kadar kanlara bulanmış bir bıçak bulunmuştur. Bıçağın ucu da kırılmıştır. Bundan da katilin, bıçağını saplarken kemiğe tesadüf ettiği ve çok şiddetli vurulduğundan ucu kırıldığı anlaşılmaktadır. Cebindeki yüz kuruş ufak parası yerinde durduğuna nazaran cineyetin paraya tamaen işlenmediği kanaati hasıl oluyorsa da katilin veya katillerin zabıtayı şaşırtmak maksadile bu parayı cebinde bırakmış olmaları da muhtemeldir.

Dün gece ve bu sabah yapılan tahkikat neticesinde maktulün hüviyeti anlaşılmıştır. Maktul Malatyanın Arapkir kazasından 323 doğumlu Hüseyindir. Hırsızlık maksadile mandıraya girdiği, bu esnada mandıracı Sotiri, yanaşması Niko ve Topal İbrahim isminde iki kişi tarafından öldürüldüğü anlaşılmıştır. Sotiri, Niko ve İbrahim yakalanmışlardır.

Bir otomobil meçhul bir adamı yaraladı

Araba bir duvara çarptı şoför de yaralıdır

Dün gece yarısından sonra Çarşıkapıda feci bir otomobil kazası olmuştur. Bir otomobil, süratle ilerlemekte iken önüne ânî olarak bir adam çımış ve bu adamı altına aldığı gibi, direksiyonu da fazlaca kırmış bulunması dolayısile orada bulunan bir kıraathane duvarına şiddetle çarparak parçalanmıştır.

Vaka yerine gelen zabıta memurları yerde yatan adamın hüviyetini tesbite uğraşmışlarsa da bir çok yerlerinden yaralı olması ve söz söyliyemiyecek bir derecede sarhoş bulunması buna mâni olmuştur.

Ağır yaralı adam hastaneye kaldırılmıştır. Henüz hüviyeti anlaşılamamıştır.

Otomobil parçalanırken şoför de bazı yerlerinden yaralanmış bulunmakta olup nezaret altına alınmıştır. Tahkikat ilerletilmektedir.

Çinde başlıyan harp uzun sürecek

Japon başvekili gazetecilere beyanatında bunu açıkça söyledi

Tokyo 11 (A.A.) — Başvekil prens Konoye, dün akşam gazetecilerle yaptığı bir görüşme esnasında demiştir ki:

Japonya, Çindeki harbin bu sene nihayetinden sonraya kadar devam edeceğini gözönünde tutmalıdır. Bu sebepten dolayı, önümüzdeki sene bütçesi, yeni lüzumlu masrafları nazarı dikkate alacak ve anavatanda herkes, tam bir birlik halinde bşlanan askeri eserin muvafakıyetle neticelenmesi için çalışacaktır.»

Diğer taraftan Prens Konoye, Japonyanın Çin hakkındaki niyetlerinden dünyayı haberdar etmek üzere yabancı memleketlere hususî heyetler göndereceğini bildirmiştir.

Çinlilerin şiddetli müdafaası Japonları şaşırttı

Japonlar, siyasî sebepler yüzünden yavaş fakat emin ilerlemek istiyorlar

Çinliler 16 gün içinde 61 Japon tayyaresi düşürdüklerini bildiriyorlar

Şanghay 10 (A.A.) — Reuter muhabirinden: Japon harp gemileri ile bombardıman tayyareleri, Çin bataryalarını iskât için son bir gayretle merhametsizce Pootung'u bombardıman ettikleri sırada imityazlı mıntakalarda binalar son derece şiddetle sarsılmıştır.

Çin bataryalarının mukabelesi esnasında bir obüs, Japon konsoloshanesi önünde bulunan American Maru ismindeki Japon hastane gemisine isabet etmiştir. Çin obüsleri rıhtım antrepolarından birine de isabet etmiştir. Fakat bu obüslerin asıl hedefleri olan İzumo'ya isabet vaki olmamıştır.

Japonlar, bugün Kiangwan ve Yangtsepoo'yu bombardıman etmek suretiyle harekâta başlamışlardır. Japonlar, mukarrer plân mucibince ilerlelemekte olduklarını bildirmektedirler. Buna mukabil Çinliler de Japonların geri çekilmiş olduklarını iddia etmektedirler.

Şimdi aşikâr surette anlaşıldığına göre Japonların plânı, yavaş fakat emin surette ilerlemektir. Zira Japonlar, siyasî sebeplerden dolayı, bir hezimete uğramak tehlikesine kendilerini maruz bırakamazlar, diğer taraftan Çinlilerin Anudane mukavemeti kendilerini hayrette bırakmıştır.

Çinlilerin tebliğleri

Nankin 10 (A.A.) — Central News ajansından: Japonlar, birkaç defa Liuho, Siaochuensha, Yanglinkow ve Chiakow'a asker çıkarmağa teşebbüs etmişlerse de bu teşebbüslerin kâffesi akamete uğramıştır. Yeniden dört nakliye gemisi, üç bin Japon askeri ile birçok topu Yangtsepoo'da karaya çıkarmıştır.

Çinliler 16 günde 61 Japon tayyaresi düşürmüşler

Nankin 10 (A.A.) — Central News ajansından: Hava işleri komisyonu, 14 ağustostan 31 ağustosa kadar Çin kuvvetleri tarafından Chikiang, Kiangsu ve Anhwei'de düşürülmüş olan Japon tayyarelerinin adedini mübeyyin resmî erkamı neşretmiştir.

Bunlar 29 ağır bombardıman tayyaresi, 24 hafif bombardıman tayyaresi, 5 avcı tayyaresi, 3 deniz tayyaresi. mecmuu, 61 tayyaredir. Bu rakamların sıhhati şununla teyid edilebilir ki Çinliler şimdiye kadar 81 Japon tayyarecisi gömmüşler ve ortadan kaybolan diğer Japon tayyarecilerinin miktarı 56 tahmin edilmektedir. On Japon tayyarecisi esir edilmiş olup Nankinde mevkuf tutulmaktadırlar.

Japon tebliği

Tokyo 10 (A.A.) — «Tebliğ» Japon kıtaatı, 9 eylûlde saat 14 de Wosoung'un 4 kilometre şimali garbîsinde kâin Yuan-Poo-Tien şehrini işgal etmişlerdir. Bu işgal, Şanghay'ya çıkarılmış olan Japon ordusunun sağ ve sol cenahların irtibatlarını temin etmelerine medar olmuştur.

14 ağustostan 9 eylûle kadar Şanghay'da vukua gelen askerî harekât esnasında Japon donanmasının 22 tayyaresi zayi olmuştur. Ayni müddet esnasında Çinlilerin 194 tayyaresi tahrip edilmiştir.

Şimalî Çinde Japon kıtaatı, Shan-si eyaletinde Kalgan'a 120 kilometre mesafede ve Pekin - Sui - Yuan demiryolu üzerinde kâin Yang - Kao şehrini işgal etmişlerdir.

Mühim bir seyahat

İngiliz Genel Kurmay başkanı Alman manevralarında bulunacak

Londra 11 (A.A.) — Presassociationun bildirdiğine göre İngiltere genel kurmay başkanı mareşal Sir Deverell, önümüzdeki hafta içinde Alman manevralarında hazır bulunacaktır.

Atinada bir otomobil kazası

Atina 11 (Akşam) — İngiltere sefareti maslahatgüzarı ve Irak konsoloso bir otomobil kazasında ölmüşlerdir.

Vekiller heyeti dün toplandı

Ankara 10 — Vekiller heyeti bugün Başvekilin reisliği altında toplanarak geç vakte kadar müzakerede bulunmuştur.

Arap kongresi

Dün bazı kararlar vererek dağıldı

Kudüs 11 (A.A.) — Şamdan bildirildiğine göre Bluden'de toplanan Arap kongresi, komisyonlar tarafından kararlaştırılan teklifleri ittifakla tasvip ederek dün kapanmıştır.

Kongre, Filistindeki mukaddes makamların yahudilerin tehdidi altında bulundukları tehlikeler üzerine Papanın ve Avrupanın diğer ruhanî şeflerinin nazarı dikkatini celbetmiye karar vermiştir.

Kongre, ayni zamanda, Arap devlet reislerine de birer telgraf göndererek müzaheretlerinden dolayı kendilerine teşekkür etmiş ve Arap davası yolunda gayretlerine devamlarını istemiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA:

Gazetecilerin kralı fena vaziyette!

Çocukluğumu hatırlıyorum. Babam derdi ki:

— Bu icadlar böyle giderse, bir gün şöyle bir vaziyet olacak galiba. Sabahleyin uyanınca, bir düğmeye basacağız. Yatağımızın karşısındaki sinema perdesi gibi beyaz bir satıh üzerine, o günün havadisleri yazılıverecek. Gazeteye hacet kalmıyacak.

İnsanlar, eskiden tasavvur ettiklerinin daha mütekâmilini kuvveden fiile çıkarabildiler. Nitekim, babamın müstakbel gazete şekli hakkındaki düşüncesi televizyonlu radyonun vaidleri karşısında pek sönük kaldı.

Öyle görünüyor ki, biz gazeteciler, yakında arabacılara döneceğiz. Otomobilin zuhurundan sonraki arabacılara... Mesleğimiz iflâs ediyor yani...

Dün gelen gazetelerin birinde şöyle bir haber okudum:

«Filânca şahsiyeti karşılamak üzere otuz gazeteci ile dört spiker gitmişlerdi!..»

Dört spiker? Onların ne işi var? Onlar da, radyodan şifahî makalelerini söyliyecekler!.. İşte rakip! Müthiş rakip! Bugün otuza karşı dört. Fakat yarın? Otomobiller gibi onlar da artacak! Keşki babamın düşüncesi tahakkuk etseydi! Bu takdirde harfler baki kalırdı. Fakat hieroglif nasıl devrini tamamladı öldüyse, yavaş yavaş şu okuduğunuz harflerde soluyor, hastalanıyor, zeval alâmetleri gösteriyor. Makinelerle zabıt ve neşredilen resim ve ses onları öldürüyor. Hattâ bizzat gazetelerin içinde bile, resim yazıyı seneden seneye koğuyor. Garp gazetelerinde, kitabın da, umumiyetle kıraatın da bir buhran geçirdiğini okuyoruz. Fakat buna buhran da denemez. Çünkü buhran muvakkattır.

Arabacılar, ilk zuhur eden otomobilin mahzurlarını buluyorlardı. Biz de şimdi yazının hiç bir suretle ikame edilemiyeceğini isbata çalışabiliriz. Hattâ bu iddiada bulunup kendilerini haklı gösteren garp muharrirleri var. Yazıları maalesef, güzaftır... Çünkü yazı filânca asırda doğmuştur, falanca asırda da ölecektir. Her doğanın öldüğüne size inandırmak için Nasreddin hocanın fıkrasını şahid gösteririm. İş «ne zaman ölecek?» sualinin cevabına kalıyor. Herhalde pek uzak değil. Allah onun ömrünü benimkinden uzun etsin!.

Bütün acaipliklerin başı Amerikadan çıkar. Gazeteciliğin izmihlâlini de oradan öğreniyoruz: Meşhur «Kralımız» Hearst fena vaziyetteymiş. O ki, 220 milyonluk bir sermayeye malikti. 1935 senesinde 28 gazetesi, 13 mecmuası ve bunların 30 milyon karii vardı... Fakat radyonun inkişafile beraber, yavaş yavaş kuvvetini kaybetmiş. Gerçi, buna Brisbane gibi çok sevilen başmuharririnin ölmesini ve Hearst'in zikzaklı bir siyaset takip etmesini de sebep gösterenler var. Fakat hakikat şu ki, gazetecilerin kralı, en büyük ve en mühim gazetelerini, dayanılmaz zararlarından dolayı kapatmağa mecbur kalmıştır. Geri kalanları için de istikrazda bulunuyor. Bazı islahat yapmak emelindedir.

Amerikada vaziyet böyle. Fransız gazetelerinin -bir ikisi müstesna- ziyanla çıktığını, bir ay kadar evvel, Le Jour, yana yakıla ilân ediyordu. Şu da unutulmasın: Dünyadaki gazetelerin çoğu sırtlarını şu veya bu fırkaya, şu veya bu mali menfaate dayamışlardır. Bu desteklerle duruyorlar...

Kitap, gazete, mecmua, hülâsa unsuru sarfolan neşriyat, resmi ve sesi mihaniki surette zaptedip neşreden vasıtalar karşısında elbette her gün biraz daha ric'at edecektir. Onun için «okunmuyor!» diye şikâyet etmemeli mi dersiniz?.

Bir de paradüks yapalım: Tam biz okumağı öğreneceğiz, bakacağız ki, dünya yüzünden okumak kalkmış... Öyleyse ne hacet!..

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

İçme suları

Belediye kaça satın alabileceğini araştırıyor

İstanbulda içilecek suların ıslahı için belediyenin bir müddetten beri başladığı tedkikler ilerlemiştir. Belediyenin elinde şimdilik içilecek sulardan yalnız hamidiye suyu vardır. Diğer memba suları ya evkafın, yahud hususî şahısların tasarrufu altındadır. Belediye içilecek suları ıslah için ilk önce bu muhtelif suları satın almak ve bir elden idare etmek istiyor.

Evkafın elinde bulunan Taşdelen ve Defneli suları son zamanlarda yeni tesisat yapılmak suretile ıslah edildiklerinden belediye evkaf gibi resmî bir dairenin murakabe ve idaresi altındaki suları bir tarafa bırakarak hususî ellerdeki suları satın almağı düşünüyor. Bunun için bu suların belediyeye kaça mal olacağı tedkik edilmektedir. Bu satın alma işi neticelendikten sonra membalarda yapılacak tesisat, suların nakil ve satış işi düşünülecektir.

75 numara

Şirketin yeni vapuru ay başında sefere başlıyacak

Şirketi Hayriyenin kendi fabrikalarında yaptığı 75 numaralı vapurun inşaatı bitmiştir. Yeni vapurun bugünlerde tecrübesi yapılacak ve teşrinievvelde sefere başlıyacaktır.

Şirketi Hayriyenin sonbahar tarifesi de 1 teşrinievvelden itibaren tatbik edilmeye başlıyacaktır. Sonbahar tarifesinde de şirket halka kolaylık olmak üzere bazı yenilikler yapmıştır.

Şirket bu sene cumartesi günleri için radyolu 71 numara ile gezinti sebet gördüğünü göz önünde tutan şirket gerek sonbaharda ve gerek kışın vapurdaki radyoyu kaldırmamağa karar vermiştir. Yalnız yeni tesisatla vapurun iç kısmına alınacaktır.

Belediye suçu işliyenler

Köprü üzerinde yayaların karşıdan karşıya geçmeleri için yapılan çivili yolların haricinde dün hiç kimse geçmemiş, bu suretle bu işten dolayı kimse cezalandırılmamıştır.

Beledî suç işliyenlerden Eminönü mıntakasında 53, Fatih mıntakasında 29, Beyoğlunda 17 kişi cezalandırılmış, Eminönünde 300 kurabiye, beş çörek, 6 kilo peynir ve beş kilo şeftali imha edilmiştir.

Einönü zabıtası tarafından fırınlarda sıkı surette yapılan kontrolde dört fırının temizliğe riayet etmediği görülerek sahipleri hakkında kanunî takibata girişilmiştir.

Haklı şikâyetler

Bahriye müzesi

Nişantaşında okuyucumuz bay Cezmi şu meelde bir mektup yazıyor:

«Kasımpaşadaki Bahriye müzesini gezmek istedik. Kapıdaki nöbetçiden başlıyarak, müteaddid nöbetçiler bizi durdurdular. Yüksek makamlardan telefonla müsaadeler istediler. Bu merasim pek uzun sürdü. Neticede müzenin kapısına kadar geldik. Doğrusu, burasını müsaadei mahsusa ile gezilen bir yer sanmıştık. Fakat orada da adam başına onar kuruş istendiğini görerek Bahriye müzesinin serbes bir yer olduğunu anladık. Bu usul değişmelidir.»

Biz de aynı temenniyi izhar ederiz. Bu gibi müzeler tamamile merasimsiz, hattâ mümkünse ücretsiz girilir yerler haline getirilmelidir. Kapıları da kolay yerde olmalıdır. Bahusus bizim millet denizciliği pek sever. Onun bu zevki teşvik edilmeli.

Hem dövmüşler, hem parasını almışlar

Taksim civarında garip bir vaka

Şehremaneti civarında oturan bayan Zekiye; evvelki gece geç vakit Taksim civarından geçerken iki kadınla karşılaşmış, bu kadınlar; Zekiyeyi durdurarak:

—Sen bizim izzeti nefsimizle oynuyorsun; biz sana bunun cezasını vereceğiz!... demişler ve ikis birlikte Zekiyeyi adamakıllı döğerek ortadan kaybolmuşlardır.

Zekiye, biraz sonra kendine gelince; para çantasının da ortada olmadığını görmüş ve Taksim polis karakoluna müracaat ederek başına gelenleri anlatmıştır.

Zekiyenin kadınları tarif etmesi üezrine bunların Leman ve Emine isimlerinde olduğu polisçe tesbit edilmiş, hemen bir araştırma yapılarak Leman yakalanmıştır. Emine araştırılıyor.

Orta mektep muallimliği için müracaat edenler

Orta mekteb muallimliği için geçenlerde üniversitede yapılan imtihanların neticeleri belli olmuştur.

Riyaziye muallimi olmak üzere imtihana giren 11 namzedden yalnız bir kişi kazanmıştır. Tabiîye muallimi olmak üzere beş kişi talip olmuş ve beşi de muvaffak olamamıştır. Diğer derslerin imtihan neticeleri de ayrıca tesbit edilmektedir.

Otomobil ve otobüs kazası

Şoför Hüseyinin idaresindeki otomobil, Yenipostahane civarından geçerken Balatlı Yako isminde birine çarpmıştır.

Şoför Hayrinin idaresindeki otobüs te Cibalide 7 yaşında Murad adında bir çocuğun bacağını kırmıştır. Yaralılar hastaneye kaldırılmış, şoförler yakalanmıştır.

El arabaları

Belediye üç tip için müsabaka açıyor

Başta, omuzda, sırtta eşya taşıyarak satılması ay başından itibaren yasak edildiğinden seyyar esnafın satacakları eşyayı taşıyabilmeleri için üç tip el arabası kabülü kararlaştırılmış ve müsabaka açılmıştır.

El arabalarından biri yalnız sebze, meyve taşımağa, diğeri hususî kaplar ve ambalâj içinde gelip de ambalâjından ayrılmıyarak satılacak üzüm, kiraz gibi meyvelerin nakline, üçüncüsü de yoğurt, balık gibi öteden beri başta veya omuzda taşınarak satılan gıdaların nakline mahsustur. Bu üç tip arabadan en muvafık nümuneyi yapan imalâthanelere her tip için yüzer lira mükâfat verilecektir. Müsabaka müddeti 26 eylûlde bitecektir.

Belediye araba tiplerini tayin ettikten sonra bunların yapılmasına başlanacaktır. El arabaları İstanbulun her sokağında kullanılabilecek vaziyette olacaktır.

Adliye sarayı

İstimlâk bitti yıkma ve kazma işine başlanıyor

Sultanahmedde hapishane yerine yapılması kararlaştırılan İstanbul adliye sarayı binasının inşaatına biran evvel başlanılması için istimlâk işinin süratle yapılmasına çalışılıyordu.

Haber aldığımıza nazaran lâzım gelen bina yerlerinin ve arsaların istimlâki ikmal edilmiştir. İstimlâk bittiğini ve yıkma, kazma işlerine başlanacağını oradaki emlâk sahiplerine bildirmek üzere belediye reisliği dün Eminönü kaymakamlığına bir tezkere yazmıştır. Tebliğat yapıldıktan sonra yıkma ve arsanın tesviye işlerine başlanacaktır.

Üsküdar adliyesi

Geçenlerde Nureddin adında bir mahkûm tarafından kasden yakılan Üsküdar adliye binasının yerinde yeniden bir adliye binası yapılması kararlaştırılmıştı. Bu binanın inşaatına biran evvel başlanılması için lâzım gelen tedbirler alınmıştır. Binanın yeri ölçülmüş ve krokilerin hazırlanmasına başlanmıştır. Binanın kroki ve plân işleri de süratle ikmal edilecek ve bu sene derhal inşaata başlanacaktır. Burada istimlâk vesaire işleri olmadığından inşaat süratle yapılacaktır.

Salahiyettar bir makamdan aldığımız malûmata nazaran Üsküdar adliyesi inşaatı gelecek malî sene başı olan hazirana kadar bitirilecektir.

B. Proste iyileşti

Bir müddetten beri rahatsız bulunan şehircilik mütehassısı B. Proste iyileşmiştir. İki güne kadar vazifesine başlıyacaktır. B. Proste eylûl başında memleketine dönmek fikrinde idi. Fakat hastalığı için avanproje etrafındaki mesaisini tamamlıyamamıştır. Binaenaleyh bir müddet daha şehrimizde kalarak projeyi tamamlamadan Parise dönmiyecektir.

SOHBET:

Denilebilir ki...

I

Edebiyat iştiyakını duyan, yani eserlerinin gelecek nesillere de kalmasını istiyen her sanatkârın muhakkak iyi eserler vereceği elbette iddia edilemez; yoksa kendilerinde olmıyan meziyetleri vehmeden bir takım zavallıların da ölmez harikalar yaratması lâzım gelirdi. Sanatte mucizenin de daima bir payı olduğunu unutmamalıdır: talih kuşu gibi güzellik kuşu da en umulmadık başlara konabilir. Bunun içindir ki hiç bir ebediyet iştiyakı duyulmadan, sırf geçici bir arzuya kapılarak veya gündelik bir vazifeyi ifa için yazılan yazının, çizilen resmin de insanları asırlarca hayran etmiyeceği katiyetle söylenemez. Güzel, hatta çok güzel, onların içinde de doğabilir. Meselâ Voltaire'in o harikulâde hikâyelerini, ancak vakit geçirmek için yazdığı iddia olunmuyor mu?...

Fakat mucizeyi inkâr etmemekle beraber onu hesablarımıza katmağa da hakkımız yoktur. İnsan piyangoda kazanıp zengin olabilir; yalnız zengin olmak için piyangoya bel bağlamak doğru değildir. Bunun gibi, ebediyet iştiyakını duymıyan kimseleri, eserleri gelecek nesillere de kalabilecek birer sanatkâr saymağa hakkımız yoktur. İstisnaları unutarak, yahut unutmuş gibi görünerek öyle kimselerin ölmez eser vermelerine imkân yoktur diyebiliriz. Onların eserlerinin bir kıymeti varsa onu da bizden sonrakiler bulup çıkarsın.

II

İhtilâl, inkılâb zamanlarında büyük sanat eserleri doğmadığı iddia edilir. Sanatin sükûna ihityacı varmış... Kıymetler silsilesinin (1) taayyün ettiği devirlerde, ancak o devirlerde inkişaf edermiş... Bu iddiayı müdafaa edenler yalnız XVII inci asır Fransız ihtilâlini düşünerek hüküm veriyorlar. Fakat İtalya'da Renaissance zamanında ortalık sulh ve sükûn içinde değildi, kıymetler silsilesi taayyün etmemişti. Milton'un Kaybolmuş Cennet'i yazdığı devir de İngiltere'nin en karışık, en şiddetli ihtilâl devridir.

Mamafi bir nevi sanatin, bilhassa şekle ehemmiyet veren, ihtirasları söndürmese bile gizli, ancak için için yanan bir ateş haline getiren sanatin sulh ve sükûna ihtiyacı olduğu doğrudur. Baudelaire Güzellik'e: «Hatların yerini değiştirdiği için harekete kinim vardır» (Je hais le mouvement qui déplace les lignes) dedirtir. Şekil güzelliğinin elbette tam bir istikrar zamanına ihtiyacı vardır; çünkü o, ancak müesses kanaatlerin, peşin hükümlerin yarattığı bir vehimdir. Onu sezmek, anlamak için sadece bir insan oğlu olmamız hâfi değildir; onu kabil kılan devrin «terbiye» sini, kanaatlerini, itikadlarını benimsemiş olmamız lâzımdır. «Terbiye» si, kanaatleri, itikadları henüz araştırılan, münakaşa edilen bir devir şekil güzelliğini nasıl yaratabilir? Güzel'in ne olduğu henüz kestirilmemiştir ki onu vücude getirecek kalıblar bulunmuş olsun...

«Şekil» ve «öz» münakaşalarının boş olduğu iddia edilir. Hiç de değil!

(Devamı 4 üncü sahifede)

Nurullah Ataç

(1) Hiérarchie des valeurs.

Bay Amcaya göre...

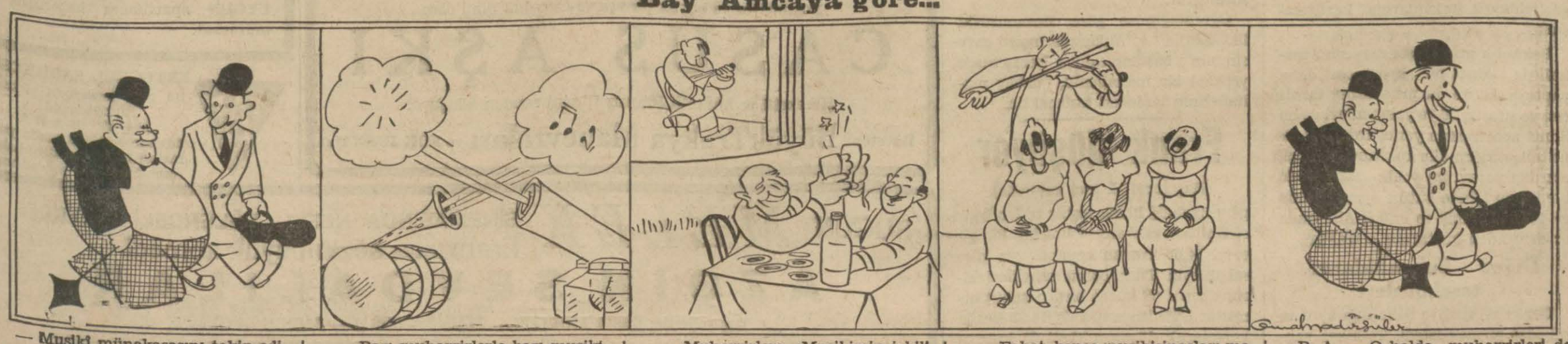

— Musiki münakaşasını takip ediyor musun bilmem bay Amca...

... Bazı muharrirlerle bazı musikişinaslar acayip bir fasla başladılar!..

... Muharrirler: «Musikimiz içkili bahçelerde asaletini kaybediyor..» diye yazıyorlar!...

... Fakat, bence musikişinasları mazur görmeli, çünkü böylelikle sanatlarını beslemeğe mecburdurlar!...

B. A. — O halde muharrirleri de mazur görmeli, çünkü onlar da böylelikle kendilerini beslemeğe mecburdurlar!...

Yerebatan sarayı tanzim ve imar edilecek

Bugünkü konak yıktırılacak, bahçede park yapılacak, sarnıçta eğlenceler tertip edilecek

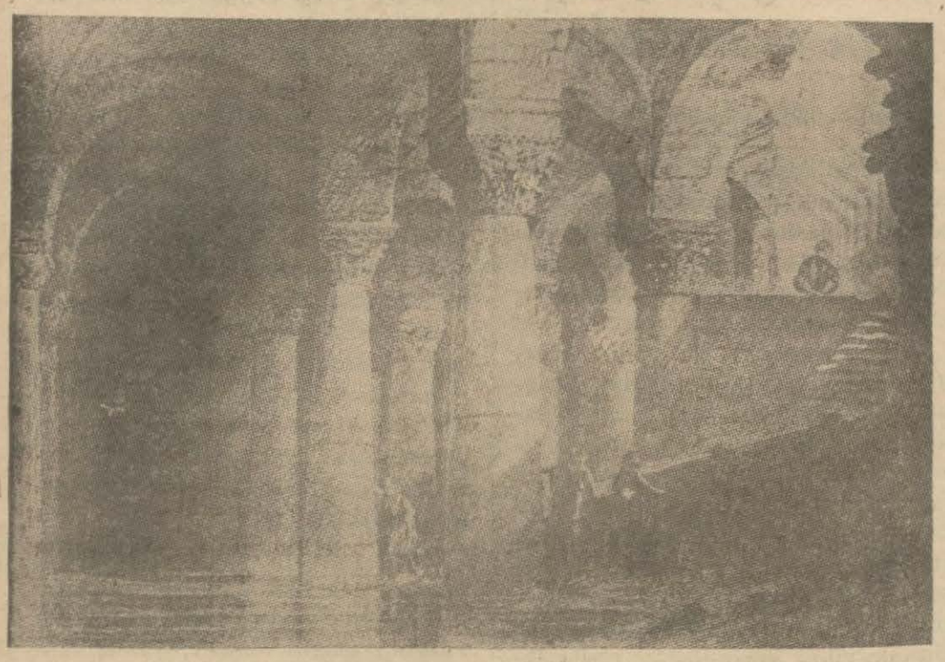

Yerebatan sarayından bir görünüş

İstanbula gelen seyyahların muhakkak uğrayıp gördükleri bir yer de Yerebatan sarayı dediğimiz büyük sarnıçtır.

Bu yeraltı havuzu son senelerde yerli seyyahlarla İstanbulluların da bir eğlence yeri olmağa başlamıştır. Hattâ sarayın gördüğü rağbet bazı antikacı esnafın nazarı dikkatini celbetmiş ve Yerebatanda birer sandık açıp satış yapmak iznini istemişlerdir.

Belediye, Yerebatan sarayını satın almak üzere muameleye başlanıştır. Satış muamelesi ikmal edilince konak ve bahçe duvarları yıktırılacak, bahçe umumî park haline konacak, ağaçlıktan bir kısmı kır kahvesi olarak ve zarif paviyonlarda seyyahlara satış yapılmasına izin verilecektir.

Yeraltı havuzunda yeni elektrik tesiatı yapılacak, orası âdeta bir Lido haline konacaktır. Direkten direğe uzatılacak geniş plâtformlar üstünde halka oturacak ve dans edilecek yerler yapılması, caz bulundurulması ve güzel bir büfe tesisi düşünülmektedir.

Yerebatan sarayı asrî bir eğlence yeri ve park haline konduktan sonra oraların kıymeti artacağından, karşısındaki bugünkü küçük dükkânların yerine de güzel binalar yapılacağı muhakkaktır.

Ankarada memurlar için binalar yaptırılacak

Sıhhiye vekâletinden sonra diğer vekâletler de bunu tedkik etmeğe başladılar

Ankarada muhtelif Vekâletlerin memurları için ev tedariki düşünüldüğünü ve Vekâletlerin binalar yaptırmağa karar verdiğini yazmıştık. Ulus gazetesi bu hususta diyor ki:

Fennî plânlar dairesinde yaptırılacak apartımanların daire daire memurlara taksimini ilk tatbik eden de doktor Refik Saydam olmuştur. Sıhhiye bakanlığı, bakanlığın arkasında kurduğu birçok sağlık müesseselerile birlikte bir de aile apartımanı kurdurmuştu.

Apartımana baremin yüksek derecelerinden başlıyarak müsteşar, genel direktörler ve şube direktörleri yerleştirildi. Bu memurlardan, ayrıca ev kirası alınmadı, ancak Ankara memurları için kanunen verilen mesken bedeli tazminatı kesildi.

Burada memurların iki türlü kazancı vardır.

Birincisi, kendisine mesken bedeli olarak verilen 15 - 40 lira ile tutmasına imkân olmıyan bir evde oturabilmesi, ikincisi ve daha mühimmi, ömrünü her türlü sağlık şartlarını ihtiva eden, tam konforlu evler içinde geçirebilmek imkânlarına kavuşmasıdır.

Bakanlık geçen seneler, aynı mahallede ikinci bir apartıman daha yaptırdı. Bunu da meurlarına tahsis etti ve sırasile 20 ye yakın aileyi de bu ikinci apartımana yerleştirdi. Her sene bütçesinden aile apartımanları için ayırdığı parayı bu yolda sarfederek, bir iki yıl içinde bütün memurlarına ev tedarik etmiş ve onları Ankarada ev derdinden kurtarmış olacaktır.

Diğer bakanlıkların teşebbüsleri

Geçen yıl maliye bakanlığı aynı teşebbüse girmek istedi. Tetkikat yaptırdı ve bir nokta üzerinde ehemmiyetle durdu:

Ankarada memurlar için acaba müstakil evler mi yapmak faydalıdır. Yoksa aile apartımanları kurarak onları daire daire taksim etmek mi?

Mütehassıslar tetkikat yapmaktadırlar. Duyduğumuza göre temayül daha çok apartıman yaptırmak merkezindedir. O takdirde geniş teşkilâtı olan maliye bakanlığı mahallesinin de önümüzdeki inşaat mevsiminde temeli atılmış olacaktır.

Subaylarımız için apartıman

Diğer taraftan Millî Müdafaa bakanlığı aynı davâ ile çok yakından alâkadar olmuştur. Ankarda oturan subay sayısı büyüktür. Ankaradaki subayların yüzde doksanı Bakanlıklar mahallesindeki Millî Müdafaa bakanlığile genel kurmay başkanlığında vazife sahibidirler. Bunlar için Yenişehirde oturmak da zarurî gibidir.

Esas itibarile Millî Müdafaa bakanlığı aile apartımanları yaptırmaya karar vermiş bulunmaktadır. Hattâ bu maksadla, Sağlık bakanlığından aile apartımanlarının plânlarını ve projelerini istemiş, bunların kullanışta eksiklikleri görülüp görülmediğini sormuştur.

Öğrendiğimize göre önümüzdeki ilkbaharda - ki Ankarada inşaat mevsiminin başlangıcıdır - Yenişehirde yepyeni bir mahallenin, subay mahallesinin temelleri atılacaktır.

Frank düşüyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

penceresinde halka teşhir edilen birinci Ünitürk rakkamı14 lira idi. Bir gün evvel 14,60 liradan kapandığına göre sabahleyin Türk borcu tahvilleri birinci serisi 60 kuruş birden sukut etmiştir. Öğleden sonra da 13,95 lirada kapanarak düşme nisbeti 65 kuruşu bulmuştur. Dün öğleden sonra ikinci Ünitürk üzerine de 13,45 lira gibi düşük fiatten muamele kaydedilmiştir.

Erzurumdaki heykel müsabakasını B. Hâdi Bara kazandı

Heykelin yapılması iki sene sürecek

Dün öğleden sonra saat 15 de Güzel Sanatlar Akademisinde Erzurum âbidesine aid müsabaka neticelendirilmiştir.

Müsabaka neticesini tesbit eden jüri Akademi direktörü Burhan Toprakın riyasetinde toplanmıştır. Jüri azaları mimarî bölümü şefi profesör B. Taut, heykel şubesi şefi Belling, resim şubesi şefi Léopold Lévy, şehircilik mütehassısı Dr. Wagner, şehircilik profesörü Celâl Esat, mimarî profesörü Arif Hikmet Holtaydan müteşekkil bulunuyordu.

Müsabakada Ali Hadi Baranın eseri birinci, Zühtünün eseri ikinci gelmiştir. Birinciye 1000, ikinciye 500 lira mükâfat verilecektir. Kazanan eser 100,000 lira sarfedilmek suretiyle Erzurumda, mahallî taşlarla realize edilecektir.

Netice Üçüncü Genel İspekterliğe akademi direktörlüğü tarafından telgrafla bildirilmiştir.

Haber aldığımıza göre müsabakaya birçok ecnebiler de iştirak etmek istemişlerse de bu suretle müracaat eden zevatın bugünkü sanat âleminde tanınmamış olmaları ve esasen müsabakanın millî mahiyette bulunması hasebiyle talepleri kabule şayan görülmemiştir.

B. Hadi Bara'nın ihtisasları

Konkuru kazanan B. Hadi Bara, ihtisasatını soran bir muharririmize, demiştir ki:

— İlk defadır böyle büyük bir abide, konkur neticesinde bir Türke veriliyor. Eminim ki yapacağım eserle, bu işi yaptıracak olan Üçüncü Umumî müfettişliği, akademi direktörünü, jüri azalarını ve herkesi memnun edeceğim' Tahminime göre abide iki senede yapılacak ve Türkiyede ecnebi heykeltraşlığının bir mağlûbiyeti olacaktır.

Birinciliği kazanan heykelin maketi

Hadi Bara, ikinci Zühtü

İzmirde bugünkü maç

İzmir 10 (Telefonla) — Ankara ve İstanbul muhtelit futbol takımları bugün İzmire geldiler. Yarın (bugün) İzmir muhteliti ile karşılaşacaklardır.

Divanı muhasebat teşkilâtı

Ankara 10 (Telefon) — Divanı muhasebat teşkilâtı için hazırlanan kanun lâyihası Meclisin önümüzdeki toplantısına yetiştirilecektir.

Nyon konferansı sadece teknik bir konferanstır

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Epeyce zaman oluyor ki İtalya ile Almanya, diğer devletlerle bir arada beynelmilel sayılabilecek bir konferansa iştirâk etmemişlerdi. Cenevreye gelmek istemedikleri için Nyon seçilmişti. Fakat Cenevre ile Nyon arası sadece 23 kilometredir. Eğer bu toplantıdan herkesin iştirakile ve herkes için iyi neticeler çıksaydı, «Demek bir şeyler yapılabiliyormuş!» diye başka işler için de toplanmanın faydalı olacağı akla gelebilirdi...

Fakat Almanya ile İtalya konferansa iştirak etmeyince, verilen kararlar her ne olursa olsun, Nyon'dan beklenilen milletlerarası uzlaştırıcı gayeler gene suya düşmüş oldu.

Necdet Sadri

Sohbet

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

Gerçi her güzel «öz», her authentique heyecan güzel, pürüzsüz bir şekile bürünür; zaten böyle olmazsa anlaşılmaz. Bunun için şekilden tecerrüd etmiş bir öz tasavvur kabil değildir. Fakat «öz» süz güzel şekil var. İşte bizim divan edebiyatımız, işte Naili'nin mısraları... Onlarda (bilhassa Naili'nin manzumelerinde) bir «öz» insanı anlatan bir mâna bulunduğunu iddia etmek çok zordur... Onlar işte bunun için çöküyor! Masaların üstüne konan birer ziynet eşyası gibi bazı kimselerin mahfuzu olarak kalacak, işte o kadar. Bir milletin çocuklarında insanlık hislerini teşkile yarıyacak malzeme, bir «edebiyat» olarak kullanılmıyacak. Yalnız şekle ehemmiyet verilerek vücude getirilmiş eserlere bu akıbet mukadderdir.

III

Yalnız kendi milletlerinin veya muayyen bir milletin edebiyatı ile meşgul olup da başka milletlerin eserlerini okumıyan kimselerin edebiyattan, güzellikten anladıklarına inanmam. Onlar ancak alışık oldukları şeylerden hoşlanan, belledikleri şeyleri anlıyan adamlardır. Hakikaten anlamak, hiç bilmediğimiz şekillere bürünmüş güzel'i seçebilmektir. Zaten o adamlar kendi milletlerinin edebiyatındaki yenilikleri de anlıyamazlar; onlar, yalancı gözü ile bakarlar.

Bunun içindir ki edebiyatla meşgul olan adamın, bilhassa münekkidin, muhtelif milletlerin eserlerini okuması, yazılış tarzına hiç alışık olmadığı kitablar üzerinde düşünmesi lâzımdır.

Nurullah Ataç

Kuvarthane bakırının bir buçuk seneliği satıldı

Ankara 9 (Telefon) — Eti Bank tarafından işletilmekte olan Kuvarthane bakırının, her gün sekiz ton bakır ihraç etmekte olduğu haber verilmektedir.

Aldığım malûmata göre çıkan bakırın bir buçuk seneliği tamamen satılmıştır. Bunun bedeli tahminen yılda 2 milyon lira tutmaktadır.

21 nci asrın filmi

Bay TEKİN AFRİKADA

Yüz sene sonrayı gösteren harikalar filmi çarşamba gününden itibaren

ALKAZAR Sinemasının

Küşat programını teşkil edecektir

BUGÜN MATİNELERDEN İTİBAREN

SAKARYA Sineması

Yeni sinema mevsimini, insanî bir hissin ifadesi olan

Günah Çocuğu

Filmi ile açıyor. Valde olmuş bir genç kızın iztırabat. ve hissiyatını tasvir eden kuvvetli ve emsalsiz bir dram.

Oynıyanlar: FRANÇOİSE ROSAY — HELLA MUELLER — FELİX OUDART

İlâveten: En son PARAMOUNT dünya havadisleri

GİTTA ALPAR'ın İlâhî ve altın sesi — JULES BERRY'nin emsalsiz zarafeti

Bütün İstanbul halkını

SARAY Sinemasına

koşturuyor ve büyük bir aşk ve casusluk filmi olan

CASUS AŞKI

Hareketli ve kuvvetli Fransız filmini candan alkışlıyor

İlâveten: **BüyükTrakya Manevraları** ve FOX JURNAL

Kiralık konforlu küçük apartımanlar

Taksim tramvay caddesi üzerinde, güneşli ve havadar, kalorifer, sıcak su ve asansörlü bir binada üç ve dört odalı apartımanlar 1 eylûlden itibaren kiralıktır. Taksim Topçu caddesi 2 numaralı UYGUN apartımanı kapıcısına müracaat.

ERTUĞRUL SADİ TEK

Bu gece Beylerbeyi iskele tiyatrosunda

NUR BABA

meşhur vodvil 3 perde pazartesi Bebek belediye bahçesinde büyük müsamere

BUGÜN **MELEK** SİNEMASINDA: NEFİS - EĞLENCELİ - ZEVKLİ

Fransızca sözlü büyük komedi

AZGIN SEVDALILAR

Baş rollerde: GABY MORLEY — MARİE GLORY — ANDRE LUGUET

Ayrıca: Paramount dünya haberleri gazetesi ve ŞANLI ORDUMUZUN TRAKYA MANEVRALARI

TÜRKÇE SÖZLÜ VE SESLİ FİLM

Seanslar saat 2—4.15 — 6.30 ve 9 da

SİYASİ İCMAL:

Nürenberg kongresi

Almanyada hâkim parti millî sosyalistlerin bu seneki kongresi Avrupa ve dünya siyasî ahvalinin son derecede nezaket peyda eylediği bir zamana tesadüf ettiğinden ziyadesile nazarı dikkati celbetti. Diğer taraftan kongrenin eskilerine nazaran daha mutantan bir surette hazırlanmış olması ayrıca merak uyandırmıştır. Kongreye bütün dünya devletleri davet edilmişti. Bunlardan kırk sekizi ve hattâ müfrit sol ve sağ cereyanlardan daima kaçınan İngilterenin mümessili daveti kabul etmiştir. Yarım milyon zairin toplanmasına vesile olan kongreden evvel gene millî sosyalist partisinin alâkadr bulunduğu büyük toplantılarda bugünkü Alman politikasının hangi noktalara ehemmiyet verdiği bir derece ihsas edilmişti.

Nürenbergdeki toplantıda B. Hitlerni beyanname şeklindeki nutku bu politikayı tamamile aydınlatmıştır. Almanya haricî politikasında bir tarafdan İtalya ile olan işbirliğinde ve iki tarafdan komünizme karşı mübareze namı altında Japonya ile aktettiği ittifaka fevkalâde ehemmiyet verdiği bu beyannameden anlaşılmıştır.

Akdenizdeki son hadiseler ve Sovyetlerin Romaya verdiği notalar üzerine İtalyanın da aynı isimle Alman-Japon ittifakına iştirak eylemesi Nürenberg kongresinde haricî politika tezahürüne karşı İtalyanın filen iltihak eylediğini göstermektedir.

B. Hitlerin beyannamesinde dahilî işler sahasında en ziyade ehemmiyet verilen nokta Almanyanın iktisadî istiklâlini temin edecek ve harice ham madde ve erzak ihtiyacından vareste kalacak dört senelik plâna aiddir. Bu plânın en güç tarafı tahakkuk ettirildiği hakkındaki kayıddır.

Feyzullah Kazan

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

İçkiyi nasıl içmeli?

Sarhoş şoförlerin yaptıkları kazalar hadsiz hesapsızdır. Esasen bir çok otomobil kazalarında kabahatin alkolde olduğu tesbit edilmiştir. İşte bu sebepledir ki İngiliz polislerinden Baldie bu gibi kazalara mâni olmak için şoförlere on öğüt veriyor:

1 — İçmeniz ihtimali varsa otomobili garajda bırakın.

2 — Otomobilin direksiyonuna geçmeden en az iki saat evvel içkiyi kesin. Fakat bu da az miktarda içenler içindir.

3 — Bilhassa uzun yollarda alkolden ictinap edin. Uyku getirir.

4 — Yola yalnız çıkacağınız vakit sureti katiyede alkolden almayın.

5 — Alkol içecekseniz yemek arasında için.

6 — Susuzluğunuzu gidermek için alkol içmeyin.

7 — Hasta veya yorgunken alkolden içtinap edin.

8 — Anormal veya fena şartlar tahtında alkol içmeyin.

9 — Biribiri arkasına içmeyin. Yola erken çıkayım diye biribiri arkasına içerseniz haliniz haraptır.

10 — Çok içmeyin.

Polisin kanaatine göre nasihatleri dinliyen herhangi bir şoför katiyyen kaza yapmaz!.

Bir pul yüzünden harp çıkacak

Nikaragua ile Hondura bir pul yüzünden harp ilân edecekler mi?..

İki memleketi biribirine düşüren bir pul münakaşası başlayınca herkes bu suali sormağa başladı.

Gazeteler, resmî tebliğler, telsiz spikerleri her gün bu pul işini münakaşa ediyorlar ve vaziyet her gün biraz daha gerginleşiyor.

Bu hafta Hondüra hariciye nezareti Nikaraguaya çok şiddetli bir nota verdi. Mesele şudur:

Nikaragua hükûmeti yeni bir pul çıkarmış, bu pulun üstünde bir harita var. Bu haritada da Hondüraya ait olduğu iddia edilen bir parça toprak, Nikaragua hududu içinde görünüyormuş: Hondura bu pulların imha edilmesini istiyor!..

Bisikletle gezen ölü

Versayda bir işaret memuru, hızlı geçen bir bisikletin dur işaretini dinlemediğini hayretle görüyor. Bisiklet hızla geçip gidiyor, biraz sonra iki yana yalpalıyor ve yere yuvarlanıyor...

Adamı hastaneye kaldırıyorlar, doktor muayene ediyor ve 63 yaşında olan ihtiyarın, bisikletin üstünden düşmeden birkaç saniye evvel öldüğüne dair rapor veriyor.

Şu halde bir ölü bisikletle geziyordu! denebilir.

Emniyet direktörlüğünde tayinler

İstanbul emniyet direktörlüğünde yapılan terfi, nakil ve tayinler bitmiştir.

Beyoğlu ve Eminönü kazalarından başka diğer kazalarda zabıta âmiri olarak birer başkomiser bulunacak, Eminönü ve Beyoğlunda da emniyet memurları bulunacaktır.

Fatih kazası emniyet memurluğuna tayin edilmiş olan Tahsinin birinci şubedeki ihtisası dolayısile ayni şubede ipkası kararlaşmış, Fatih başkomiserliğine de Fener başkomiseri İbrahim Feyzi, Fenere de ikinci komiser Fahri tayin edilmişlerdir.

Üç yangın başlangıcı

Dün muhtelif yerde üç yangın olmuştur: Erenköyde Sahrayicedidde gazete bayii İsmailin evini boyamakta olan boyacı Ahmed, boya işinde kullandığı kaminatoyu yakarak çalıştığı bir sırada kaplamalar tutuşmuş, bir mikdar kaplama yandığı halde itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Galatada Arapcamisinde Recebin ahçı dükkânından çıkan yangın da, dükkân kısmen yandığı halde söndürülmüştür.

Büyükrede civarında bir fundalık tutuşmuş bir mikdar saha yandıktan sonra söndürülmüştür.

Tüccar eşyası ambalâjlarının 75 kilo olması düşünülüyor

Sırt hamallığının lâğvı üzerine İstanbul vilâyetinden ticaret odasına bir tezkere gönderilmiş ve ticaret eşyası ambalâjlarının 75 kilo olarak tahdidi keyfiyetinin kabil olup olamıyacağı sorulmuştur. Ticaret odası dünden itibaren bu mevzu üzerinde tedkikata başlamıştır.

Şimdiye kadar ağırlıkları serbest bırakılan ambalâjlar 100 ve hattâ daha fazla kilo sikletinde olmakla beraber vilâyetin teklif ettiği 75 kilodan daha az da bulunuyordu.

Nihayet bir insan olan hamalların da fazla yük naklinden müteessir olmamaları için 75 kiloluk ambalâj muvafık görülmektedir.

Gazi köprüsü inşaatı ilerliyor

Gazi köprüsüne konacak olan dubaların montajı belediyenin Balat atelyesinde yapılmaktadır. Montaj bittikten sonra dubalar denize indirilerek yerlerine konacaktır.

Diğer taraftan köprünün üst, yani yaya kaldırımlarile nakliye vasıtalarının geçeceği saha ve parmaklıklarının montajı için Unkapanında demirden tesisat yapılmağa başlanmıştır.

KANSIZLIK
Nörasteni, zaiflyet ve Chlorose
benzersizlik için yegâne deva kanı ihya eden
Bu muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARIS

Kanun Bilgileri

Mühür mü? İmza mı?

Borçlu - yaz bir sened, mührümü basayım - derse, alacaklı çok sevinmesin. Belki eskiden mührün imzadan fazla kıymeti vardı. Fakat bu gün öyle değildir. Mevzuatımıza nazaran üzerine borç alan kimse kâğıdın altına kendi elile imzasını atmalıdır. Okuma yazma bilmezse mühür kullanabilir. Ama bu mührün köylerde mümessillik ve mahallince marûf iki şahıs tarafından, şehirlerde noter tarafından tasdik edilmiş olması lâzımdır. Ayrıca mührün el ile yapılmış yani kazılmış veya kabartma yapılmış olması da şarttır.

Altına borçlunun mührünü bastığı bir senedle mahkemeye müracaattan çıkacak netice, borçlu borcunu inkâr ederse, hiçtir. Kanunumuz «İmza üzerine borç alan kimsenin el yazısı olmak lâzımdır» der. Şayed borçlu imzasını inkâr ederse istiktap yapılır, yani hâkim o imzanın borçluya aid olup olmadığını tahkik eder, ehli vukufa, erbabına tetkik ettirir, hakikat meydana çıkar. Halbuki mühür için böyle araştırma yapmaz, kanunen buna imkân yoktur.

Beş bin kuruşu aşan borç verdiğiniz zaman muhakkak sened alınız ve senedin altına yapıştırılan pulun üzerine borçlunun imzasını attırınız.

Avukat Emcet Ağış

İKTİSADÎ MESELELER:

Türkiye - Almanya ticaret anlaşması

Dündenberi Türkofis ve Ticaret odası koridorlarında bir tüccar kalabalığı göze çarpmaktadır. Bunlar, Türkiye - Almanya arasında imza edilen ve 31 temmuzdan itibaren tatbik edilen Alman anlaşması hakkında izahat istiyorlar.

Yeni ticaret anlaşması ile, 935 senesinde yapılan ticaret anlaşması arasında büyük farklar vardır. Yeni anlaşmada, iki taraf arasında bir ticarî tevazün bulunması, esas olarak ortaya konmuştur. Almanyaya yapılan ticarette en mühim mesele budur. Eski anlaşma tatbik edilirken Türkiye, Almanyadan 50 milyon lira kadar alacaklı kalmıştı. Bu alacak miktarı son zamanlarda 17 milyon liraya kadar inmiştir. Aylarca süren müzakerelerde, bu alacak miktarı tediye şekli görüşülmüştü. Neticede klering yolile alacak miktarının eritilmesi için ayrı bir anlaşma daha yapılmıştır. İleride tekrar bu hâdiseye meydan vermemek ve gene bir ihtilâf karşısında kalmamak için yeni anlaşmada iki taraf arasında ticarî tevazüne ehemmiyet verilmiştir.

Yeni anlaşmanın karakteristik taraflarından biri de şudur: Her iki taraf yekdiğerinden aldıkları malları, kendi hududları dahilinde istihlâk etmeği taahhüd etmektedirler. Bu taahhüdün de çok ehemmiyeti vardır. Çünkü Almanya bizden aldığı malların bir kısmını, diğer Avrupa memleketlerine satıyordu. Almanyaya ihracatımızın artmasındaki sebeplerden biri de bu idi. 936 senesinde umum ihracatımızın yüzde ellisi Almanyaya yapılmıştı. Bunun Türkiye ekonomisi için birçok mahzurları vardı:

1 — Herşeyden evvel Türkiye ihracatı, tamamile Almanya gibi bir memlekete bağlanıyordu. Halbuki bir memleket dış ticaretinde yalnız yabancı bir memlekete bağlanması hiç de doğru değildir.

2 — Almanyaya fazla ihracat yüzünden, diğer pazarlarımızı kaybediyorduk bu suretle diş ticaretimiz daralıyordu. Yeni anlaşmada, bu gibi noktalara ehemmiyet verilmiştir.

H. A.

Kral Faruk 21 teşrinievvelde evlenecek

Kahire 9 (A.A.) — Kral Farukun evlenmesi 21 teşrinievvelde yapılacaktır.

İstanbul limanı nerede yapılacak?

B. Proste'un Yenikapı hakkındaki teklifinin reddedildiği doğru değil

Şehircilik mütehassısı B. Proste'un şehrin müstakbel limanını Yenikapıda yapmağa karar verdiği ve hazırladığı avan projeyi ona göre tanzim ettiği malûmdur. Son zamanlarda bir gazete, mütehassısın bu fikrinin kabul edilmediğini ve şehir limanının Galata ve Tophane önünde tesis edilmesine karar verildiğini ileri sürerek Galata limanile yolcu salonunun ve kömür antrepolarının bir İngiliz müessesesine verilmesini de buna bir delil olmak üzere gösteriyor.

Bizim yaptığımız tahkikata göre işin aslı şudur:

Galatada bir yolcu salonu inşası için şehircilik mütehassısı B. Proste,-un da mütalâası sorulmuş ve kendisi Galatada ve Tophanede yapmağa karar verilen tesisata taraftar olduğunu bildirmiştir. Mütehassıs - müstakbel limanın Yenikapıda tesisi fikrinde ısrar etmekle beraber - Galata ve Tophane rıhtımlarına yolcu vapurlarının yanaşmalarının zarurî olduğu fikrini müdafaa etmiş, bunun için de Galatada modern bir yolcu salonu yapılması etrafındaki plânı tasvib etmiştir.

Ancak mütehassıs, Galata ve Tophane rıhtımlarına büyük marşandiz vapurlarının yanaşmaları ve buralarda ticarî eşya boşaltılması fikrinde değildir. Bu maksadla şimdi İngiliz grupu tarafından hazırlanan tesisat projesinin kendisi tarafından hazırlanan şehrin müstakbel projesine zıd olmıyacağı fikrindedir.

B. Proste Galata ve Tophanede yapılacak tesisatın Sarayburnundan itibaren Eminönüne kadar uzanan dar sahaya teşmil edilmesine aleyhdardır. İstanbulun bu en güzel sahilinin bu şekilde bir liman haline getirilmesini şehrin güzelliği bakımından da mahzurlu görerek mütalâasını bir takım sebeblere istinad ettiriyor:

İstanbulun kara nakliyat vasıtaları gibi deniz nakliye vasıtaları da günden güne artmaktadır. Yalnız liman ve yolcu vapurları değil, küçük motörler, kotralar vesairede artıyor. Bu yüzden liman, Sarayburnu ile Eminönü ve Galata ile Tophane arasında sıkıştığı takdirde bu sahada deniz nakliyatını kolaylıkla temin etmek mümkün olmıyacaktır. Dünyanın hiç bir yerinde bukadar dar bir liman yoktur. İstanbul, ileride büyük inkişaflara namzed bir şehir ve limandır. Yakın Şarkın belli başlı transit limanı olacaktır. Binaenaleyh şehrin müstakbel limanını bu dar sahaya sıkıştırmak doğru değildir.

B. Proste Filorya ve Yeşilköyden başlıyarak Eminönüne kadar sahili güzelleştirecek surette geniş bir bulvar yapılmak üzere projesini hazırlamıştır. Mütehassıs, İstanbul limanının - bütün asrî tesisatı, antrepoları, kömür depoları yesaire ile-behemehal Yenikapıda tesis edilmesine taraftardır. Ancak mütehassıs, Yenikapıdaki limanın bir çok masraflarla meydana geleceğini düşünerek bu tesisatı kısa bir zamana sıkıştırmak fikrinde değildir. İstanbulun iktisadî vaziyeti inkişaf ettikçe Yenikapı limanı da görülen ihtiyaç karşısında genişletilip büyüyecektir. İşte B. Proste'un şehrin müstakbel limanı etrafındaki düşüncelerinin hülâsası budur.

B. Proste'un limanın Yenikapıda yapılması fikrinin hükûmetce reddedilmesi etrafındaki habere gelince bu tamamile asılsızdır. Çünkü mütehassıs henüz avan projesini resmen belediye riyasetine vermemiş, proje şehir meclisinde münakaşa edilmemiş, Dahiliye ve Nafia Vekâletlerimizde tedkik edilmemiştir. Binaenaleyh müstakbel şehir plânının Yenikapıda yapılması teklifi henüz hükûmetce ne kabul, ne de reddedilmiştir. Son karar şehir plânının tetkik ve münakaşasından sonra verilecektir.

Deniz üzerindeki gazinolar evvelâ muayene edilecekler

Ondan sonra içelerinde sünnet düğünü yapılacak

Kumkapı Kızılay kurumu tarafından Yenikapıda Sandıkburnunda bir gazinoda tertip edilen sünnet düğünü esnasında deniz üstündeki tahta kısmın çökmesile orada bulunanların denize yuvarlanarak hafifçe yaralandıkları dün yazılmıştı.

29 kişiyi denizden çıkaran boyacı Ahmed

Kazanın vukuu şekli zabıtaca tesbit edildikten sonra; mesuliyetin teveccühü noktasından tahkikat belediye mühendislerine havale edilmiştir. Tanzim olunan raporlara nazaran kaza şu şekilde olmuştur:

Kızılay kurumu tarafından sünnet ettirilecek olan 25 çocuk Sandıkburnunda Mehmed Raifin «Bizim gazino» ismini verdiği gazinoya davet edilmiş, bittabi çocukların aileleri efradı da düğünde bulunmak üzere gazinoya gelmişlerdir.

Sünnet olacak çocuklar gazinonun deniz üzerindeki ahşap 10 metre murabbaındaki balkona alınmışlar ve sünneti yapacak doktorun gelmesine intizar etmişlerdir.

Saat on yediye doğru balkon üzerinde 50 kişi kadar toplanmış bulunuyordu.

Bu sırada balkon ânî olarak çökmüş, orada bulunanlar da denize dökülüvermişlerdir.

Yıkılan balkonun deniz sathına yakın bulunması kazanın bir facia şeklini almasının önüne geçmiş, Fikriye, Orhan, Hakkı, Mevlûd isimlerindeki çocuklar yüz ve ellerinden, Hüseyin isminde bir adam belinden yaralanmışlardır..

Bu sırada sünnet olmak üzere bekliyen çocukların ayakkabılarını boyamakta olan Ahmed isminde bir boyacı da diğerlerile beraber, denize düşünce, hemen toparlanmış ve denize dökülen kalaslardan birinin ucunu karaya yerleştirmek suretile çocuklu büyüklü olmak üzere yirmi dokuz kişiyi sudan çıkararak karaya ulaştırmıştır.

Bilâhare gelen memurlar ve sandallar da denize dökülenleri tamamen kurtarmışlardır.

Yüz ve kollarından yaralı bulunan Fikriye, Orhan, Hakkı ve Mevlûd hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmışlardır. Tahkikata müddeiumumîlik te el koymuştur.

Dün, kaza yerinde alâkadar memurların huzurile bir keşif yapılmıştır.

Öğrendiğimize göre, bu kaza dolayısile; ayın on sekizinde Samatya Çocuk esirgeme kurumu tarafından Samatyada sahil gazinolarında tertip edilen sünnet düğünü nazarı dikkate alınmıştır. Bu gazinoların deniz üzerinde ve ahşap bulunmaları dolayısile, buraların evvelemirde belediye mühendisleri tarafından muayene edilmesi ve kalabalığa tahammülü olup olmadıklarının tesbiti kararlaşmıştır. Ancak mühendislerin müsaadesinden sonra bu düğün yapılabilecektir.

Kibrit şirketi hesapları

Ankara 9 (Telefon) — Divanı muhasebat mürakiblerinden Said, maliye vekâleti müdür muavinlerinden Sami kibrit şirketinin hesaplarını tedkike memur edilmişlerdir.

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

Çiçekçilik:

Hoş kokulu Sakız zambağı nasıl yetiştirilir?

Zambaklar soğanlı çiçeklerin en mükemmel ve lâtif rayihalısıdır. Bahçelerde açıkta, içeride veya saksılarda yetiştirilebileceğine göre, saksı veya bahçe zambağı namile iki grupa ayrılabilir; her ikisi bir olmakla beraber çiçek açma zamanı, yapılacak itina başka başkadır.

Saksı zambakları, evlerimizin içinde ve apartımanlarımızın salon, balkon ve pencere kenarlarında mükemmel bir şekilde yetiştirilebilir ve buralarını oldukça iyi bir şekilde süslerler.

Zambak soğanları, eylûl veya teşrinievvelde saksılara dikilirler, saksıların bulundurulacakları yerin hararet derecesine göre, kışın veya ilkbahara doğru çiçek açarlar. Yani saksılar 14 gün serin bir mahalde bulundurulduktan sonra harareti 14 - 15 olan bir mahalle konursa kaşın çiçek açarlar.

Zambak soğanları şu suretle dikilirler:

Saksıların dibine 4 - 5 santim toprak koymalı, bunun üzerine zambak soğanları yerleştirilmeli, toprakla temasını temin zımnında, toprak biraz tazyik edilerek soğan sıkıştırılmalıdır. Soğanın ucu görününceye kadar, üzerine gene bir mikdar toprak ilâve etmeli. Toprağın, saksıya tedricen konması köklerinin iyi teşekkül etmesi noktasından faydalıdır. Soğanlar dikilirken saksının 2/3 kısmı boş bırakılmalı, toprak ratıp olmalı, tedricen üzerine toprak konmalıdır.

Saksılara konacak toprak: 1 kısım kır toprağı, 1 kısım yaprak çürüntüsü, bir kısım funda veya kestane toprağı ve bir mikdar da dere kumundan ibaret bir toprak halitası olacaktır.

Bir büyük zambak soğanı için 10 santim kutrunda bir saksı kâfidir. Zambak soğanını havi saksıyı bidayette teshin olunmıyan bir odaya veya bodruma koymalı.

Kurak giderse az mikdarda sulamalı ve suyu saksı kenarlarından, azar azar vermelidir.

Büyük bir saksıda soğanlar bir kaç sene kalabilirler. Çiçeklerini açmış olan zambaklar, artık o kadar sulanmaz ve bilâhare de hiç su verilmez. Soğanlar böylece, sonbahara kadar istirahat devresi geçirirler. Soğanların bir saksıdan diğerine nakli sonbaharda yapılır.

Zambakların sap ve yaprakları kuruyunca toprak seviyesinden kesilir, soğanlar toprakta bırakılır, yalnız toprağın üzeri kabartılır.

Zambak saksılarını kışın, evlerde ziyadar pencere kenarlarına koymalı, sak ve yaprak verince püskürtülerek, arasıra sulamalıdır.

Sonbaharda dikilecek zambak soğanları:

Lilium longiflorum.

» Lancifolum ve L. auratum.

Bir düzeltme

Geçen 4/9/937 tarihinde intişar eden zirai yazılarımızda, Frezya çiçeği yazımıza, sehven zambak resmi konmuştur. O yazımıza ait resmi, bu nüshamızda tabediyoruz..

Gazetemizde intişar eden ziraat yazılarının iktibası ve kitap, risale şeklinde neşri hakkı mahfuzdur.

Çilek fideleri tarlalarına ne vakit ve nasıl dikilmelidir?

İlkbahar sonunda, yazın, bol bol ve seve seve yediğimiz çilekleri üç tarzda üretmek kabildir:

1 — Tohumlarile, 2 — Kolları üzerinde meydana gelen köklü sürgünleri ile, 3 — Demet şeklinde bulunan, köklerinden tefrik olunan sürgünleriledir.

Bunlardan, en tabii olarak üretme şekli kollardan süren köklü bıyıkları iledir. Tohumlarile teksir de; tohumlar ilkbaharda, iyi hazırlanmış yastıklara ekilerek evvelâ fideler elde edilir. Badehu bu fideler başka bir yastığa şaşırtılır ve sonbaharda, şimdi, çıkarılarak çilek tarlasına nakledilirler.

Çileklerden sürüp toprağa temas etmek suretile köklenmiş olan sürgün kollar, bu mevsimde çilek tarlasından tefrik olunup tarlasına şimdi dikilirler.

Bundan başka iyi yetişmiş çileklerin demet halindeki köklerinin bir kısmı birbirinden ayrılarak, seyreltilir ve yeni çilek tarlasına bunlar muayyen mesafelerle dikilirler.

Çilek fideleri dikilecek tarla şu şekilde hazırlanmalıdır:

Toprak güzelce bellenir, ondan evvel bolca bir tarzda çürümüş gübre verilir ve toprağa karıştırılarak gömülür, ondan sonra bahçenin vüsatine göre 1 - 1,5 metre genişliğinde, arzu olunduğu kadar uzunlukta tavalar yapılır. Tavaları tefrik eden çizgiler sayesinde bilâhare çileklere salharklarından daha alçak yapılmalıdır.
harklardan daha alçak yapılmalıdır.

Böylece hazırlanmış olan tavalara köklü çilek fideleri 20 - 25 santim mesafelerle ve 30 - 35 santim sıra aralıklarile, fideler açılan yerlere ikişer kök olarak dikilirler. Dikmeyi müteakip bolca bir su verilir. Her tavaya üç sıra çilek fidesi ekmek kabildir. İki sırası tavanın kenarlarına bir sırası tavaların ortasına isabet eder.

Fidelere evvelâ serpme su verilir, bundan sonra da salma su verilebilir.

Şayet çilekler kökten üretilecekse; o takdirde sonbaharda çilek kökleri sökülerek ayrılırlar Her kökten 8 - 10 kök ayırmak kabildir. Bunlar doğrudan doğruya tarlasına dikilebilirler.

İşte yukarıda izah ettiğimiz veçhile çilekler teksir olunabilir. Yalnız burada dikkat edilecek en mühim mesele, gerek kökten ve gerek piçlerinden ve gerek köklü bıyıklardan yapılacak üretmede, çeliklerin pek ihtiyarlamış olmaması, bir iki yaşında bulunması lâzımdır. Çünkü ihtiyar bir çilek tarlasından tefrik olunan çileklerden bilâhare iyi ve bol mahsul almak kabil olamaz. Esasen çilek tarlalarını her üç dört senede bir tecdit etmek lâzımdır.

Çilek tarlalarının gübrelenmesi, tımarı ve diğer hususat hakkında sırası gelince ayrıca izahat verilecektir.

AKŞAM'ın

Ziraat mütehassısı

karilerimizin suallerine cevap veriyo

(AKŞAM) ın ziraat mütehassısı her nevi ziraat bahislerine dair sorulacak suallere cevap vermeğe hazırdır. Gönderilecek mektupların üzerine (Ziraat muharriri için) kelimelerinin ilâvesi lâzımdır.

Kuşlar:

Kanarya beslemek meraklı ve eğlenceli bir iştir

Tabiatin pek zarif, güzel sadalı kuşları, bülbüllerden sonra, şüphesiz kanarya gelir. Evlerinizde kanarya beslemek, bunları üretmek çok eğlenceli bir iş olduğu gibi bunların harekâtını seyretmek, ötüşlerini dinlemek te insana ayrıca bir zevk verir.

Bütün hayvanatta olduğu gibi kanaryaların da, iyi, asil cinslerinin yetiştirilmesine itina etmek mesainize daha fazla bir zevk verir.

Cinsi malûm olmıyan kanaryaları teksire kalkmakta hiç mâna yoktur. Çünkü, elde edeceğiniz mahsul fena olunca, insan inkisarı hayale uğrar ve netice itibarile o işten vazgeçmeğe kalkar. Binaenaleyh kanaryaların üretme tarzlarından bahsetmezden önce kanryaların ufak bir tarihçesini yaparak iyi cins kanaryaların evsafını, nerelerde yetiştiği hakkında okuyucularımıza kısaca malûmat vermeği faydalı gördük.

Kanaryaların menşei Afrikanın şimal sahilleri, Kanarya adalarıdır. Hattâ bundan dolayı bu kuşun ismine kanarya denmiştir. Elyevm oralarda yabani bir halde yaşıyan pek çok kanaryalara tesadüf edilmektedir. Bunların renkleri ekseriyetle yeşilimtırak sarı veya gümüşi sarı renktedir.

İspanyollar, on beşinci asırdan beri kanarya ticaretile meşgul olmakta ve tuttukları kanaryaları evvelâ İtalyaya, İsviçreye, Avusturyaya, Almanyaya götürmüşlerdir.

Almanlar, uzun zamandanberi kanaryaların teksir ve ıslahile uğraşmaktadırlar. En ziyade Almanyanın Tirol mıntakasında, Harz dağlarında kanaryalar üretilmektedir.

Almanyanın Harz dağlarında yetiştirilen beyaz ve sarı kanaryalar pek makbul ve hoş şarkıcı kuşlardandır. Buradaki dağlı Almanlar bu kuşların talim ve terbiyesinde, tesalüb suretile cinslerinin ıslahında büyük muvaffakıyetler elde etmişlerdir. Esasen Tirol mıntakasının Harz dağlarının iklimi, havası bu kuşların mükemmel yetişmesine yardımı olmuştur.

Bugün, dünyanın en mükemmel kanaryalarını buralarda bulmak kabildir. Bilhassa, Harz dağlarının en yüksek mıntakası bulunan Andresberg ehalisi, hattâ çifçileri kanarya yetiştirmek, terbiye ve ıslahile uğraşmakta çok mahirdirler. Buranın ehalisi bu güzel, cins, nadide, okuyucu kuşları dünyanın her tarafına göndermek suretile vâsi mikyasta ticaret yapmaktadırlar. Memleketimizde bile, en mekbul kanaryalar, Cermen ismile yad edilen, Alman kanaryasıdır, ki, renkleri beyaz ve sarıdır.

Almanyanın Harz dağlarında yetiştirilen kanaryalar Münih - Münschen civarında hususi sergi ve panayırlarda teşhir edilmekte, mükemmel yetiştirenlere hükûmet tarafından, kuşçuluk cemiyetleri tarafından, nakdi mükâfatlar verilmektedir.

Bizde yetiştirilen kanaryalar limoni sarı renkte olup tepeleri siyah olanlar pek makbuldür.

Memleketimizde maalesef iyi cins kanaryalar bulmak imkânı pek azalmıştır. Buna da sebep, evvelce Almanyadan ve Avrupanın diğer muhtelif şehirlerinden celbedilen cins kanaryalardan yüksek gümrük alınmakta olduğundan bu güzel kanaryalar artık memleketimize gelmemeğe başlamıştır, ki, bu yüzden yerli kanaryalarımıza hariçten saf, temiz kan katılamadığından mevcut yerli kanaryalarımız, bugün, tamamile dejenere olmuş ve bu yüzden Mısıra ve diğer komşu devletlere kanrya sevki suretile, evvelce yapılan kanarya ticareti bugün tamamile denecek bir şekilde sönmüştür.

Avrupanın diğer memleketlerinde kanaryalar bambaşkadır. Meselâ: İngiltere, Belçika, Norveç kanaryalarının vücutleri, cüsseleri daha büyük, renkleri daha parlaktır. Bu cihete oralarda daha ziyade ehemmiyet verilmektedir.

Kanaryalardan, şekil itibarile en güzel olan İsveç Norveç kanaryalarıdır. Vücutleri büyük, tüyleri kırmızımtıraktır.

Mançester kanaryaları da pek makbul, renkleri koyu sarı, vücutleri pek iri, küçük bir güvercin kadardır.

Kanatları ve kuyrukları siyah, vücutlerinin tüyleri turuncu olan (Londra) kanaryaları da pek makbuldür.

Resmimiz düz beyaz, çok güzel, şarkıcı bir Cermen - Alman kanaryasını göstermektedir.

Meyvacılık:

Meyvalar nasıl ve ne şekilde toplanmalıdır?

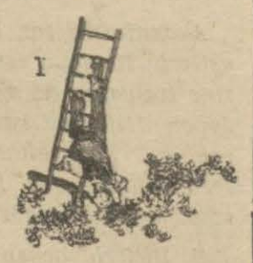

Meyva bahçesinde yapılan ameliyatın en zevklisi, şüphesiz kemale gelen meyvaların toplanması işidir. Pek mühim ve zevkli olan bu iş, memleketimizde, maalesef pek fena ve dikkatsiz bir şekilde yapılmaktadır.

Bizde, ağaçlardan bir mikdar meyva toplamak için, bütün ağaç zedelenmekte, kıymetli gözleri havi dallar koparılarak, bilâhare meyva verme kabiliyetine, yaşama tarzına halel getirilmektedir.

Meyva toplamada, çok defa, ağaçlar iki kişi tarafından şiddetle sallanarak silkilmekte ve yahut uzun sırıklarla ağaçlar üzerine, körpe dallara vurularak toplanmaktadır; bu da kâfi gelmiyormuş gibi, ağaçlar üzerine taşlar atılarak meyvalar düşürülmekte ve toplanmaktadır.

Bu şekilde, gayri fenni bir tarzda toplanan meyvaların bir çoğu yere düşerek mühim bir kısmı paralanır, ağaçlara vurulan sırık darbesile de körpe dal ve meyva tomurcukları harap edilmiş olur.

Bu şekilde toplanan meyvaların hiç bir kıymeti olamaz. Muhafazası müşkül ve bir mahalden diğer bir mahalle nakilleri güçleşir.

Avrupada, bu tarzda meyva toplamak kanunen menedilmiştir.

Meyvalar ağaçlarda hepsi birden kemale gelemez. Bu tarzda yapılan toplama ameliyatında kemale gelmemiş ham meyvalar da, koparılmış olur.

Meyva toplamada çok itina gösterilmesi lâzımdır. Aksi takdirde, insan meyva bahçesine, ağaçlara sarfettiği para ve emeğin mükâfatını göremez. Meyvaların ne şekilde ve nasıl toplanacağını diğer bir yazımızla etraflıca, izah edeceğiz.

Okuyucularımızdan ricamız:

On, on beş sual sorarak, zarf içerisine bir de pul leffederek mektupla cevap istiyen okuyucularımıza, tahriren cevap vermek imkân haricinde olduğu gibi, gazetemiz marifetile de sorulacak zirai meselelerin, azamî 2-3 den fazla olmamasına dikkat edilmesini rica ederiz.

Sebzecilik:

Kırmızı turşuluk pancarlar nasıl yetiştirilir?

Turşuluk pancarların da, sebzeler arasında mühim denecek kadar bir mevkii vardır. Bu sebzenin, haşlanarak, sirke ve zeytinyağı, sarmısak katılarak yapılan turşusu pek güzel olur.

Pancarın turşusu, iştiha açıcı, oldukça mugaddi olması hasebile yaz kış sofralarda bulundurulmasını tavsiye ederiz.

Turşuluk pancarlar; alelûmum pancarlar gibi, kaba, meyilli, derin, serin topraklardan hoşlanırlar, rütubetli, pek killi toprakları sevmezler.

Turşuluk pancarların ekileceği toprağın eski hayvan gübresile gübrelenmesi, bol mahsul almak bakımından faydalıdır.

Turşuluk pancarların tohumları iki mevsimde, ilkbahar ve sonbaharda, şimdi ekilirler. Ağustos, eylûlde ekilen pancar tohumlarından bütün kış, ilkbahara kadar mahsul alınabilir.

Pancar tohumları iyi hazırlanmış, tesviye edilmiş toprak parsellerine, serpme olarak ekilirler. Tohumların 2 - 3 santim derinliğinde kapatılması kâfidir.

Tohumlar ekildikten sonra toprak bir tahta ile hafifçe tazyik edilir ve üzerine de biraz çürüntü gübre serpilir.

Pancar tohumlarını 20 - 25 santim fasılalı çizgilere, 4 - 5 satnim aralıklarla ekmek te kabildir.

Tohumlar intaş edip üç dört yaprak olunca, bir seyretleme yapılır ve toprak kabartılır. 6 - 7 yaprak olunca ikinci bir seyreltme ile beraber çapa da vurulur. Her pancar kökü arasında 12 - 15 santim mesafe bırakılırsa kâfidir. Bittabi bu zamana kadar sık sık sulanmalıdır.

Hasadı — Sonbaharda ekilen pancar tohumlarından bütün kış pancar elde edilir.

Bir ara 50 - 60 gram hesabile tohum ekilirse kâfidir.

Turşuluk pancarlar soğuklardan katiyen müteessir olmazlar. Yalnız şiddetli soğuk ve donlarda üzerlerine samanlı gübre atılırsa fena olmaz.

Pancarların koyu kırmızı, yuvarlak olanları makbuldür.

OKUYUCULARIMIZIN SORGULARINA CEVAPLAR

Üzümleri arılardan muhafaza etmek için

Erenköy, B. Mehmed Ali: Arılar hakkındaki sorğunuza cevap veriyoruz:

Arılar, ekseriyetle, üzümler tamamile kemale geldikten sonra bağlara musallat olurlar. Bu zamanda, bahçeye arıların en fazla hücum ettikleri vakit, püskürgeç tulumbasile, üzerlerine su serpmek faydalıdır. Bu suretle, bir kaç defa takip olunan arılar, artık, tekrar gelmezler.

Maamafih, bağlara bol kükürt verilirse veya kıymetli salkımlar kemale gelmek üzere iken tülbent keselere koyarsanız gene arıların tasallutundan salkımları, üzümleri kurtarmış olursunuz. Yalnız, keselerin salkımlara konulması, salkımların kemale geleceği bir anda yapılmak lâzımdır. Ondan evvel konursa salkımlar güneşin ziyasından o kadar istifade edemezler.

Pek masraflı görülen, bu kese tedariki meselesinin yek nazarda külfetli olacağı tahmin ediliyorsa da hakikatte öyle değildir. Keseler yıkandıktan sonra her bağ bozumu mevsiminde kullanmak bittabi kabildir. Binaenaleyh her sene yapılacak bir masraf demek değildir.

Bu suretle, bağlarda, kıymetli üzümleri arıların tasallutundan kurtarmış olursunuz.

(AKŞAM) ın edebî romanı — Tefrika No. 42

Mektep arkadaşları

Bürhan Cahid

— Başlıyor.

— Profesöre haber verin.

Şüvester pansıman odasının küçük kapısından bakarak cevap veriyordu.

— Profesör hazır, geliyor.

Cevvale heyecanını belli etmemek için önündeki nikel korkuluğa dayanmış bu hazırlıkları seyrediyor.

Ve o anda gözlerinden başka her tarafı beyaz görünen profesör içeri giriyor.

Cevvale onu bir kaç kere koridorda poliklinik günleri ikinci hariciye paviyonunda görmüştü. Çekik kaşları, yeşil gözleri ve mat çehresile tipik bir adamdı. Bir çok operatörlerin yaptıkları yanlışları düzelten ve gene bir çok doktorların beceremeyip başlarından attıkları vakaları bistürisinin hassas ve mahir hareketlerile kurtaran bu zeki ve bilgili adamın nazik bir ameliyatını seyretmek çok istifadeli olacaktı.

Profesör etrafına bir göz gezdirdi. Genç kızı gördü. Onun bir talebe olduğunu anladı. Başile hafif bir selâm verdi ve derhal işe başladı. Doktor Nâzım ameliyatın mide ve safra kesesi üzerinde olacağını söylemişti. Delik mide dikilecek ve safra kesesi kontrol edilecekti.

Cevvale bütün dikkatile masa üzerinde başlıyan hareketleri kontrola başlamıştı. Daha profesör işe başlamadan doktor Nâzım hastanın göğsünü ve karnını bir kaç defa tentürdiyotla temizlemiş ve hazırlamıştı.

Profesör bir kelime konuşmadan bir makine gibi işe başladı. Cevvale hayretle onun ellerini takib ediyordu. Önce bir bistüri darbesi ile mide nasiyesini açan profesör taktığı penslerle orada bir el girecek oyuk hazırladı. Kauçuk eldivenli elleri elektrikli bir alet gibi işliyordu. İki üç dakika içinde hastanın göğsünden pens fışkırıyormuş hissi veren bir manzara hasıl oldu. Mide üzerinde serbestçe çalışmak için bütün damarları penslerle kapıyan profesöre iki asistan mütemadiyen alet yetiştirmeğe çalışıyorlardı.

Büyük salonda kirlenip atılan makas, pens ve bistürilerin biribirine çarpmasından gelen madenî şakırtıdan başka ses yoktu. Profesörün eli artık görünmüyordu. O açtığı delikten girmiş. İçeride işliyordu. Şimdi sanatkâr bir terzi gibi eline aldığı mide üzerinde iğnesini yürüten profesöre asistanlar katküt, pansıman yetiştirmeğe çalışıyor, hemşireler kullanılmış aletleri topluyor, başhemşire elindeki pensle profesöre lâzım olan şeyleri veriyordu.

Mide üzerinde işini bitiren profesör şimdi safra kesesinde çalışmağa başlamıştı. Dışarı çıkardığı büyük ve siyah. devekuşu yumurtası cesametindeki keseyi asistanlara gösterdi ve Cevvalenin işitemediği bir sesle bir kaç kelime söyledi. Genç kız bir saniye içinde bu tabiî halinden dört beş misli fazla büyümüş safra kesesini yerdeki küvetlerden birinin içinde gördü. Profesör onu kesip çıkarmıştı.

Bir saat geçmişti. Asistanlar arasıra duvardaki saate bakıyor ve hastaya narkoz veren hemşireyi ikaz ediyorlardı.

Şimdi profesör katkütü işletirken doktor Nâzım pensleri birer birer çekiyor. Hastanın karnında çalışan eller yavaş yavaş meydana çıkıyor, artık narkozu kesmesi için hemşireye işaret ediliyordu.

Bu hareketler o kadar muntazam, o kadar da süratli oluyordu ki açılan karnı tekrar kat kat dikilip sarıldığı zaman hasta da artık açılmağa başlamıştı.

Salonun büyük kapısı açıldı ve iki kuvvetli hademe arabaya geçirdikleri hastayı sürüp götürdüler. Şimdi yandaki odaya geçmişler, soyunuyorlardı. İki hemşire profesörün maskesini ve gömleğini alır almaz ilk işi bir sigara yakmak oldu. Sonra bir gölge gibi onları takib eden Cevvaleyi gözlerile arayıp bularak sordu:

— Nasıl, merakınız var mı?

Genç kız heyecan içinde kekeledi:

— Çok, pek çok!

— Korkmuyorsunuz ya?.

Başını salladı:

— Asla!

— O halde ameliyatlarda sık sık bulununuz.

— Teşekkür ederim profesör.

Profesör başile hepsini selâmlıyarak pansıman odasından çıktı. Koridorun sonundaki odasına doğru yürüdü.

Doktor Nâzım ellerini yıkarken ona dönmüş gülüyordu.

— Ne yalan söyliyeyim. Fenalık geçirirsiniz diye endişe ediyordum. Hattâ bizim başhemşireye arasıra sizi kontrol etmesini tenbih ettim.

Cevvale hayretle sordu:

— Niçin doktor bey?

— İlk defa böyle bir amleiyatta bulunuyorsunuz değil mi?

— Evet!

— Böyle ameliyatlara ilk defa girenler arasında başı dönen, midesi bulanan talebeye çok tesadüf ettik. Kimine narkoz dokunuyor, kimi görünce sinirleri bozuluyor. Burada biz ameliyatla uğraşırken bayılıp düşen kaç kişiye tesadüf ettik. Maşallah siz demir gibisiniz. Tebrik ederim.

Cevvale bunları hayretle dinliyordu.

Doktor Nâzım ellerini kurularken ilâve etti:

— Ama profesör artık size müsaade etti. Ameliyathaneye istediğiniz zaman girebilirsiniz.

— Çok teşekkür ederim efedim.

Cevvale sevinçten çılgına dönmüştü. Hiç bir arkadaşına nasip olmıyan bu müsaade ona verilmişti.

Artık ameliyathane hemşireleri de onu tanımışlardı.

Nezaketi ve çekingenliği ile kendini sevdiren genç kız artık mesleğin en zevkli sahneleri içine girmiş bulunuyordu.

Her günlük hayatında karşılaştığı bu teşvik edici hareketler, vakalar onun arasıra zayıflar gibi görünen kararlarını kuvvetlendiriyor. Cesaretini arttırıyordu.

(Arkası var)

Istanbulun suları

Hamidiye, Elmalı, Alemdağı, Kayış dağı, Çamlıca memba suları

İstanbulun en lezzetli sularından biri de Taşdelen suyudur, son yapılan tesisattan sonra bu su büsbütün mükemmel bir hale gelmiştir

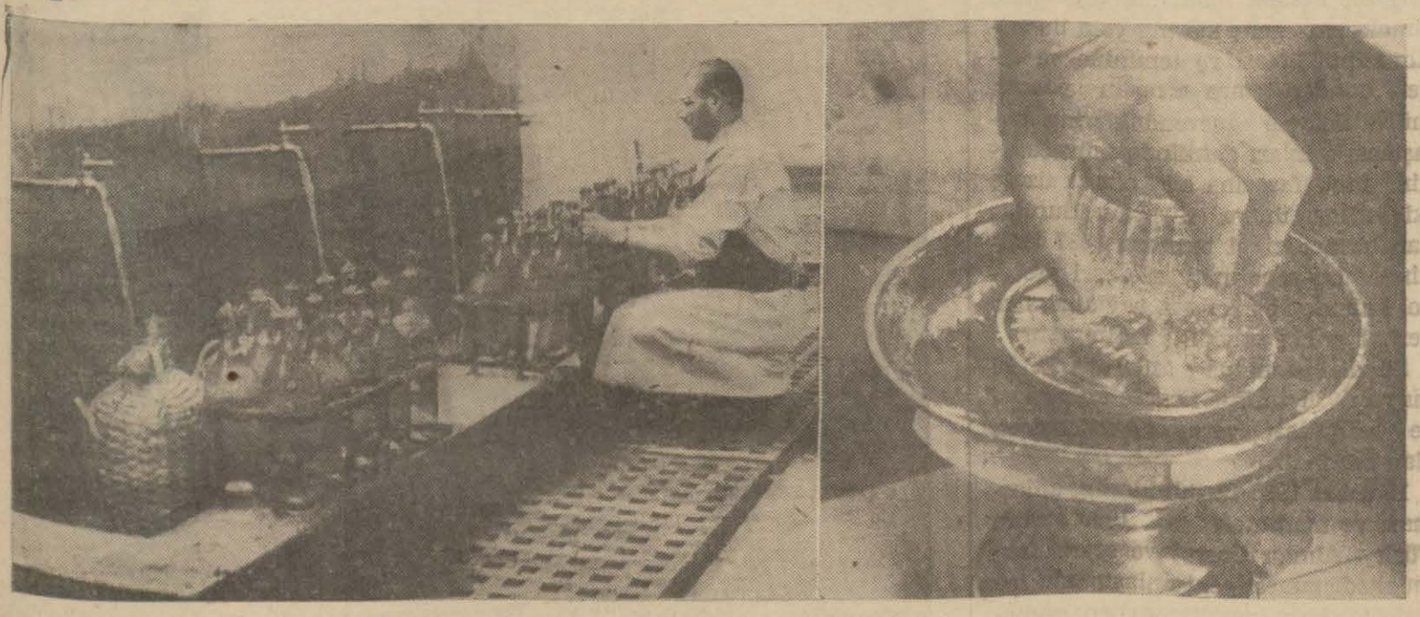

Taşdelen suyu, membadan çıkıp bardağa girmeden evvel

Bundan evvelki yazılarımızda Halkalı ve Kırkçeşme sularının şehre nasıl geldiğini ve son vaziyetlerini izah etmiştik. Bugün de İstanbulda bol miktarda istihlâk edilen ve bilhassa içilen memba sularından bahsedeceğiz.

Bugün İstanbulda en çok içilen sulardan biri hiç şüphesiz Hamidiye suyudur ve şehrin iyi olarak tanınmış sularındandır. Bu suyun şehre ilk gelişi şöyle olmuştur:

1900 tarihlerinde mühendis Hulûsi bey Bertinye paşa ile Kemerburgaz civarında olan bu memba sularını toplıyarak şehre getirmişlerdir. Bu membaların bir kısmı Büyük bend - Başhavuz su yolu istikametinde ve Kemerburgazla Kavukkemer civarında sıralanır. Diğerleri de Cendereye doğru dağınık olarak bulunur. Buralardaki yirmi membadan toplanan sular Cenderede 600 metremikâplık iki havuza gelir. Eskiden buharla ve şimdi elektrikle işleyen terfi makineleri suyu Ayazağa köşkü ilerisinde asfalt yol kenarındaki su kulesine pompe eder ve buradan Balmumcu çiftliği yakınındaki toplanma mahalline gider.

Cendereden diğer bir su yolu da Kâğıthane köyünden Mezbahaya gelir. Balmumcu toplanma yerinde biri Boğaiçine diğeri Beyoğluna olmak üezere ikiye ayrılır. Birincisi Yıldız, Ortaköy, Kuruçeşme, Arnavutköy, Beşiktaş, Dolmabahçe, Fındıklı ve Tophaneye, diğeri Şişli, Osmanbey, Nişantaşı, Maçka, Harbiye, Teşvikiye, Taksim, Beyoğlu, Şişhanedeki çeşmelere su verir.

Günde verdiği su miktarı 1000 metremikâbıdır. Su mütehassısı B. doktor Nazım Hamidiyenin sıhhî vaziyeti hakında şunları söylüyor:

Bu sular Membalarının tegaddî sahalarının temiz olması, geçtikleri bo-

Hamidiye suyu akan çeşmelerden biri

ruların intizamı dolayısile pislenmeğe pek müsait değildir. Sularının kalitesi hakında muhtelif membalardan yapılmış tahlillerde sertlik derecesinin 4-5 arasında olduğu anlaşılmıştır.

Elmalı suyu

Üsküdar ve Kadıköy ahalisinin ihtiyacını temin eden bu su 1306 da bu havaliye getirilmiştir.

1304 de Nafia nazırı Zihni paşa Üsküdar ve Kadıköy cihetinin suyunu temin maksadile bir su şirketi mukavelesi hazırlamış ve Göksu vadisinde bendler tesis etmek ve bend vasıtasile toplanacak yağmur sularını makine ile yükselterek bir taraftan Kandilli, diğer taraftan Erenköyüne kadar tevzi etmek üzere 1306 da Elmalı (Üsküdar ve Kadıköy) su şirketi namile bir anonim şirket teessüs etmiştir. Şirketin imtiyazı 1330 da Kanlıca ve Maltepeye kadar tevsi edilmiştir.

Teşekkül eden şirket bir taraftan Kayışdağının Budak deresi, diğer taraftan Alemdağının Çavuşbaşı deresinin yekdiğerile birleştiği Elmalı deresi üzerine bir bend yaparak imtiyazı dahiline giren sahada su şebekesi yapmıştır. Elmalı bendinin havzası 540,000 metre murabbaıdır.

Şimdiye kadar hiç bir temizleme tesisatından geçmeden şehre dahil olan bu su şimdi Sular idaresinin elindedir ve ıslahı için çalışmalara başlanmıştır.

Alemdağı memba suları

İstanbulun Anadolu yakasının Üsküdar cihetinde Alemdağı ormanlarında lezetli memba suları vardır. Taşdelen, Saray, İncirli, Defneli, Büyükelmalı isimlerini alan bu suların her birinin günde 100 litreden daha fazla bir akışları vardır. Fakat çıkış ve dağılışlarında büyük zayıata uğrıyorlar. Son senelerde tanzim edilen Taşedlen ve Defneliden maadası muntazam yoları olmadığından, ıslaha muhtaçdırlar.

Alemdağı köyünün şimal sırtlarında bulunan Taşdelen membalarının yukarısında toprağın üstüne muhtelif noktalardan çıkan Saray memba suyu vardır. Saray suyu membaının ilerisinde İncirli suyuna raslanır. Dereceleri 1 olduğu için çok tatlı ve hafif sulardır. Bundan başka araziden şayanı dikkat bir radyoaktivite alırlar.

Evkaf idaresinde bulunan Taşdelen membaında modern tesisat yapılmış ve bu su, tam sıhhî bir su haline gelmiştir. Taşdelen İstanbulun en nefis sularından biridir.

Kayışdağı memba suları

Kayışdağının hemen orta yerine tesadüf eden eski memba hariç kalmak üzere dağın sağ ve solundaki on iki kaynaktan toplanan sular dağın yamacındaki bir havuza ve oradan da İçerenköy tarikile Kadıköyüne, Kurbağalıderede İkbaliyedeki depoya gelirler. Bu akış esnasında yolun üzerindeki Banliyo çeşmelerine ve Kadıköy içindeki mahalle çeşmelerine su verir. Kayışdağı suları da İstanbulun lezetli ve tatlı sularındandır.

Çamlıca suları

İstanbulun Boğaziçine ve Marmaraya nazır sayfiyeleri olan Çamlıcada Büyük ve Küçükçamlıca suları adında güzel memba suları vardır. Bu sulardan Üsküdarın da istifadesi için Bağlarbaşında bir su deposu yapılmıştır.

Bu güzel memba sularından maada Boğaziçinin gerek Asya ve gerek Avrupa yakasında Karakulak, Göztepe, Çırçır, Hünkâr, Kanlıkavak gibi yüksek ve temiz kalitede suları mevcut olduğu gibi bunlardan başka isimleri pek tanınmamış bir çok memba suları mevcutttur.

Bu yazımızla İstanbulun sularını bitirmiş olmadık. İstanbulda en vasî mikyasta istihlâk edilen Terkos yani şehir suyundan bahsetmeği mahsus sona bırakmış bulunuyoruz. Gelecek yazımızdan muazzam tesisatı ile bu sudan ayrıca bahsedeceğiz. *Ş. H.*

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Recep 6 — Ruzıhızır 129

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	9,27	11,9	5,43	9,19	12,00	1,33
Va.	3,54	5,36	12,11	15,46	18,27	20,1

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk So. No. 13

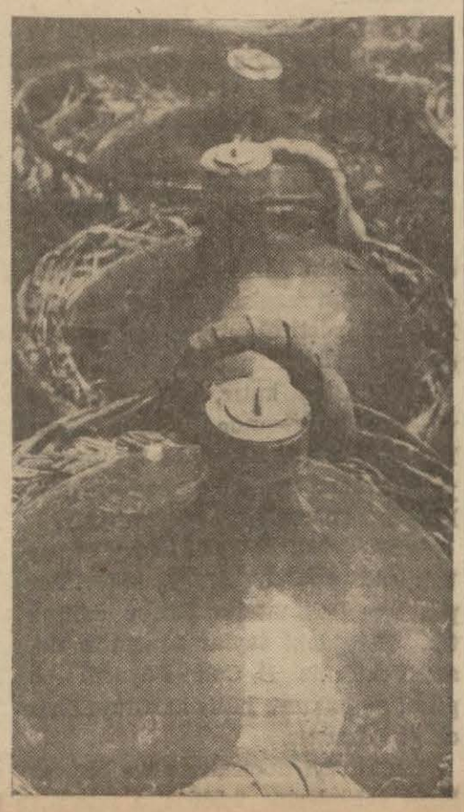

Memba suları damacanalar içinde

MEŞHURLAR SERİSİ:

Sanatkâr bir karı - koca

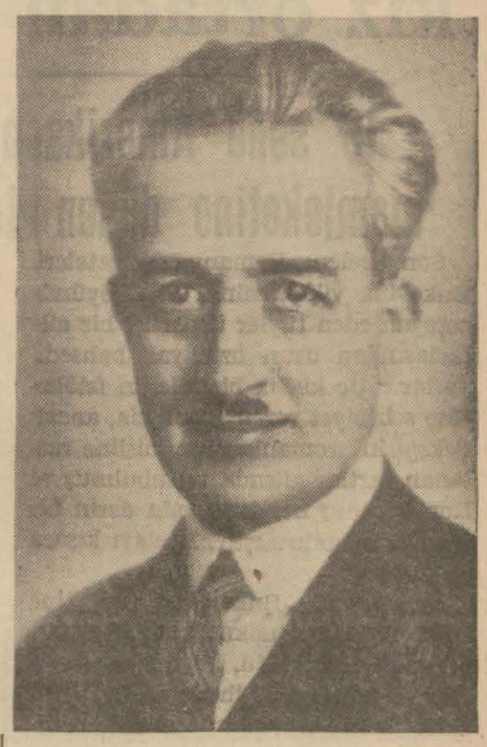

Bir çeyrek asra yakın bir zamandanberi hocalık eden meşhur ressam ve profesör Feyhaman tam bir sanatkâr hayatı yaşıyor.

Boğazda Çamlıcanın arkasındaki dimdik Çakal dağının en tepesinde, her tarafından kuvvetli rüzgârlara göğüs vermiş bir köşk...

Geniş bir bahçe... İn, cin geçmiyen Çakal dağındaki köşkünü sanatkârın köpekleri muhafaza ediyor. Köpeklerin müthiş havlamaları, kırmızı parmaklıklı kapıya doğru saldırmalarından köşkün yanına yaklaşmağa imkân yoktur.

Şayet bir kahramanlık gösterir de köşkün bahçesine girerseniz hayretler içinde kalırsınız. Çeşit çeşit eriklerden, şeftalilerden, diğer mevsim yemişlerinden yere bir halı serilmiş gibidir. Bol meyvalı ağaçların yemişleri rüzgârdan yerleri örtmüştür.

Meşhur ressam işte bu köşkte gayet sakin, şehirden, kalabalıktan uzak bir hayat sürer.

Bu köşkteki rüzgâr dehşetlidir. Köşk tam dağın tepesinde olduğu için rüzgârlar camları titretiyor. Fakat sanatkâr bu rüzgârdan çok memnundur. Eğer kendisine sorarsanız:

— Bence en güzel musiki budur... der, hele bu rüzgârın sesi içinde geceleri uyumak...

Sanatkârın yaşadığı bu köşkte elektrik yoktur. Petrol lâmbası yakılır. Profesör Feyhaman bu dağ tepesinde bir dağ hayatı yaşar.

Fakat ressam bu sakin ve âsude hayat içinde iken bir de bakarsınız birdenbire karar verir. inzivayı bırakır, büyük Avrupa şehirlerinde seyahatler yapar. Birdenbire inzivadan hareketa geçer. Sanatkârın en çok sevdiği şey seyahattir:

— Seyahat eden adam iki misli yaşar.. der.

Uzun sanat hayatında Türk resmine çok kıymetli eserler vermiş olan Feyhaman ilhama son derece inanır. Ona ekseriya iki şey ilham verir. Rüzgâr sesi ve gece...

Feyhamanın kendisi gibi gayet sanatkâr bir hayat arkadaşı vardır: Güzin Feyhaman...

Bayan Güzin Feyhaman da sanatkâr kocası gibi hem ressam, hem resim hocasıdır. Bu son günlerde Güzel Sanatlar akademisinde Güzin Feyhaman gayet orijinal bir sergi açmıştır. Güzin sergisi en eski Türk Karagözlerini göstermektedir.

Güzin Feyhaman aylarca, hattâ senelerce Karagözcüleri, müzeleri dolaşarak en eski Karagöz kahramanlarını, kıyafetlerini, arabalarını, evlerini tesbit etmiş, bunların resimlerini yaparak sergisini açmıştır. Güzin Feyhamanın sergisi bilhassa ecnebilerin son derece nazarı dikkatini celbetmiştir.

İşte bu iki sanatkâr karı koca bu dağ başındaki köşkte sanat münakaşaları yaparlar, tablolarile uğraşırlar, pek sevdikleri tavuklarına bakarlar, köşkün bahçesindeki yemişleri toplarlar.

Daha canları sıkılırsa karşılıklı birer tavla oynarlar. Fakat tavlada daima Feyhaman yenilir. Halbuki meşhur ressam zevcesinin tavla hocasıdır. Talebesine yenilmeğe Feyhamanın dehşetli canı sıkılır:

— Sen oyun bilmiyorsun ama zar geliyor işte... Zaten meşhur sözdür: «Zar acemiye gelir..» diyerek tavlayı kapatır...

İki sanatkâr karı kocanın sabah kahvaltıları yemiştir. Tomrukağa suyu burunlarının dibindedir. En güzel hava köşkün pencerelerinden içeri girmektedir. İyi su, güzel hava, dağ sessizliği içinde biribirlerini son derece anlamış, ayni sanatta iki karı kocanın hayatı zannederim en mesud hayattır.

Meşhur ressamın çalışırken kendisini harekete getiren bir motörü vardır: Kahve... Çalışırken namütenahi kahve içer...

O çalışırken zevce kapıdan başını uzatıp:

— Ne âlemdesin Feyhaman?.. diye sorsa hemen:

— Çalışıyorum. Aman bana bir kahve... der.

Çalışırken onu tablosunun başından ayırmağa imkân yoktur. Meselâ bu esnada yemek hazırlanmıştır. Çorba 2 - 3 kere ateşe konmuş, kaynamış, çekilmiştir.

Bayan Güzin bir kaç kere seslenir:

— Feyhaman yemeğe gelsene...

O yukarıdan cevap verir:

— Bir dakika...

Lâkin bu bir dakikanın arkası gelmez.

Meşhur ressamın en çok sevdiği renk «mavi» dir. Tablolarında daima bunun tesirlerini görürsünüz. Feyhaman zengin olmak ister. Fakat bu arzunun tek bir sebebi vardır: Bol bol seyahat etmek... Seyahatin bir sanatkâra dört beş misli eser verdireceğine bir yazıcıya çok iyi şeyler yazdıracağına iman etmiştir. Leonard de Vinci meşhur Jokond tablosunu tamam 4 senede yapmış. Bu esnada kendisini zevklendirmek için çalgılar çaldırmış, rakkaseler oynatmış..

Feyhaman da resmin hevesle, şevkle ve keyifli zamanlarda yapılacağına kanidir. Bunun için resim yapmak hususunda kendini sıkmaz, zorlamaz, ilhamı geldiği zaman fırçasını eline alır.

Bazıları zanneder ki bu dağ başındaki münzevi hayatın pek o kadar tadı yoktur.

Halbuki Çakal dağındaki bu köşkte günler hiç te fena geçmez. Bir kere elektrik olmadığı halde köşkün güzel bir buz dolabı vardır: Bahçedeki derin kuyu... Bu kuyuda karpuz ve saire buz gibi soğutulur. Ağaçların altına sofra konulur. Ve Çamlıca tepesine, uzaktan bir çanak halinde görünen denize karşı nefis bir yemek yenir... Canınız yemiş mi istedi?.. Bilhassa kiraz zamanı şöyle elinizi biraz havaya kaldırmanız kâfidir. Başınızın üstüne kadar uzanan dallardan en nefis Çamlıca kirazını koparıp yiyebilirsiniz... Hem de hiç tifo korkusu olmadan...

Sanatkâr karı koca iyi suya o kadar meftundurlar ki şehre indikleri zaman yanlarında termos ile Tomrukağa suyu götürürler...

Portreci

Gaziantepte bu yıl tütün mahsulü iyi değil

Gaziantep (Akşam) — Münhasıran bu mıntakada yetişen ve içtiğimiz tütünden çok farklı hususiyetleri olan Deli tütün rekoltesi geçen seneye nisbetle bu yıl düşkündür.

936 da (575) bin kilo mahsul alınmıştır. Bu yıl ancak (300) bin kilo elde edilebileceği tahmin ediliyor. İnhisar idaresince yapılan ilk tahmin yarım milyon kilo idiyse de mahsul sıcaklardan fazla zarar görmüş, ikinci rapor dört yüz bin ve üçüncü rapor üç yüz bin kilo üzerinden verilmiştir.

Deli tütünün mahreci Mısırdır. Mısır köylüleri tütünümüzü Hasan keyfi Antabî adı altında ve Cevza tabir olunan nargilelerde tömbeki yerine içtikleri gibi ağız otu olarak ta kullanırlar.

Türk Deli tütünü Amerikada yetiştirilen Deyrüccebel ve Trablusgarpte yetişen bir cinsten üstün evsafa maliktir. Bu sebeple piyasalarda daima birinci mevkii muhafaza eylemiştir.

Romanyada müdhiş bir facia

Baba ölüyor, ana deliriyor kız ortadan kayboluyor

16 sene Amerikada çalıştıktan sonra memleketine dönen bir köylünün sergüzeşti

Son gelen Romanya gazeteleri, Bukovina vilâyetinin bir köyünde cereyan eden tüyler ürpertici bir aile faciasından uzun uzadıya bahsediyorlar. Üç kişilik bir ailenin felâketine sebebiyet veren bu facia, ancak Şekspirin romanlarında misline raslanan şartlar altında vukubulmuş ve Romanyanın her tarafında derin bir teessür uyandırmıştır. Faciayı kısaca anlatalım:

Romanyanın Bukovina vilâyetine bağlı bir köy halkından Todor Bildon adlı bir köylü, köyünde ailesini geçindiremediği cihetle, 1921 senesinde kalkıp Amerikaya gitmiş, evinde genç karısile beş yaşında Katinka adındaki kızını bırakmıştır.

Bildon, Amerikada 16 sene muhtellif işlerde çalışmış, köyünde hem kendisini, hem de ailesini geçindirecek bir para kazandıktan sonra köyüne dönmeğe karar vermiş, ailesine de bir mektup yazarak köyüne avdet tarihini bildirmiştir.

Zavallı karısı, 16 sene süren uzun bir iftiraktan sonra kocasını iyi bir surette karşılamak için elinden geldiği kadar çalışmış, evinin her tarafını yıkayıp, temizlemiş, duvarlarını sıvalamış, kocasının avdet gününü merak ve heyecanla beklemeğe başlamıştır.

Bildonun Amerikada, memleketinden uzak bulunduğu bu 16 sene zarfında köyünde beş yaşında bıraktığı kızı serpilmiş, köy delikanlılarının ihtiraslarını kurcalıyacak derecede güzelleşmişti.

Bildonun muavenetinden mahrum kalan karısı köyünde sefilâne bir hayat sürüyor. Ekmek parasını kazanmak için sabahtan akşama kadar tarlalarda bir parça ekmek pahasına açlışmağa mecbur kalıyordu.

Kızı 1 7- 18 yaşına basınca etrafının kendisine kur yapmak istiyen köy delikanlıları tarafından çevrildiğini görmüş, kulağına fısıldanan füsunkâr kelimelerin tesirine kapılmış, bilhassa kendi yaşında ve malî vaziyetleri kendisinkinden daha müsait bulunan diğer köy kızlarının süslerini, iyi giyinişlerini kıskanmış ve bu ruhî ve maddî âmiller, kendisini daha mesud bir istikbale götüreceği zannile önüne çıkan ilk zengin delikanlının kucağına sürüklemiştir.

Bu ruhî âmiller ve şartlar altında muaşakaya başlamak kolay, fakat takip edecek baş dönmelerinin önüne geçmek güçtür. İşte genç kız da, bu şartlar altında sefahete atılınca, ilk muaşakasını, başka gençlerin münasebetleri takip etmiş ve bu uçurumda yuvarlana yuvarlana vücudünü para ile satan bir kadın olmuştur.

Genç kız, fahişeliğe başlayınca, sık sık köyünden civardaki Suçcava şehrine yidiyor ve burada gizli çiftleri kabul eden bir otelci ile anlaşarak geçici âşıklarile otelde buluşuyordu.

Bildon, Amerikadan kalkarak köyüne dönmek için yola çıktığı zaman ailesinden ayrılırken beş yaşında bırakmış olduğu kızı, bu vaziyette bulunuyordu.

Bildon, Romanyaya ayak basarak köyünün yolunu tutunca, meşum bir tesadüf, birbirini tanımıyan baba ile kızı karvşı karşıya getirmiş, facia bu dakikadan itibaren başlamıştır.

Amerikada para sahibi olan köylünün, evine dönmek için son merhalesi Suçcava şehri idi.

Bildon, yol yorgunluğunu gidermek için bu şehirde bir gece kalmağı ve ertesi sabah köyüne gitmeği düşünmüş ve kızının sık sık geçici âşıklarını kabul ettiği otele inmiştir. Bildon otelin bir odasına valizlerini bıraktıktan sonra, salona inince müstesna güzellikte serbes bir kızla karşılaşmıştır.

Kız, cüzdanının dolarlar ile dolu olduğunu otelciden öğrendiği yolcu-

Faciada en büyük rolü oynıyan Katinka

ya güler yüz göstermiş, bir fırsatını bularak yanına sokulmuş, ahbaplığı ileri götürmüş ve geceyi zengin köylü ile geçirmiştir.

Kız şafak sökerken, yatağından fırlıyarak süratle giyinmiş ve müstacel bir işi olduğunu söyliyerek yanından ayrılmış, bir otomobile bindiği gibi, o gün Amerikadan dönecek olan babasını karşılamak için köye dönmüştür.

Köylü Bildon, sabah kahvaltısını bitirdikten ve hesabını gördükten valizlerini otomobile yükliyerek o da köy yolunu tutmuş, köyün medhalinde kendisine uzaktan mendil sallamakta olan biri yaşlıca, öteki de çok genç iki kadın görünce kalbi sevincinden hoplamıştır.

Şoför, otomobili daha hızlı sürmüş, iki kadının durduğu tümseğin önüne gelince arabasını durdurmuştur.

Bildon 16 senelik bir ayrılıktan sonra nihayet ailesine kavuşmaktan duyduğu sevinçle otomobilden fırlıyarak iki kadının yanına koşmuş, fakat karısının yanında duran genç kadının bir gece evvel otelde beraberce kalmış olduğu öz kızı olduğunu görünce, kahrından kalbine inerek derhal yere düşmüş ve ölmüştür.

Zavallı karısı 16 sene süren uzun bir hasretten sonra nihayet kavuşacağı sırada ve biraz refah görmeği ümit ettiği kocasını, ayaklarının dibinde cansız görünce delirmiş, yabancı bir erkek zannile öz babasile otelde geceyi geçirmiş olan genç kız da istemiyerek sebebiyet verdiği müthiş facianın doğurduğu vicdan azabile, başını almış ve ortadan kaybolmuştur. Akla hayret veren bu müthiş facia, yalnız Romanyada değil, komşu memleketlerde de derin bir teessür uyandırmıştır.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan: Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Dellâsuda, Tepebaşında Kinyoli, Galata: Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Agop Minasyan, Heyeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Hamdi, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: İstepan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: E. Pertev, Beşiktaş: Vidin, Fener: Emilyadi, Beyazıd: Kumkapıda Belkis, Kadıköy: Pazaryolunda Rıfat Muhtar, Modada Alâaddin, Üsküdar: Merkez, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Divanyolunda Esad, Şehremini Topkapıda Nâzım.

Türk - Alman ticaret anlaşması

Anlaşmanın başlıca esaslarını neşrediyoruz

Ankara 9 (A.A.) — Türkiye cumhuriyetile Almanya arasında ticarî münasebetleri tanzim eden anlaşma, Berlinde imzalanmıştır.

Malûm olduğu üzere, 6 temmuz 1937 de Berlinde başlamış olan müzakereler, birisi birikmiş alacakların ayrı bir hesaba nakil mevzuu bahis olmaksızın gene klering yolu ile eritilmesinin tesri ve teminine ve diğeri bundan sonra cereyan edecek mübadelelerde mevcud klering anlaşması esasları dahilinde müvazenenin muhafazasına ait olmak üzere iki safhayı ihtiva ediyordu. Bunlardan birincileri 31 temmuz 1937 tarihinde bir sene müddetle cari protokol halinde bir karara bağlanmış ve derhal tatbik mevkiine konmuştur.

Şimdi imzanlanan anlaşma ise 19 mayıs 1936 tarihli ticaret anlaşması ve merbutatı yerine kaim olacak olan metindir.

15 şubat 1935 tarihli klering anlaşması ve merbutatı ve 1930 tarihli Türk - Alman ticaret ve seyrisefain muahedenamesi yeni anlaşmanın icap ettirdiği bazı tadilâtla aynen muhafaza edilmektedir. Yeni anlaşmanın belli başlı esasları şunlardır:

1 — İki taraf anlaşma devresinde, klering anlaşmasında gösterilen a. hesapları arasında kati tevazün tesisi lüzumunu kabul ediyor.

2 — Bu bakımdan geçen üç yıl içinde daima Türkiye ihracatı Alman ihracatını aşmış olduğundan elele verilerek, yukarıda zikredilen protokol esasları dahilinde vâki olabilecek Alman ihracatı hariç olmak üzere anlaşma devresinde normal olarak Almanyanın Türkiyeye yapacağı ihracat hesaplanmış ve 40 milyon Türk lirası plâfonuna varılmıştır.

3 —'Bu plâfon esas alınarak geçen mevsim senesinin mütenazır aylarındaki Türkiye ihracatı nevi ve kıymet itibârile tesbit ve her hangi mal lehine veya aleyhine muamele farkı vücude getirilmeksizin ayni matematik esasın tatbiki suretile bunlardan en mühim kısmı için kontenjanlar tesbit ve diğer kısmının Almanyaya serbesçe girebilmesi ve şu kadar ki bunların muayyen devre hitamındaki yekûn kıymetlerinin aşağıdaki fıkrada mezkûr revizyonda nazara alınacağı kaydi konmuştur.

4 — Fiilen vâki olacak karşılıklı ihracat vaziyet ve hesaplarına göre iki memleket bilitilâf bu plânda ayni prensip dahilinde değişiklik yapabilecekitr.

5 — Almanyanın umumi konjötürü dolayısile bazı malları ihraç etmemekte olduğu malûmdur. Plân mütenazır devrede Türkiyeye satmış olduğu her hangi malı ahar hangi memlekete ihraca devam ediyorsa Türkiyeye de ihracı taahhüt ediyor.

6 — Bundan başka menşe şehadetnamesi mecburiyeti tesis edilmekte ve iki taraf, hususi muvafakatla alınmış mallar transformasyon dolayısile millieştirilmiş mallar hariç olmak üzere birbirinden mübayaa ettikleri malları millî hudutları dahilinde istihlâki ve tekrar başka bir memlekete ihraç etmemeyi taahhüt ediyor.

7 — Müddet 15 eylûl 1937 den itibaren 31 ağustos 1933 e kadardır. Mayıs içinde ve bu ay sonuna kadar iki taraftan biri denonse etmek istediğini bildirmediği takdirde müddet hitamında kendiliğinden bir yıl olarak uzayacaktır.

8 — Anlaşma her tüccarın odalara ve Türkofis şubelerine müracaatla öğrenebileceği diğer kısımları da ihtiva ediyor.

Amelî bakımdan da gayet açık, teferrüatlı ve plânlı bir makanizmaya malik olduğundan her tüccarımızın dikkatle okuması lâzım bir haldedir. Yeni anlaşmanın iki memleket arasında mevcut ticarî münasebatı radikal şekilde takviye edeceği muhakkaktır.

İhzar edilmekte olan anlaşma metinlerinin Türkofis şubelerine ve başlıca ticaret ve sanayi odalarına tebliğ edilmek üzere olduğu haber alınmıştır.

İzmirde ehlî hayvan sergisi

İzmir (Akşam) — Yarış ve ıslah encümeninin İzmirde tertip ettiği ehlî hayvan sergisine yüz elliden fazla hayvan iştirâk etmiş, çok iyi neticeler vermiştir.

Kısrak, tay, katır, inek, boğa, eşek ve sıpalar arasında görülen bakımlı hayvanlar, vilâyetimizde iyi hayvan yetiştirme işinde ne derece muvaffakıyetle çalışıldığını göstermşitir.

Sergiyi, vali B. Fazlı Güleç bir nutuk irad ederek açmış, davetlilere pasta ve limonatalar ikram edilmiştir. Sergideki taylar arasında İktisad Vekilimiz B. Celâl Bayarın çok güzel ve bakımlı halis kan tayı birinciliği almıştır.

Sergide iyi dereceler alan hayvanların sahiplerine 2,500 lira ikramiye tevzi edilmiştir.

İzmir mektupları

Fuar bu yıl İzmire çok ziyaretci çekti

Kültürpark ve Fuar sahası daimî bir istirahat ve eğlence yeri olacak

Fuardan güzel iki görünüş

İzmir (Akşam) — İzmir enternasyonal fuarı, bu yıl İzmire fazla revaç ve ziyaretçi çekmek noktai nazarından muvaffak olmuştur. Fuarın henüz on yedinci gününde olduğumuz halde hariç ve dahilden İzmire gelen seyyah ve ziyaretçi miktarı 60,000 i bulmuştur. Dün akşama kadar fuarı ziyaret edenlerin sayısı ise 330,000 i bulmuştur. Fuarda muhtelif eğlence paviyonları bol olmakla beraber kâfi derecede kabul edilemez. Halkın eğlenmesi için eğlence kısmının daha bol olması lâzımdır.

Başbakanımız İsmet İnönünün emir ve işaret buyurdukları gibi fuar kapandıktan sonra da Kültür park ve fuar sahasında halkı eğlendirecek muhtelif eğlence vasıtaları bulundurulacak, burası daimî surette halkın eğleneceği bir gezinti ve istirahat yeri halini alacaktır.

Fuarda muvaffak olan ve takdirle karşılanan paviyonlardan biri İş bankası paviyonudur. Bankanın; Türkiyede yaptığı muhtelif işler, bu paviyondo çok güzel bir şekilde teşhir edilmektedir. İş bankasının tasarruf kumbaralarını tanzir eder şekilde inşa edilen binanın kapısından içeri girdiğiniz zaman karşı tarafta Türk sanatini gösteren büyük bir tablo üzerinde Atatürk ile İsmet İnönü ve Celâl Bayarın alçıdan yapılmış tabiî güzellikte büstleri göze çarpıyor. Biraz ileride küçük bir çocuğun elindeki kumbaradan damla damla su dökülüyor ve yerde yapılmış olan geniş bir havuzda toplanıyor bunun mânası (damlaya damlaya göl olur) darbı meselidir.

Geniş paviyonda İpekiş, Yüniş, Kömüriş. Camiş, Ormaniş ve İş bankasının alâkadar olduğu diğer işler, özenilerek hazırlanan modeller ve grafiklerle hakikaten güzel ve muvaffakıyetli bir şekilde tebarüz ettirilmiştir. İş bankası paviyonu, muvaffak olmuş eserlerden biri sayılmaktadır. İzmirde dericilik sanayiini ihya eden B. Mehmed Ruşen Akgün müessesesinin paviyonu da herkesin alâkasını çeker şekildedir. Yerli derilerimizden ne gibi zarif ve mühim eşya yapılabileceği bu paviyonda bir bakışta görülebiliyor.

Şark halı, yün ve pamuk imalâtı Türk anonim şirketleri ile çolak zade halı şirketinin paviyonları da çok güzel ve zengindir. Türkiye Ticaret odaları paviyonunda zengin bir köşe teşkil eden Diyarıbekir meşheri, fuar ziyaretçileri tarafındai alâka ile ziyaret edilmektedir.

Tokatta lig maçları

Bölge şampiyonu Tokat spor futbol takımı

Tokat (Akşam) — Tokt bölgesinin senelik lig maçlarına başlanmak üzere Erbaa, Niksar, Zile sporcuları bölge merkezine davet edilmişler ve güzel bir geçid resmi yapılmış, sporcular çok alkışlanmışlardır. Kalabalık bir seyirci önünde yapılan futbol maçlarında Tokat Spor birliği rakiplerini büyük farklarla yenerek bu sene de şampiyonluğu elde etmiştir. Maçların hakemliğini misafireten burada bulunan Beşiktaş klübünden Osman Uçak idare etmiştir.

Koşular: 100 M. 13,5 saniyede Zileden Selâmi, 200 metere 28 saniyede Zileden Selâmi, 400 metre 1 dakika 20 saniyede Erbaadan Şükrü, 800 metre 2 dakika 55 saniyede Erbaadan Şükrü, 1500 metre 5 dakika 47 saniyede Niksardan Ragıp, 3000 metre 13 dakika 55 saniyede Tokattan Hüsnü, 10000 metre 39 dakikada Tokattan Burhan. Tek adım: 5,58 M. Tokattan Enver birinci. Üç adım: 11,90 M. Tokatan Enver birinci gelmişlerdir.

Maçlar tam bir intizam içinde cereyan etmiştir. Ajanlarla lig heyetini müsmir çalışmalarından dolayı tebrik ederiz.

Fransada şimendiferin 100 üncü yılı

Parlâmento Kralın bu tehlikeli seyahat vasıtasına binmesine müsaade etmedi!

Nazırlar da trene binmeğe taraftar değillerdi Kraliçenin gösterdiği cesaret üzerine bunların bir kısmı açılış resminde bulunmağa mecbur oldu

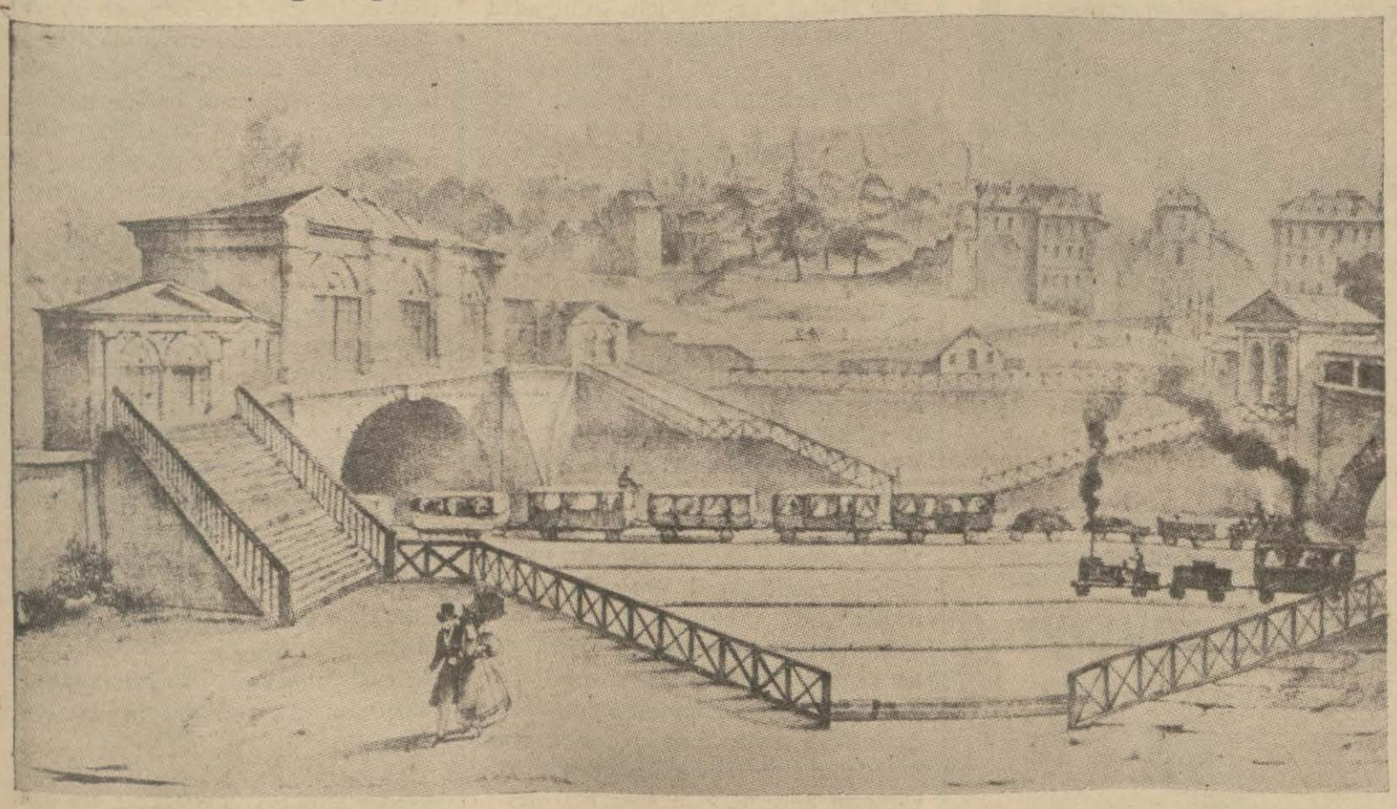

Pariste ilk şimendifer istasyonu

Fransada şimendiferin yüzüncü yıldönümü geçen hafta Pariste merasimle kutlanmıştır. Bu münasebetle yüz sene evvelki lokomotif ve vagonlar, saklandıkları hangarda ziyaret edilmiş, ilk şimendifer hattına ait hatıralar anlatılmıştır.

Fransada ilk şimendifer hattı Parisle Saint Germain arasında yapılmıştı. Parisle Saint Germain arasındaki mesafe 18 kilometredir. Bunun için bugün Saint Germain Parisin bir mahallesi gibidir. Pariste işi gücü olan bir çok kimseler Saint Germainde otururlar, her sabah işlerine gidip akşamları dönerler. Aradaki istasyonlarda durma müddeti de dahil olduğu halde trenler iki şehir arasındaki mesafeyi 25 dakikada katederler.

Halbuki bir zamanlar Paristen Saint Germaine gitmek mühim bir mesele idi. Yola çıkacaklar, âdeta uzun bir seyahate gideceklermiş gibi büyük hazırlıklar yaparlardı. Saint Germain çok güzel bir yerdir. Geniş bir ormanı vardır. Manzarası da mükemmeldir. Uzaktan Paris, Sen ve Marn nehileri görünür. Yaz gelince bir çok kimseler gidip ormanın serinliğinde bir kaç saat vakit geçirmek isterler. Fakat eskiden bunu ancak zenginler yapabilirdi. Sabahleyin şafakla beraber arabalara binerler, dört beş saatte Saint Germaine giderler, burada eğlendikten sonra akşam geç vakit Parise dönerlerdi. Şimendifer hattı bütün bu güçlükleri ortadan kaldırmıştır.

28 Ağustos 1837

Paris - Saint Germaine hattı 28 ağustos 1837 tarihinde işletmeye açılmıştı. Bu hat için 9 temmuz 1835 de imtiyaz verilmişti. O zamanlar Nafıa Nazırı olan meşhur Fransız hükûmet adamı Thiers şimendiferin büyük bir muvaffakıyet temin edeceğine inanmıyordu. Bunun için Parisle yakınındaki bazı şehirler arasında işlemesini, uzun hatlar yapılmasına kalkışmanın çılgınlık olacağını söylüyordu.

İlk trene binerek büyük bir kahramanlık gösteren kraliçe Marie Amelie

Şimendifer hattının açılış resmi çok parlak olmuştu. Merasimde bir çok hükûmet adamları ve kraliçe Marie Amelie bulunmuştu. Kral Louis Philippe de şimendifere binmek istemişti. Fakat parlâmento böyle bir tehlikeli nakil vasıtasına binmesine müsaade etmemişti.

Nazırlar da şimendifere binmeğe taraftar değillerdi. Fakat kraliçenin karşısında korkaklık göstermemek için bir kaç nazır ilk trenle seyahate razı olmuştu. Bayraklarla süslenen trende 600 davetli bulunuyordu. Tren bir kaç istasyonda durduktan sonra Saint Germaine vâsıl olmuş, burada bir ziyafet verilmişti. Akşama doğru gene merasimle Parise dönülmüştü.

İlk trende bulunanlar şimendiferin rahatını, çabukluğunu anlata anlata bitiremiyorlardı. Halbuki o zaman tren ancak saatte 30 - 35 kilometre süratle gidiyordu. Vagonlar da bugünkü trenlere göre çok rahatsızdı.

Trene binen binene!

Açılış resminden sonra trene müthiş bir rağbet başladı. Günde en az 20 bin yolcu nakliliyordu. Saint Germaine gidip gelmek moda olmuştu. O zaman çıkan Magasin Pittoresque adında bir mecmua diyor ki:

«İlk zamanlarda yolcular konuşmaktan korkuyorlardı. Sonraları yavaş yavaş sohbetler başladı. Herkes trene dair fikir müdavele ediyordu. Bir yolcu şunları söylüyordu: «Şaşılacak şey! Bu kadar sürate rağmen sanki bahçemde aheste aheste geziyormuşum gibi rahatça nefes alabiliyorum.» Bir başkası: «Odamda oturuyormuşum gibi rahatım» diyordu. Bir yolcu trenin çabukluğuna hayret ediyor, hattın iki tarafında çalışan çiftçiler de atsız olarak geçen bu araba katarına hayretle bakıyordu.»

İlk şimendifer hattının gördüğü rağbet üzerine diğer bir çok hatlar yapıldı, bunlar birbirine bağlandı ve nihayet bugünkü müthiş şimendifer şebekesi vücude geldi.

Bir kadın yemek pişirirken etekleri tutuştu

Yedikulede Kazlıçeşmede oturan Ahmedin karısı Nazmiye, dün ocakta yemek pişirirken eteklerinden tutuşmuş, ateş vücudüne sirayet etmekte iken yetişenlr tarafından kurtarılmıştır.

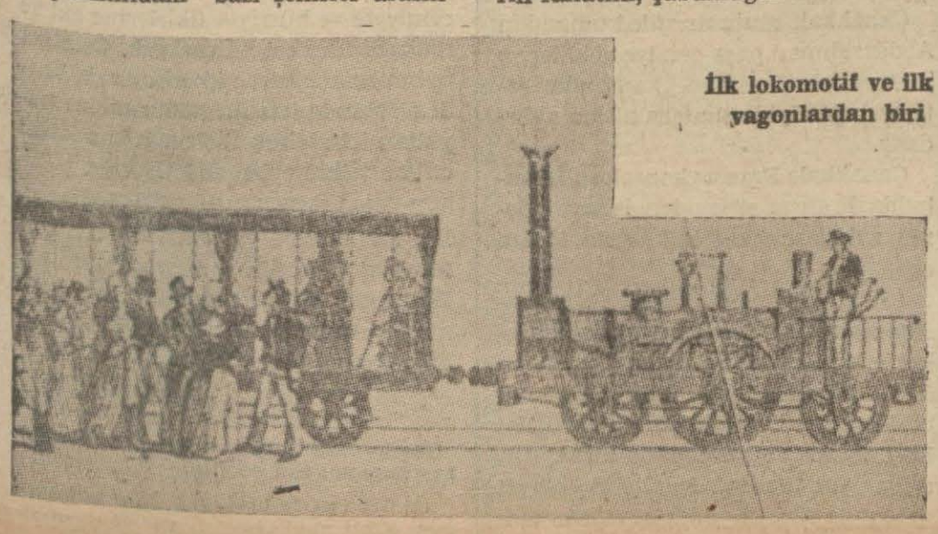

İlk lokomotif ve ilk yagonlardan biri

Almanya mektupları

Leipzig son bahar panayırı açıldı

Leipzig belediyesi büyük bir sergi binası yaptırmağa karar verdi

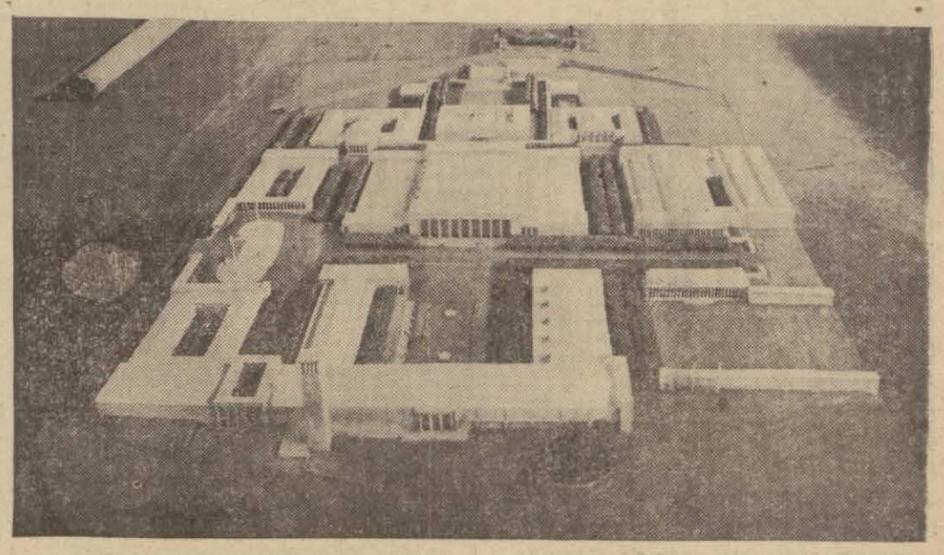

Leipzigde yeni sergi binasının planı

Berlin (Hususî muhabirimizden) — Beynelmilel bir mahiyeti haiz olan ve senede iki defa, yani ilk ve sonbaharda ticaret âlemine kapılarını açan «Leipzig» panayırı bu sefer de açıldı.

«Leipzig» büyük, temiz, güzel bir şehirdir. Ticaret sahasında da oldukça şöhreti vardır. Fakan en büyük noksanı, sergi dairelerinin, insanın beynini allak bullak edecek, ayaklarında takat bırakmıyacak kadar birbirinden ayrı ve uzak bulunmalarıdır. Bu paviyonlar ikiye bölünmüştür. Memleket haricindeki paviyonlarla, şehir dahilindekiler... Memleket haricindeki paviyonlar, daha doğrusu sergi daireleri bir ziyaretçiye heybet verecek, iyi bir tesir bırakacak bir tarzda inşa edilmiş, muazzam ve muhkem dairelerden mürekkeptir ki, bu sonbahar panayırında kısmı âzamı kapalı durmaktadır. Yalnız inşaata müteallik eşyanın teşhir edildiği biricik ve büyük bir paviyon kalmıştır. Burada bir eve ait olan bilûmum eşya, tahtasından çivisine, banyosundan ocağına, merdiveninden damına, pencere camına kadar, asrın ihtiyaçlarına göre bütün yeniliklerile, bütün icadlarile teşhir edilmiştir. Maamafih satış faaliyeti, ilkbahar alış verişlerile kıyas kabul etmiyecek derecede durgundur. Yaptığım tahkikat bunu gösteriyor.

Şehir dahilindekilere gelince, bunlara, sergi namını vermek, sergi mefhumile eğlenmek demektir. Çünkü, bunlar, doğrudan doğruya bazı büyük binalar içinde, sırf sergi zamanlarına tahsis edilen ve birbirinden ayrı ve uzak, irili ufaklı dairelerdir ki, muhtelif ticaret evleri, mevkilerine göre, bir kaç günlük bu dairelere yerleşerek eşyalarını teşhir ediyorlar.

Sırf merak saikasile zahmet ihtiyar ederek gelenler için «Leipzig» hakikaten tahammülfersa bir memlekettir. Hele memleketin tamamen yabancısı iseniz, ya kesenize, veyahut ta bacaklarınıza kuvvet vermek mecburiyetinde bulunursunuz. O zaman sergi sizin için bir eğlence ve istifade yeri değil, bir işkence yeri olur. Bu mahzurların izalesi için, «Königsberg» belediyesinin verdiği karara benzer bir kararı, «Leipzig» belediyesi de vermiştir. Sergi dairelerinin bir arada olarak tevsiine dair olan bu karar, mevcut noksanı telâfi edecektir itikadındayım.

Panayır on grupa ayrılmıştır:

1 — Cam ve teferrüatı, 2 — Oyuncak ve spor edevatı, 3 — Deri ve onun mütemmimatı, 4 — Mücevherat ve aksamı, 5 — Tenvir ve mobilye eşyası, 6 — Kâğıd ve yazıhaneye müteallik eşya, 7 — İlân ve paket yapmak sanatı, 8 — Tekstil, yani dokumacılık, 9 — İspençiyari alât ve edevatı, 10 — İnşaat levazımatı...

Resmî istatistiklere nazaran sergide eşya teşhir eden ecnebi firmaları geçen seneye nisbetle görülebilecek bir surette artmıştır. Ayni zamanda ecnebi mübayaacı unsurlarının da artığı resmî beyanata atfediliyor.

En ziyade faaliyet gördüğüm grup, porselen daireleridir. Ziyaret ettiğim bir çok paviyonlarda faaliyet hemen hiç mesabesindedir.

Ecnebi memeleketlerden panayıra iştirâk edenler: Bulgaristan, Romanya, Yunanistan, Estonya, Litvanya, Cenubî Amerika, Finlândiya, Avusturyadan ibaretti.

İki yataktan başka bir konforu olmıyan bir odaya 12 mark, sabah kahvaltısına da bir buçuk iki mark arasında bir fiat tayin eden «Leipzig» sergi müdüriyeti, memleketinin muhtaç olduğu propagandasına iyi bir hizmette bulunmuyor sanırım.

Z. B.

Eminönü Halkevi binası

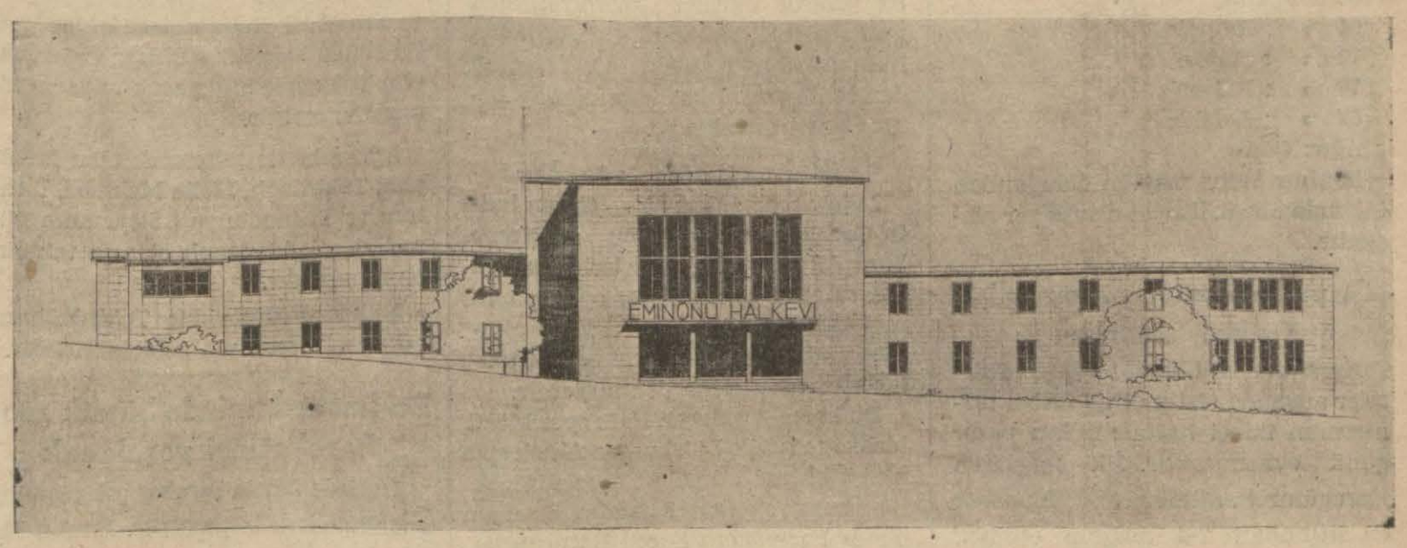

Yeni binanın alacağı şekil

Eminönü Halkevi için yeni bir bina yapılacağını yazmıştık. Yeni bina lâzımgelen her türlü tesisatı ihtiva edecektir. Yeni binanın ilk katında en aşağı 100 atletin faaliyette bulunacağı bir jimnastik salonu, müteaddid soyunma ve duş yerleri, üst katında da 500 kişiyi alabilecek geniş bir tiyatro salonu, artist odaları, ayrıca büyük birer kütüphane ve mütalâa salonları, lisan vesair dersler için geniş sınıflar, idare için odalar vesaire bulunacaktır.

Bu bina şimdiki eski binaya yanaştırılarak inşa edileceği için ileride eski bina yıkıldığı takdirde dahilî tertibatını bozmamak şartile inşaatı tamamlanacaktır. İnşaata biran evvel başlanması ve yeni binanın açılma törenlnin 23 nisan millî bayramına yetiştirilmesi düşünülüyor.

AKŞAM SPOR

Balkan sporcuları Bükreşte meçhul asker abidesi önünde

Yukarıda Türk takımı elçimiz B. Hamdullah Suphi ile bir arada, aşağıda Türk takımı kralın önünden geçiyor

Balkan şampiyonasına iştirak edecek Yunan güreşçileri

İzmirde 17, 18, 19 eylûlde yapılacak olan beşinci Balkan güreş şampiyonasına iştirak edecek Yunan güreşçilerini tayin etmek üzere Atinada yapılan seçmede şu pehlivanlar kazanmışlardır. Yunan ekibini bunlar teşkil edeceklerdir:

56 kilo: Biris
61 » : Filippis
72 » : Marko
79 » : Kaboflis
87 » : Lefakis
Ağır: Çardis.

Meşhur Sallis mağlûp olduğundan takımda ancak ihtiyat olarak yer alacaktır.

Gayrifedereler arasındaki futbol maçları

Karagümrük klübünün gayri federeler arasında tertip ettiği futbol turnuasının ikinci hafta maçları pazar günü oynanacaktır. İlk maçlarda Karagümrük, Altıoku 5-1 ve Akınspor da Altınhilâli 7-4 mağlûp etmişti. Üçüncü maç oyunun orta yerinde kavga çıktığı için nihayetlenmeden kalmış ve netice alınamamıştı.

Bu hafta oynanacak maçlar şunlardır:

Altıok - Akınspor
Karagümrük - Lângaspor
Altınhilâl - Bozkurd.

Galatasaray yüzücüleri Bursada

Bursa festivalinde yapılacak olan yüzme yarışları için davet edilen Galatasaraylı yüzücüler dün 24 kişilik bir kafile halinde Bursaya hareket etmişlerdir. Yarışlar Bursada yeni yapılan nizamî ölçüdeki havuzda yapılacaktır. Galatasaray yüzücüleri arasında İzmirde Türkiye şampiyonasına gidecek Halil, Mahmud, Orhan'da bulunmaktadır. Kafileye Galatasaray denizcilik şubesi baş kaptanı bay Bekir riyaset etmektedir.

Lüleburgazda maçlar

Lüleburgaz (Akşam) — Geçen hafta Çorlu Halkevi sporcu gençlerile bura Altıok sporcu gençleri arasında çok samimî ve neşeli bir oyun yapılmış ve 1-1 beraberlikle netice alınmıştır. Ve büyük bir sevgi ile Çorlulular memleketlerine dönmüşlerdir.

Bu hafta Kırklareli Halk spor klübü birinci takımile Lüleburgaz Altıok spor klübü birinci takımları arasında çok heyecanlı ve o derece samimî bir maç olmuş kaymakam Suphi Baturun da iştirakile yapılan bu maçta Burgazlılar Kırklarelilere 4 gol atmak suretile galip gelmişler ve Kırklarelililer hiç bir netice almadan büyük bir sevgi ve tezahürat arasında Lüleburgaz gençlerinin ellerini sıkarak memleketlerine dönmüşlerdir. Bu haftada Uzunköprü birinci takımile bir maç yapılacağını haber aldım.

Feneryılmaz güzel çalışıyor

Voleybol şampiyonu olan takım

1931 senesinde Haliçfenerinde doğan lâciverd - beyaz renkli Feneryılmazlılar iki sene gayrî federeler arasında gösterdikleri büyük varlıklarla üçüncü kümeye geçtikten sonra da daha muntazam çalışarak bütün sporlarda muvaffakıyetler kazanmışlardır. Güzel bir programla çalışan Fenerliler 933 senesi üçüncü küme futbol şampiyonluğunu, 934 senesi İstanbul kros şampiyonluğunu ve voleybol ikinciliğini ve bisiklet birinciliğini kazandıktan sonra 935 senesinde de birçok kuvvetli takımları yenerek voleybol şampiyonluğunu da almışlardır.

Feneryılmaz sporcularını ve çalışkan idare heyetlerini tebrik eder, daha büyük başarılar dileriz.

Başpehlivanlık müsabakaları bugün başlıyor

Eminönü Halkevi tarafından tertip edilen başpehlivanlık güreşleri bugün Taksimde başlıyacak ve yarın nihayetlenecektir.

Ağır sıklette güreşecek olan Mülâyim, Tekirdağlı, Molla Mehmed, İbrahim ve Yarımdünya Süleymanın güreşleri çok heyecanlı olacağı tahmin olunmaktadır.

Bilhassa Mülâyimle Tekirdağlının güreşleri heyecanla beklenmektedir.

Bu hafta İzmirde büyük spor hareketleri yapılacak

İzmirde fuarla beraber çok canlı bir spor hareketi başlamıştır. Bunun bir temadisi olmak üzere bugün Alsancak stadyomunda Ankara - İzmir muhtelitleri karşılaşacaklardır. Bu maçı Sazi Tezcan idare edecektir.

Bunların galibi de yarın şehrimizden giden sekizler muhtelitile çarpışacaktır. Bundan başka büyük deniz yarışları yapılacaktır.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 4

İttihad ve Terakki cemiyeti konsoloslara bir muhtıra veriyor

Ali Rıza ve Hasan beyler orduda vazifelerinden başka bir şeyden haberleri olmadığını söylüyorlardı. İkisi de ertesi günü Çit köşkünde inikad eden askerî komisyon âzasından Etem paşa tarafından isticvap edildiler. Aynı nakaratı tekrar ettiler. Hele Hasan Rıza bey için «dünyadan bihaber!» diye bir söz bile çıktı!

İkisi de rollerini iyi yapıyorlardı. Nihayet ortalığı kasıp kavuran haberler arasında İstanbulda vücudleri bile unutulmuş gibi olmuştu.

Fakat bunların İstanbulda ikametleri uzaması üçüncü orduda ikisinin de sarayca rehine olarak alınkonuldukları zehabını uyandırmış olacak ki Rumelinden müracaatlar başlamıştır.

O vakit Yıldızın gözü açıldı. Bu iki miralayın öyle kışladaki vazifelerinden başka bir şey tanımaz, dünyadan bihaberlerden olmadıkları anlaşıldı.

Başka vakitte olsaydı bunları tazyik ve tehdid ile söyletmek mümkündü, fakat şimdi bu yola gidilemezdi.

Müfettiş Hilmi paşa iki telgraf çekerek gün tayinile bu iki miralayın avdetlerine müsaade olunmadığı takdirde fena şeyler tehaddüs edeceğine dair kendisine tehditkâr haberler verildiğini bildridi.

Bu tebliğ ve tehditlerin hafî bir cemiyetten geldiği malûm idi. Abdülhamid gibi mutlak ve müstebid bir hükümdara bu derece açık bir tehdid lisanı kullanmak için bu cemiyet hayli kuvvetlenmiş olmalı idi.

Bu vaziyette iki miralayın rolleri anlaşılmış olmasına rağmen İstanbulda alıkonulmaları Rumelide birden bir galeyan husulüne sebebiyet vermek olabilirdi; ikisi de yerlerine avdette serbest bırakıldılar.

Abdülhamid Rumeliye gönderdiği heyetten de hoşnud görünmüyordu; bu adamları gönderdiğine nadim bile olmuştu. Mabeyindeki hususî şifre dairesi vasıtasile muhabere eden bu adamlardan bazıları için hünkâr (şarlatan, münasebetsiz herifler!) diyip duruyordu.

Kendisine bunların Rumeliye gönderilmesi fikrini telkin edenlerin yanlış düşündüklerini söyliyerek hiddet gösteriyordu.

Padişah artık üçüncü ordunun kolunu bükemiyeceğini hissederek onu okşamak siyasetini tecrübe etmek istedi.

Bunun için evvel emirde Selânikteki tahkik memurlarını İstanbula celbetmek münasip olacaktı. Rumeliye gönderilip geri çağrılan Sadık ve Recep paşalar Selânikte ancak bir kaç saat kalarak Mesajeri kumpanyasının (Sidon) vapuruna binmişlerdi.

Saraya cemiyet aleyhinde ihbaratta bulunan alay imamı Mustafa efendi Selânikte cemiyetin bir fedayisi tarafından yaralanmıştı. Bu imam da bu vapurla İstanbula gönderiliyordu.

Cemiyet Selânikte Sadık ve Recep paşalar aleyhinde bir teşebbüste bulunmağa vakit ve imkân bulamamıştı.

Cemiyet mensuplarından bir zabit te (1) yolcu gibi vapura bindi. İki paşa kamaralarından pek çıkmıyorlardı.

Gemi Çanakkaleye yaklaşınca daha serbestleşerek güvertede göründüler. Limanda demir atılacağı sırada bu zabit paşalara yaklaştı ve rovelverle Sadık paşayı yaraladı.

Çanakkale mutasarrıfile kumandan Abdürrahman paşa gemiye geldiler ve mütecasirin teslimini kaptandan istiyerek gemiyi muhafaza altına aldırdılar.

Çanakkale Fransız konsolosu İstanbulda Fransız elçisinden istizan ederek zabiti mahallî hükûmete teslim etti.

(Sidon) yirmi dört saat Çanakkalede kaldıktan sonra İstanbula hareket etti. Galata rıhtımına yanaşınca Sadık paşa ile imam Mustafa efendi iradei seniye ile Şişlide Hamidiye Etfal hastanesine nakil ve orada tedavi edildiler. Bu hâdise fedaîlerin cüreti hakkında Abdülhamidi büsbütün tedhiş edecek bir şeydi.

Artık tereddüde mahal kalmamıştı. Anadoludan Rumeliye müfsidane fikirlerle aşılanmamış kuvvetler sevkedilmeli idi. Fakat diğer taraftan da üçüncü orduda fikirleri yatıştırmak, uyuşturmak için askerin din ve padişaha merbutiyet duygularına müracaat edilmekte acele edilmeli idi. Abdülhamid üçüncü ordu zabitlerine «itimad ve teveccühü şahanesinin berkemal» olduğunu tebliğe Selânikte bulunan üçüncü topçu fırkası kumandanı birinci ferik yaver Şükrü paşa ile gene yaver piyade birinci feriği Rahmi paşaları memur etti.

Rahmi paşa Manastır ve Üskübe gitmemek için rahatsızlığını bahane ve tabip raporile itizar etti. Şükrü paşa bu merkezlere gitti ve müşir oldu.

Bu tebligat üzerine bütün üçüncü ordu taburlarından padişaha teşekkür mazbataları istenildi ve alındı. (2)

Fakat mesele böyle zahirî ve aldatmaca teminat ile hallolunacak dereceyi çoktan aşmıştı. Rumelide ahval hakikaten mühim bir renk almakta idi.

Rumelinin artık Osmanlı devleti vücudünden ayrılacağı günlerin uzak olmadığı görülüyordu.

Reval mülâkatı «hasta adamın» vücudünü yeni ameliyat ile parçalıyacaktı.

İttihad ve Terakki cemiyeti gayesine nail olmak için daha büyük mikyasta icraata geçmek lüzumunu hissediyordu.

Cemiyet ilk mühim siyasî teşebbüs olmak üzere mayıs nihayetlerinde ayni gün ve saatte Selânikte, Manastırda, Üsküpte bulunan Avusturya, İtalya, Fransa, İngiltere, Almanya konsoloslarına bir muhtıra vermişti. Bu muhtırada (Makedonyada müslümanlar yüzde elli beşi teşkil eyledikleri halde hakları hiç kale alınmıyor. Devletlerin bütün yardımları hıristiyanlara vaki oluyor. Hıristiyanların teşkil ettikleri çeteler bir çok cinayetler irtikâp ederken tekmil kabahat müslümanlara atfolunuyor. Devletler bu tavırda, böyle harekette devam ettikleri takdirde bundan sonra dökülecek kanların mesuliyeti de onlara ait olacaktır.

İttihad ve Terakki cemiyeti efradı vatanî vazifelerini ifa için kanlarını son damlasına kadar feda etmekten çekinmiyeceklerdir.) denilmişti.

Mevcudiyetini âleme böyle ilân eden cemiyet bundan sonra hakikaten icraata başlamıştı.

Bu icraat evvelce (Yıldız ve Jön Türkler) mebhasinde zikrettiğimiz kıyam tertibatına benzemiyecekti. Bu tertibatta İstanbul üzerine yürümek ilk değil, ancak son hareket olacaktı.

Belki o zaman Trablusgarp kumandanı Recep paşa gibi hürriyetperver bir zattan İttihad ve Terakki cemiyetince faaliyete getirilecek asker kuvvetinin başına geçmesi temenni olunabilecekti. Bu vakite kadar bütün Jön Türklerce muhterem tutulan Recep paşanın Rumelideki hareket ile bir rabıtası ve münasebeti olmamıştı. Trablusgarp Rumeliye ne kadar uzaktı!

Cemiyete müntesip ve ona zahir üçüncü ord uzabitleri Recep paşa gibi kendilerini mümkün oldukça himaye edecek. Gayyur ve cesur bir kumandandan mahrum idiler. Bilâkis Selânikte, Manastırda, Kosvada liva rütbesinden yüksek makamlarda kumanda mevkilerinde bulunanlardan çoğu cemiyete ve hürriyet fikirlerine zıd ve muhalif hareket ediyorlardı. Cemiyet te bunların gözlerini korkutmak, kendi aleyhinde icraata kalkışmanın hayatları için tehlikeli olacağı kanaatini onlara telkin eylemek istiyordu.

Bu maksatla idi ki Selânikte merkez kumandanı Nâzım bey cemiyet fedaîleri tarafından yaralanmıştı. Hafiyeler ise her noktada kaçmağa mecbur kalıyor, kaçamıyanlar cerhediliyor veya tepeleniyordu.

(Arkası var)

(1) — İsmini öğrenemedim. Bilen varsa yazmasını rica ederim.

(2) Bu mesele hakkında daha basılmamış (Ohri milli taburu) ünvanlı eserimde hususi tafsilât vardır.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Ünye'den bir kaç tip

Karadeniz kıyısındaki Ünye kasabasının meşhur tipleri vardır. Bunların biri bay Arap İbrahim'dir. Vaktile kaymakammış; cenup vilâyetlerinde fazla dolaşmış, esmer bir zat. Fakat şimdi kaymamaklıkla filân alâkası yok. Ekserya elinde küçük bir kazma, asarı atika aramakla meşgul olur. Hattâ, bir köylünün evindeki ocakta bir taş parçası dikkatini celbetmiş, onu oradan çıkarayım derken binayı da yıkmış derler. Boş zamanlarını kitap okumakla, nerede ne bulunacağını tasavvurla geçirir. Bu nazariyelerden sonra, sırtında bir av tüfeği, tatbikata çıkar: bakalım hangi dağda hangi avı bulurum diye değil de hangi harabede hangi antikayı bulurum diye...

***

Mahiyeti bambaşka olan ikinci tip, Fenerci bay Ahmeddir. Onun kılığı kıyafeti, hal ve vakti, Allah daim etsin, yerindedir. Bay İbrahim hayattan bir çok silleler yediği için münekkid, hattâ denebilir ki muhalif bir hâleti ruhiye sahibi olmasına, hadisleri kara gözlük arkasından görmesine rağmen Fenerci baba tamaile aksinedir: O, lâtifecidir. Herkese karşı hayırhahtır. Hattâ felsefesini her devre göre kurmuştur. Eskiden müfrit namaz, niyaz taraftarı imiş derler. Şimdi, Bektaşi fıkralarındaki zarafetlerle, nüktelerle lâikliği müdafaa eder! Ünyenin meşhur feneri ona teslim edilmiştir. Muavinlerile birlikte bu vazifesini ilânihaye, sadakatle yapacağına bir bakışta emin olursunuz. Yalnız Karadenizin değil Akdenizin de bütün fenerlerini ezbere bilir. Fırtınalara ve her türlü Cevviyata dair malûmat sahibidir. Uzaktan sizi görür görmez, zaten mütebessim olan tombul yüzü büsbütün gülümser. Tatlı bir Karadeniz şivesile gönlünüzü alacak, şairane bir söz söyler. Meselâ sizi bir bahar kelebeğine benzetir. «Geldiniz, buraya güneş açtırdınız!» der. Meşrebinizce su vermesini arayıp bulan bu sempatik adamı sempatik bulmamak kabil değildir.

Bir de dükkânı vardır, fakat daima oturmaz. O da bay Arap İbrahim gibi kahveye müdavimdir. Fakat âsarı âtika meraklısı sabık kaymakamın kürsüsü etrafında tefekkürat ve ilim sahasında bir nutuk dinlemek istiyenler toplanır. Fenerci babanın ise masası etrafında nükte ,hatıra dinlemek, neşelenmek istiyenler.

***

Ünyenin eski ailelere, münevverlere, tüccarlara mensup — Haznedarlar gibi, Şahinbaşlar, Agâh Beyzadeler, Kokula Hafızlar gibi — diğer pek çok tanınmış simaları var. Fakat onların tedkiki bu küçük hikâyenin içine sığmaz. Kadınlardan, ömrünüzde işitmediğiniz isimler sayayım:

Ceylân Güssüm. (Yani Ceylân ismindeki diğer bir kadının hemşiresi olan Gülsüm. Hüviyetini iyice tesbit için, böyle bir isim şekli ve telâffuzu zuhur etmiş. Gülsüm de denmiyecek: Mahalli Sinoba göre Güssüm denecek!) bu bayan gayet sofudur. Erkeklere görünmez. Düğün evlerinde yemek pişirir. Zenginlerle ahbaplık eder.

Bir kadın ismi daha: Şemsi Şekeri. Evet, böyle garip bir ad. Teşekkülü pek hoştur ve yukarıkine benziyen bir kaideyle kurulmuştu: (Şemsi isminde adamın Şeker ismindeki kızı) demektir. Şemsi'nin Şekeri daha tahfif edilmiş: Şemsişekeri olmuş. O, zenginlerle konuşur. Erkeklerle ahbaplık eder.

***

En mühim tip, Çolak Kaptandır. Bu zat, sakin ve batî harektli olan Ünye'nin üslubile tezad teşkil eden Amerikanvari bir iş adamıdır. Gerçi, Salih Çavuş isminde bir sabık jandarma çavuşu da, vaktile parasızken, şimdi güzel bir sahilde koskoca bir fındık ve yemiş bahçesi sahibi olmuştur. Fakat uzun seneler zarfında, babadan kalma usullerle çalışarak.

Çolak Kaptan ise, bir fen adamı gibi, bir ilim idealisti gibi, fındığı tedkik etmiştir. Bu nebatın «huylarını» öğrenmiştir. Nerede yetişir?-Neden hoşlanır? Bunları öğrenmiştir. Ve şunu anlamıştır:

Ağaçları seyrek dikmek, diplerini çapalamak ve bilhassa, bilhassa: Fındık gübre istiyor! Hem de çok gübre...

Onun için, sokak temizleyiciler gibi, bazı tertibat yaptırıp bizzat rasladığı gübreleri toplamağa başlamıştır. Ünyeliler evvelâ onunla alay etmişlerdir. O, aldırmamıştır. Fakat, sonra dâhi diye tanınan hangi mucidle önce alay etmemişlerdir zaten?... İşte Çolak Kaptan da nihayet dehâsını herkese tanıttı. Bahçeleri, diğerlerinkine nazaran o kadar fazla semere verdi ki, şimdi herkes, ondan fikir danışmağa, tavsiye almağa başladı. Adamcağız, parmakla gösteriliyor.

Kahvede, Çolak Kaptanın da etrafında iş adamları toplanır...

.....

Kendisini geçen gün İstanbulda gördüm. Acele acele gidiyordu. Arkasından seslendim.

Dönüp baktı. Beni tanıdı. Biraz konuştuk. Fakat birdenbire, yarı şaka yarı ciddî kaşlarımı çattım:

— Vay! Kaptan! Sen, mürteci mi oldun yoksa?

— Neden?... Esteyfurullah! — dedi.

— Mutlaka öyle olacak... Çünkü işte şapka giymiyorsun... Gözet, mürteci diye mimlenirsin ha... Asrî zihniyetli toptancılar sonra fındıklarını almazlar, iflâs edersin! Bilmiyor musun: Senin yaşında eski kafalılar böyle başı açık dolaşmak yolunu tutmuşlardır. Arada sırada sokakta kendilerine raslanıyor: Sırtlarında cüppemsi bir pardesü, ayaklarında galloş kunduralar, ellerinde tesbih, ceplerinde bina dahilinde giymeğe mahsus bir takke fakat sokakta başları açık... Sen de ona yakın bir kılık kıyafettesin işte... Ünyedeyken böyle değildin, şimdi ne oldu?

— Mürtecilikten değil... - diye israr ediyordu.

— Haydi bakalım, moda yüzünden diye israr et de göreyim... Sporcu, plâjcı gençlere mi uydun yoksa?... Hmm? Plâjlara mı dadandın?

Çolak Kaptan gülmeğe başladı; ve anlattı: Anadoluda on kuruşlar nasıl sarfolunuyorsa İstanbulda da liralar o kolaylıkla eriyor. Meteliği metelik üstüne koyan ve paranın kıymetini bilen çolak Kaptanın işine bu hal gelmemiş! Hele en sinirine dokunan şey: Lokantaya giriyor, elinden zorla şapkasını alıyorlar! Çıkarken:

— Bahşiş!

— Niçin?

— Şapkanı sakladık ya...

Bir iş konuşmak için kendisini kibar bir yere davet ediyorlar, hattâ mecburiyet tahtında geceleri çalgılı kahvelere gitmesi icab ediyor. Girerken:

— Gardrop!

Çıkarken:

— Bahşiş!

Bunları anlatırken hiddetle haykırmağa başladı:

— Elli kuruşa almıştım şapkayı, da... Girerim bahşiş, çıkarım bahşiş: Beş yüz kuruşa geldi uğursuz... Ben de fırlatıp attım başımdan da... Şimdi kurtuldum bahşişten!

Görüyorsunuz ki, o, yalnız fındıkta ıslahatın mucidi değildir. Aynı zamanda üçüncü kategori başı açıklar cemiyetinin de müessisidir. Çünkü şimdiye kadar ancak irtica ve moda dalayısile serpuşsuz gezenler vardı. Tasarruf maksadile bu işi yapanların piri bizim Çolak Kaptandır!

Veli Nuri

Anglo - Amerikan Kütüphanesi

BEYOĞLU TEPEBAŞI, No. 88

Her türlü neşriyat ve siparişler kabul edilir

Kiralık konforlu apartıman

Şişlide Hastane Tramvay istasyonunda 274 numaralı apartımanda beş odalı bir daire boşalmıştır. Kalorifer, sıcak suyu ve fevkalâde nezareti vardır. Kirası elli liradır.

Radyo

11 Eylûl 937 Cumartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı: Saat: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Knferans: Doktor Fahrettin Kerim (Mektepler açılırken). 20 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Bay Ömer Rıza farafından Arabca söylev. 20,45 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Orkestra. 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün proğramı. 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23 SON.

BORSA

10/9/937

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

ESHAM ve TAHVİLÂT

İstikrazı dahili	95.25	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası	91.25
1933 İstikrazı	95		
Ünitürk I	13.95	Anadolu His.	24,40
» II	13.45	Telefon	7,10
» III	13,45	Terkos	7,10
Mümessil I	38,60	Çimento	10.
» II	41,05	İttihad değirmenleri	11.65
» III	—		
İş Bankası	9,90	Şark değirmenleri	0,90
» hamiline	9,90		
» Müessis	75		

Para (Çek fiatleri)

Paris	21,27.75	Sofya	63.59.30
Londra	629	Prağ	22.53.50
Nev York	78.53	Berlin	1.95.90
Milâno	14.93.80	Madrid	11.68.50
Atina	86.88.40	Belgrad	34.38
Cenevre	3.42.17	Zloti	4.16.70
Brüksel	4.67	Pengo	3.97.45
Amesterdam	1,43	Bükreş	103.83.62
		Moskova	2.39.25

İSTANBUL TİCARET ve ZAHİRE BORSASI

10/9/937

FİATLAR

CİNSİ	Aşağı Kr.	Aşağı Pa.	Yukarı Kr.	Yukarı Pa.
Buğday yumuşak	6	—	6	20
Buğday sert	5	30	6	—
Arpa	4	—	4	13
Bakla	4	17½	4	21
Çavdar	4	25	4	32½
Mısır sarı	4	25	4	35
Yulaf	3	27½	—	—
Kuşyemi	8	17½	8	32
Keten tohumu	9	25	—	—
Susam	17	20	—	—
Nohut naturel	5	30	—	—
İç fındık	46	—	47	—

GELEN

Buğday	614	Ton
Çavdar	93	»
Arpa	72	»
Nohut	23 1/4	»
Yapak	20½	»
Keten tohumu	16	»
Mısır	10	»
Z. yağ	11 1/4	»
Tiftik	9 1/4	»
Un	26	»

GİDEN

Razmol	72	Ton
Arpa	48	»
İç fındık	19½	»
Afyon	3/4	»

DIŞ FİATLAR

Buğday: Liverpul	6,09	K.
Buğday: Şikago	5,03	»
Buğday: Vinipek	6,04	»
Arpa: Anvers	5,10	»
Mısır: Londra	3,88	»
Keten T. : Londra	8,13	»
Fındık G. : Hamburg	94,91	»
Fındık L. : Hamburg	94,91	»

HÜSEYİN CAHİD

Fikir Hareketleri

11 Eylûl 1937 Cumartesi

203 cü sayısı çıktı

İÇİNDEKİLER :

Dünya demokrasiye doğru mu yürüyor (Francesco Nitti) — Dinin mevzuu (Will Durant) — Meşrutiyet hatıraları (Hüseyin Cahid Yalçın) — Avrupaya isyan (André Siegfried) — Amerikada tren ve tayyare (Jules Romains) — Timsal ve realite (Levy - Burhl) — Siyasi meshepler tarihinde mühim simalar: Baboeuf (G. Mosca) — Matbuat hayatı: Para ve İnkılâp (Ahmed Hamdi Başar) — Filozoflar Hayat ve Mezhebleri (Will Durant) — Timurun sarayında bir İspanyol sefiri (Clavijo) — Kitablar arasında (Küçük notlar) — Lehde ve aleyhde — Vecizeler.

Fiyeti 20 kuruş

Müracaat yeri:

İstanbul: Ankara caddesi, No. 100 — Matbaacılık ve Gazetecilik Bürosu sahibi Ulvi Olgaç.

KİRALIK EV

Nişantaşında on bir odalı bahçe içinde konforlu bir ev kiralıktır. Geniş bahçesi, kalorifer ve garajı vardır. Her gün sabah ondan ikiye kadar 41287 No. ya telefonla sorulabilir.

KUBİLÂY HAN

Yazan: İskender F. Sertelli — No. 168

Amiral Şütso, Oğuz hanın ve cengizin vaktile yaptığı gibi, sihirbazı sözle değil kılıçla tehdide başlamıştı

Dört yüze yakın Moğol askeri kargılarını uzatarak bahçeden içeriye gidiler.

Sihirbazın evi baheçenin ortasında idi. Askerler evi dört çevresinden kuşatmışlardı.

(Güneşin oğlu) evinin iç kapısı önünde, başını güneşe kaldırmış, kolları göğsünde birbiri üstüne çaprazlama kavuşmuş ve gözleri kapalı olduğu halde cansız ve hareketsiz bir heykel gibi diz çökmüş duruyordu.

Amiral Şütso sihirbazın yanına sokuldu:

— Kapıyı neden açtırmadın?

— .....

— Bir Moğol amiralinin kapından kolay kolay geri dönmiyeceğini bilmiyor muydun?

— .....

— Haydi, cevap ver bana! General Hun - Kan bu adaya gelmiş diyorlar... Onun nerede olduğunu söyle bakalım!

(Güneşin oğlu) bir taş parçası gibi hareketsiz duruyor ve amiralin sorularına cevap vermiyordu.

Şütso, sihirbazın cevap vermemesinden büsbütün hiddetlendi:

— Kapıyı nasıl açıp girdiysem, ağzını da öyle açmasını ve seni söyletmesini bilirim. Haydi, beni fenalığa sevk etme... Sözlerime cevap ver. Seni görmek için evine ve ayağına geldim. Hatırını saydım! İnatçılığında devam edersen, başka türlü davranır, canını yakarım!

(Güneşin oğlu) bu sözleri de işitmemiş gibi idi. Gene cevap vermedi. Bu sefer Özkanın da canı sıkılmıştı. Amiral Şütso bundan daha çok nazik ve merhametli olamazdı.

Bu sırada Moyanın uşağı elini havaya kaldırarak:

— (Güneş)in birdenbire bulutlar ardında kaldığını görmüyor musunuz? Eğer Moyayı biraz daha rahatsız edecek olursanız, şimdi bir kasırga kopacak ve bütün gemileriniz - askerlerinizle birlikte - denizde gark olacak. O zaman hepiniz burada Moyanın elinde esir kalacaksınız! Haydi, defolun gidin buradan... Efendimizi daha fazla rahatsız edip te göklerin bütün musibet ve felâketlerini üzerinize davet etmeyin!

Uşağın bu sözleri yalnız amiral Şütsoyu değil, Özkanla beraber bütün Moğol muhariplerini çileden çıkartmıştı.

Moğol askerine, Moğol kumandanına, bir Japon kölesinin:

«— Defolun, gidin buradan!»

Demesi ne demekti?

Bu, Japon kölesinin ikinci tehdidi idi. O, Moğollara kapıda da şöyle bir tehdit savurmamış mıydı:

«— Kapıyı kırarsınız amma, bu, size tuzluya mal olur!»

Vaktile Oğuz han Şamdaki sihirbazlar karşısında ve Cengiz han da şimal memleketlerindeki büyücülerden ayni tehditleri görmemişler miydi ?

O zaman Oğuz han da, Cengiz han da, bu tehditlere keskin kılıçlarile mukabele etmişler ve hepsini parça parça doğrayıp kökünden temizlemişlerdi.

Sihirbazlar ve büyücüler o zaman da onlara:

«— Eğer bize elinizi ve kılıcınızı uzatırsanız, göklerden taş ve akrep yagacak, ordularınızla, ağırlığınızla telef olacaksınız!»

Dememişler miydi?

Bu tehdit karşısında ne Oğuz han tereddüt göstermiş, ne de Cengiz han korkmuştu. İkisi de kılıçlarını çekerek askerin önüne geçip bütün sihirbazları ve bütün büyücüleri kılıçtan geçirmişlerdi. Buna rağmen ne göklerden taş ve akrep yağmış, ne de bir Moğol askerinin burnu kanamıştı. Bilâkis ortalık birdenbire durulmuş, ve sihirbazlarla büyücülerin elinde esir gibi yaşıyan halk kütleleri onların manevî boyunduruğu altında inlemekten kurtulmuştu.

Amiral Şütso Cengiz hana da hizmet etmiş, onun yaptığı akınlarda bulunmuş, ihtiyar, tecrübeli bir kumandandı.

O, bütün Yay adalarında bu gibi (Tanrılık) davası güden ve halkı esir gibi kullanan (Moyalar saltanatı) na nihayet vermeğe çoktan karar vermiş bulunuyordu.

İlk önce, kendisini ve Moğol askerlerini tehdit ve tahkir eden Japon kölesinin başını yere düşürdü.

Bu işi, Moğol askerlerinden birine verdiği bir göz işaretile o kadar çabuk becermişti ki uşağın başı gövdesinden ayrılıp çakıl taşların üzerine yuvarlandığı zaman, (Güneşin oğlu) birdenbire gözlerini açarak:

— Ne yapıyorsunuz?.

Diye bağırmaktan kendini alamamıştı.

Moyanın birdenbire gözlerini açtığını gören Moğol askerleri gülüşmeğe başladılar:

— Ne çabuk açtı gözlerini Güneşin oğlu?...

Amiral Şütso tekrar sihirbazın yanına sokuldu:

— Haydi, söyle bana: General Hun - Kan nerede?

(Güneşin oğlu) kendi başının da ayni âkibete uğramasından korkarak cevap verdi:

— Hun - Kanın cesedi çoktan soğudu. Onu boşuna arıyorsunuz!

Şütso birdenbire ürperdi:

— Ne diyorsun?... Öldü mü Hun - Kan?.

Sihirbaz başını önüne eğdi:

— Evet.

— O halde nerede öldüğünü de haber ver. Cesedini alıp götürelim Kantona.

— Çok uzakta. Ve çok derindedir onun mezarı. Asiler onu bir kuyuya atıp ağzını kapadılar.

— Kim söyledi sana bunları?

— Dün gece rüyamda gördüm.

Sihirbazın bu sözleri amiral Şütsoyu şüpheye düşürmüştü. (Güneşin oğlu) bu malûmatı nereden almıştı? Ortada bir yalan vardı: Asiler generalin buraya kaçtığını, Moya da onun asiler tarafından kuyuya atıldığını söylüyordu.

Bunların hangisi doğruydu?

Özkan:

— Yay adasından, sizi uzaklaştırmak için aldatmışlar, dedi, Moyanın sözleri doğru olsa gerektir.

Şütso adanın her tarafını araştırmağa karar vermişti.

Moya:

— Boşuna arıyacaksınız! dedi. Eğer tekrar oraya gider ve asileri ateşleyip imhaya muvaffak olursanız, Yay adalarında bir daha ne isyan çıkar, ne de bir kimse baş kaldırır. Adalılar oktan, kılıçtan ziyade ateşten korkarlar.

Amiral Şütso zaten asilerin adasına gitmek niyetinde idi.

Şütso, Özkana döndü:

— Askerler ihtiyaten adayı baştan başa arasınalr. Bugün denizciler limanda istirahat edecekler. Yarın tekrar ikinci adaya gideceğiz.

Dedgi. Özkan bu karardan hiç te memnun olmamıştı. Fakat, bir şey söyliyemedi. Amiral Şütso fazla itirazlardan hoşlanmazdı. Özkan sadece bir noktaya dokunmak istedi:

— Küçük Timuru ne yapacağız? dedi. Moyanın elindeki (kurtarıcı ilâc)ı almadan mı gideceğiz?

Şütso düşündü:

Etrafındaki dilsiz hizmetçilere bir şeyler söyliyen sihirbazın başı ucunda durdu:

— Sende bir ilâç varmış. Onunla bir Moğol zabitini ölümden ve delilikten kurtarmak mümkünse, o ilâcı bana ver!

Şi - Yan - Vong başını müstehzi bir tavırla salladı. Gözlerinin ucunu süzerek mırıldandı:

— O ilâcı bir şartla verebileceğimi arkadaşınıza daha önceden söylemiştim. Şartımı kabul ediyorsanız, hastayı benim yanıma getiriniz!

Bu da bir nevi tehdid değil miydi?

(Arkası var)

Kurbağa çifliği

Son zamanlarda da bir kurbağa çifliği açıldı. B. Rikardo adında bir Amerikalı Fransa ve İngiltereden iyi cins kurbağa getirtti, muntazam bataklıklarda onları besledi, üretti. Amerikada kurbağa eti çok yenir. Bu çiflik İngiltereye de ihraç yapıyor.

B. Rikardo bir de konserve fabrikası açtı. Kurbağa konservesi de çok lezzetli imiş.

Papağan serinliyor

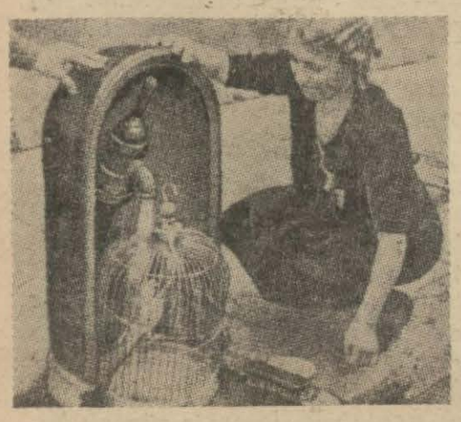

Güneşin harareti yalnız insanları rahatsız etmez; bazı hayvanlar da sıcaktan müteessir olurlar. İşte resmimizde görüyorsunuz, sıcaktan bunalan bir papağana sahibi, serinlesin diye duş yapıyor.

İSTİKBALİN TAYYARECİLERİNE

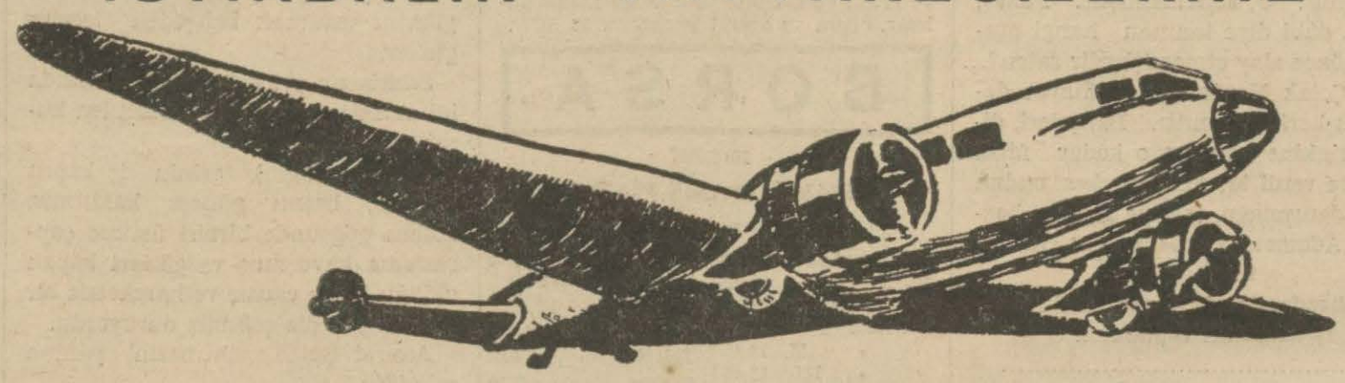

Amerika hükûmeti yeni bir yolcu tayyaresini sefere başlattı. Bu tayyarenin adı Lockheed Elektradır. Her tarafı madenidir. 10 yolcu alıyor. İki pilotu bir de hizmetçisi vardır. 9 silindirli iki motörle işliyor. Motörlerinin kuvveti vasatî 840 azamî, 1.680 beygir kuvvetindedir. Hızı saatte 380 kilometredir.

Amerikanın hava yolları 97,100 kilometredir. Bir sene zarfında Amerikanın ticaret tayyareleri 102,000,000 kilometre katederler. Her sene 861.000 kişi tayyare ile seyahat eder.

Her sene, posta tayyareleri 6,250.000 kilo yani 310,000,000 mektup taşır.

Bir senede taşınan posta paketlerinin ağırlığı 2,500,000 kilodur.

Otuz sene içinde tayyareciliğin inkişafı müthiş bir şeydir.

Otuz sene evvel tayyareye binmek büyük cesaretti. Bugünse Avrupa ile Amerika arasında bir çok insan mekik dokuyor. İngiltere ile Fransa arasında ise, tayyareler bizde Haydarpaşa - Köprü arasında işliyen vapurlar gibi oldu. İngiliz sabah sekizde tayyareye biniyor, Parise geliyor, saatine bakıyor 2. Telâş etmeden işlerini görüyor, yemek yiyor, akşam üstü gene tayyareye binip Londraya gidiyor.

Bu asrın en güzel, en rahat, en çabuk nakil vasıtası muhakkak ki tayyaredir.

Kanatlı kertenkele

Avrupa ve Asyada yaşamazlar, kanatlı kertenkeleler yalnız Avustralyada ve Afrikada bulunur. 200 muhtelif cinstir.

Kanatlı kertenkele çok güzel bir hayvandır. Yazık ki resmi simsiyah çıkıyor. Bu kertenkeleler bin bir parlak renklidir. Ağaçlarda yaşarlar. Kanatlı kertenkele uçtuğu zaman kocaman bir kelebeğe benzer. Ancak 4 metreden fazla uçamaz. Boyları 20 santimetre uzunluğundadır. Dişisi ağaç kovuklarına yumurtlar.

Sond adasile Sengapurda çok vardır.

Deniz tüfeği

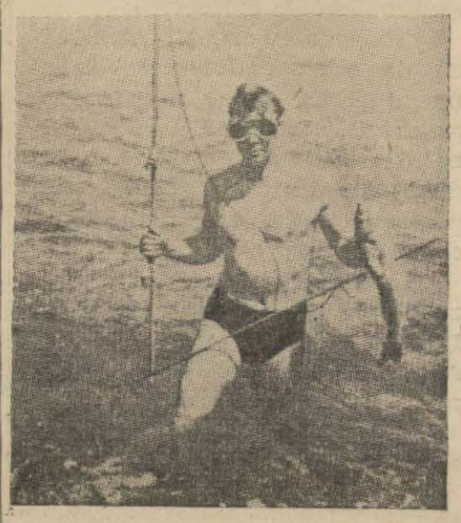

Yeni icad edilen bir deniz altı tüfeği ile balık sporcuları avlanıyor. Deniz altı gözlüklerile suyun altında nişan almak mümkündür. Resimde gördüğünüz balıkçı avını yakalamış karaya çıkıyor.

Dikkat oyunu

Bunların birer piposu var. Pipolar karmakarışık duruyor. Her birinin kendi piposunu alıp veriniz.

Ateş yakmak

Eski insanlar iki odunu biribirine sürterek ateş yakarlardı. Bugün kırmızı derililer bu usulü kullanıyorlar. Amerikalı izciler de kırmızı derililerden bu suretle ateş yakmağı öğreniyorlar.

Alageyik uslu olur

Eğer korkutulmazsa, iyi muamele edilirse, vahşi hayvanların bir çoğu insana alışır, resmimizde de bir alageyik görüyorsunuz. Çocuklarla beraber bakkal dükkânına gelmiş, yiyecek versinler diye uslu uslu bekliyor.

ÖPÜŞME

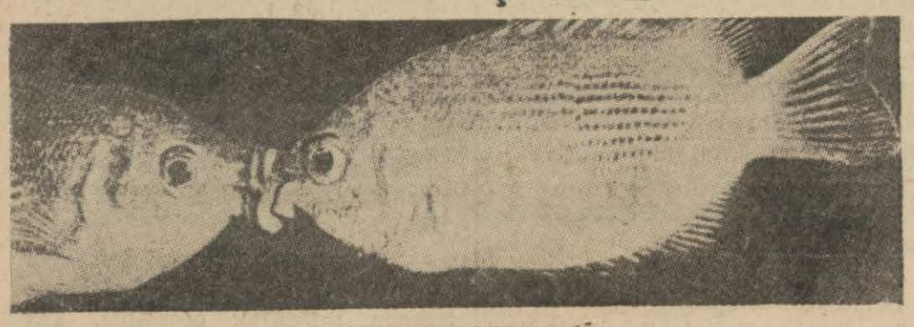

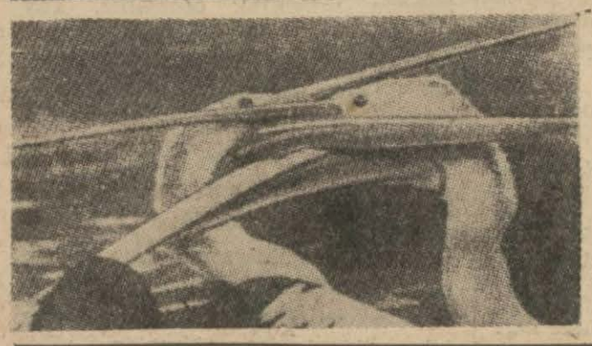

İnsanlardan başka hayvanların da öpüşebileceklerini tasavvur edebilirsiniz. Öpüşmek bedii bir zevktir. Buna rağmen insanlar gibi hayvanlar da öpüşüyor. İşte öpüşen iki balık ve iki pelikan görüyorsunuz.

Resim oyunu

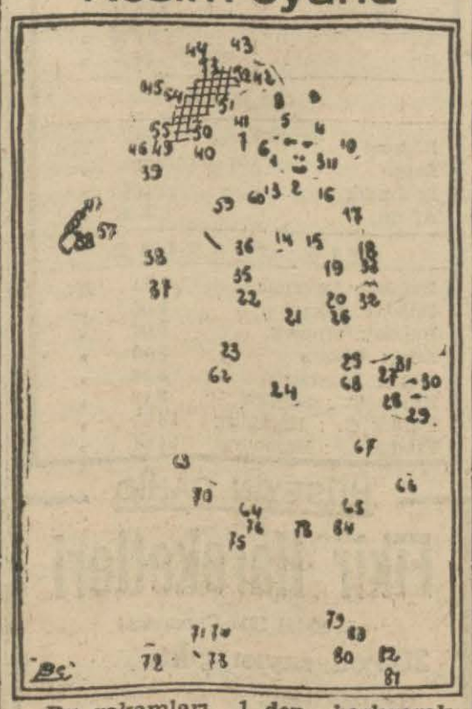

Bu rakamları 1 den başlıyarak sırasile siyah bir kurşun kalemle birbirlerine bağlayınız, bakalım ne olacak?

Eylûl bilmecesi

İsim : Adres :

1 inci harfim «Anadolu» da 2 tane «Rumeli» de hiç yoktur.
2 nci harfim «Nazilli» de 1 tanedir İzmirde yoktur.
3 üncü harfim «Kafes» te var, «oda» da yoktur.
4 üncü harfim «ev» de bulunmaz, «av» da bulunur.
5 inci harfim «rakı» da var, «şarap» ta var, «alkol» de yoktur.
6 ncı harfimi Amasya'nın başında ve sonunda bulursunuz, «Bilecik» i bulamazsınız. Acaba ben neresiyim?

⁂

Bu bilmecemizin hal müddeti 8 teşrinievvel cuma gününe kadardır.

Yeni bilmece ve hediyelerimiz

«Çocuk Dünyası» karilerinden sık sık mektup alıyorduk. Küçük karilerimiz, hallettikleri bilmecelerin hediyelerini beğenmediklerinden bahsediyorlar, daha zengin ve daha mütenevvi hediyeler vermemizi istiyorlardı. Karilerimizin bu arzusunu yerine getirmek için bilmece şeklini ve hediyelerimizi değiştirdik. Bu aydan itibaren 80 karimize zengin ve muhtelif hediyeler vereceğiz.

Eylûl bilmecesini halledenlerden: Birinciye: **10 LİRA**, ikinciye: **5 LİRA**, üçüncü ve dördüncüye: **3 er LİRA**, beşinci, altıncı yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncuya: **1 er LİRA**, on birinciden yirminciye kadar yirmi kariimize: **BİRER ŞİŞE KOLANYA**, yirmi birinciden otuzuncıya kadar on kariimize: **BİRER KIRAVAT**, otuz birinciden ellinciye kadar 20 kariimize **BİRER MENDİL**, elli birinciden yetmişinciye kadar 20 kariimize **MUHTELİF HEDİYELER**, yetmiş birinciden seksenınciye kadar 10 kariimize birer kitap verilecektir.

Tayyare gemisi

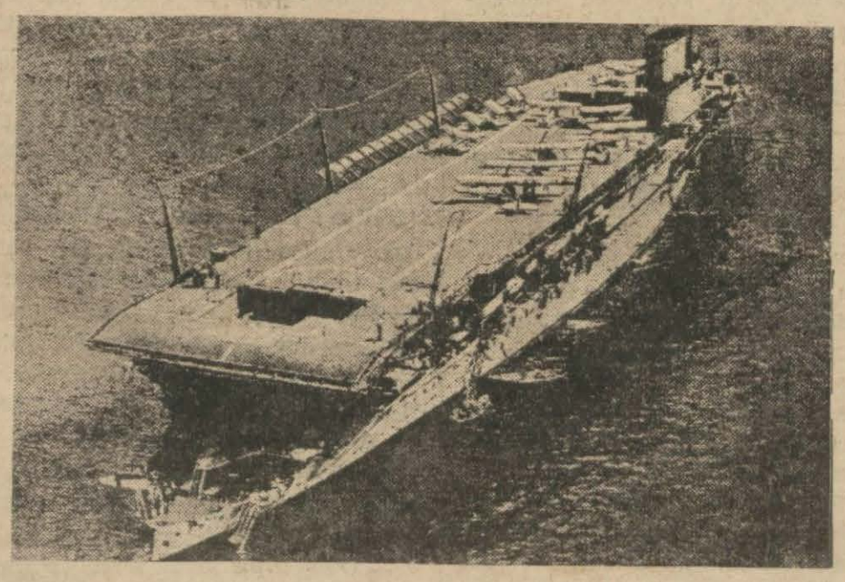

Fransanın 1, Amerikanın 3, İngilterenin 6 tane tayyare gemisi vardır. Geçen hafta 7 nci tayyare gemisini de denize indirdi. Bu gemiler kırk iki tayyare taşıyabiliyorlar. Her biri 22 bin küsur tonluktur. Saatte 20 milden fazla yol alıyorlar. 120 metre uzunlukları vardır. Tayyareler asansörler vasıtasile indirilip çıkarılır ve yerlerine yerleştirilir.

Genç ihtiyar

Nev - Yorklu Abraham Vişkovskiyi yüz birinci senei devriyesi münasebetile ecnebilerde âdet olduğu gibi «Doğum pastası» keserken görüyorsunuz. Vişkovski yüz yaşını geçtiği halde gönlü ihtiyarlamamıştır. Geçen gün gazetelere verdiği bir ilânda evlenmek için yirmi bir yaşlarında bir genç kız aradığı bildirilmiştir. Hem de trahoması çok olan bir genç kız! Allah akıl ve fikir versin mi diyelim, yoksa...

Elsiz çocuk

İki kolunuzu birden kaybetseniz ne yaparsınız? Hiç değil mi? Ellerinizin yerine ayaklarınızı kullanabileceğinizi şimdiye kadar herhalde düşünmemişsinizdir. Halbuki resmini gördüğünüz on dört yaşlarında Belgradlı Toma Kolariç kolsuz doğmuştur. Fakat bu kolsuzluğunu katiyyen hissetmemektedir. Üstteki resimde onu sizi selâmlarken görüyorsunuz. Toma ayaklarını sade selâm için kullanmaz, onlarla gayet iyi çatal bıçak kullanır, saçlarını tarıyabilir. Ağzı ile ceketinin düğmelerini, ayakkaplarını çözer. Toma bisiklete de biner. Bisiklet üzerinde gidonu dişleri ile kullanır. Şim-

Emniyet memurları arasında

Teşkilât kanununa göre yapılan nakil ve tayinler

Ankara 10 (Telefonla) — Emniyet umum müdürlüğü yeni teşkilât kanununa göre, yapılan nakil ve tayinleri bildiriyorum:

Eski Ankara polis memuru Kâmil Erzuruma, Gaziantepten Ali Ankaraya, Dahiliye Vekâleti memurlarından Hamdi Emniyet umum müdürlüğü ikinci şube muamelât memurluğuna, Harbiye mektebi mezunlarından Salâhaddin, Siyasal bilgier okulu mezunlarından Şevket, Namık, Muammer, Fahreddin ve Ziya üçüncü şube muamelât memurluklarına, Dahiliye Vekâleti seferberlik şubesinden Cevad, muhasebe memurlarından Nedim, İzmir İthalât gümrüğü memurlarından Şefik. Havayolları memurlarından Turgud polis enstitüsü memurluklarına, Akmeşe nahiye müdürü Hâmi, Ankara belediyesi memurlarından Fahri, Dahiliye Vekâleti muhasebe mümeyyizi Tahsin, Emniyet umum müdürlüğü birinci şube mahallî idarelerden Nevres, eski komiserlerden Emin, Tahir, hukuk mezunlarından Muhlis, üçüncü şube sansör memuru Ali, müvezzi Mustafa, lise mezunlarından Doğan, Keçiören nahiye kâtibi Cemal, Bursadan Etem, İstanbuldan Kemal birinci şube muamelât memurluklarına tayin edilmişlerdir.

Nakiller

Nakiller de şunlardır: Sivas polislerinden 14 İsmail, Ağrıdan 9 Cemil, Erzuruma, Bursa baş komiseri Said, İstanbul komiserlerinden 14 Hakkı, Kayseri komiseri Nuri polis enstitüsü komiserliklerine, İstanbul baş komiseri 3 Vasıf Karsa, Yozgad polislerinden Ömer Çanakkaleye, Çanakkaleden Bektaş, Yozgada, Kars baş komiseri Ragıp Bursaya, İstanbul polislerinden 14 Süleyman polis mektebi memurluğuna, Elâzizden Fehmi İstanbula, Manisa muavini Kâmil Urfaya, Çankırıdan Hüseyin Ankaraya, İstanbul muavini 121 Remzi Manisaya, İstanbul muamelât memuru Rıdvan Ankaraya nakledilmişlerdir.

Japonyanın cevabı

Ecnebi tabaanın zararından kendisini mesul tutmuyor

Takyo 10 (A.A.) — Reuter ajansının muhabiri, Japonya hükûmetinin devletlerin notasına verdiği cevapta devletler tebaasının uğradıkları zayiattan kendisinin mesul olmaması lâzım geldiği mütaleasında bulunduğunu, çünkü muhasamata Çin kıtaatı tarafından nazarı itibara alınmaması muhtemel olmakla beraber, tavizat meselesinin münakaşa edilmesinin muvafık olmıyacağını ilâve etmektedir.

Maliye memurları arasında tayinler

Ankara 9 (Telefon) — İstanbul Beyazıd tahsil memuru Ömer Lütfü terfien ayni yer tahsil şefliğine, İzmir Alsancak şube şefi Abdülkadir İzmir Yeni şube tahsil şefliğine, İzmir tahsil şubesi şefi Şevket İzmir tahsil kontrol memurluğuna, Gümüşhane muhasebe müdürü Tahsin Erzurum muhasebe müdürlüğüne, tayin edilmişlerdir.

Nurenberg kongresi

Alman matbuat reisinin bir nutku

Nurenberg 10 (A.A.) — Alman matbuat reisi doktor Dietrich, kongrede söylediği nutukta matbuatın bugün beynelmilel hayatta birinci derecede bir rol oynadığını ve binaenaleyh vazifelerinin ne olmak lâzım geldiğini anlattıktan sonra dünya matbuatının bugün geçirmekte bulunduğu anarşiyi kaydetmiş ve Fransız devlet adamı Caillauxnun şu sözlerini hatırlatmıştır:

«Bugün sulh için en büyük tehlike matbuattır. Gelecek harbi o ilân edecektir.»

İstanbul polis mektebi namzetleri

Muhtelif vilâyetlerden seçilen namzedlerin isimlerini yazıyoruz

Ankara 10 (Telefon) — Muhtelif vilâyetlerden İstanbul polis mektebine seçilen namzedlerin isimlerini bildiriyorum:

Kocaeliden: Özsoy, Mehmed, Necdet, Veli, Mahmud, Tevfik, Arif, Niyazi, Mustafa, Hasan, Recai, Kütahyadan: Ali, Mehmed, Maraştan: Mehmed, Ahmed, Sivastan: Ömer, Ahmed, Trabzondan: Fehmi, Fevzi Temel, Seyfeddin, Mehmed, Emin, Mustafa, Ömer, Rasim Kahraman, Yusuf, Mehmed, Ziya, Hakkı, Salâhaddin, Balıkesirden: Ali, Mehmed, Zekeriyya, Ahmed, İbrahim, İsmail, Ahmed, Mehmed, Giresundan: Hüseyin, Hamdi, Hüseyin, Tokattan: Ali, Emin, Ordudan: Akbaş, Osman, Elâzizden: Durak, Nazım, Mürsel, Ispartadan: Ali, Hüseyin, Ahmed, naim, Âlim, Remzi, Mehmed, Vehbi, İsmail, Mustafa, Çoruhtan: Musa, Niyazi, Yılmaz, Boludan, Hayreddin, Tahir, Ali, Hüseyin, İsmail, Mustafa, Fahri, Mehmed, Receb, Mehmed, İzmirden: Süleyman, Raşid, Şahab, İhsan, Fethi, Enver, Diyarıbekirden: Ali, Malatyadan: Öğütcü, Kadir, Behçet, Osman(Cumalı, İskender, Erzurumdan: Faik, Münir, Yusuf Temizer, Eskişehirden: Mehmed, Hüsnü, Erzincandan: Yalçınkaya, Fuad, Zekâi, Denizliden: Mehmed, Şevket, Muğladan: Osman, Cafer, Hasan, Ankaradan: Mehmed, Gümüşhaneden: Salih, Çanakkaleden: Rifat, Sami, Sanay, Seçer, Cahid, Halil, Burdurdan: Mustafa, Hasan, Yozgaddan: Eriker, Osman, Bilecikten: Mahmud, Ağrıdan: Fahri, Çankırıdan: Yahya, Yakup, Kırşehirden: Kâzım, Mardinden: Yusuf, Ahmed Suzan, Abdülmecit, Musa, Vandan: Hüseyin, Buldandan: Şeref, Ahmed, Afyondan: Hikmet, Tekirdağından: Halil, İsmail, Karsatn: Hakkı, Ali, Samsundan: Şükrü, Yusuf, Manisadan: Mehmed, Edirneden: Şeref, Fevzi, Sefer, Mustafa, Mehmed, Fethi, İsmail, Fehmi, Abdürrahman, Mitat, Niğdeden: Fehmi, İstanbuldan da Halid.

Ispanya harbi

Hükûmetçiler Nasyonalistlerin taarruzlarını tardettiler

Valensiya 10 (A.A.) — Millî müdafaa bakanlığının bir tebliğinde deniliyor ki:

Şimal cephesinde, sahil boyunda dünşmanın tazyiki dün bütün gün devam etmiş fakat düşman tardolunmuştur.

Pola ve Cordon mıntakasında: Cümhuriyetçiler Penas Blancas ve magdolanayı işgal etmeye muvaffak olmuşlardır. Cümhuriyetci bataryalar Praviayı bombardıman etmişlerdir.

7 eylûlde asi Canarias krüvazörü ile Libertad kruvazörü arasında vuku bulan müsademede asi kruvazörün arka bacasına Libertadın attığı obüslerden birisi isabet etmiştir.

Salamanka 10 (A.A.) — Tebliğ - Leon cephesinde kıtaatımız mevzilerini iyileştirmişler ve San Pedro ve Luna mıntakasında düşmanın siperlerini ele geçirmişlerdir.

Sahil mıntakasında kıtaatımız son günlerde ele geçirdikleri araziyi düşmandan temizlemişlerdir.

Cephenin garb kısmında hafif piyade ve topçu düellosu olmuştur.

Asturia'da anarşistler idareyi ellerine almışlar

Salamanka 10 (A.A.) — Asturia cephesinden buraya gelen haberlere göre, 1934 teşrinievvel isyanında rol oynamış olanlardan Berlassuno Tomasın idaresinde anarşistler Asturiada idareyi ele almışlar ve burasının istiklâlini ilân etmişlerdir.

Anarşistlerin dün akşam Sovyet konsolosunu öldürmüş oldukları söyleniyor.

Cezireliler Parise heyet gönderiyorlar

Adana 10 (Akşam) — Cezireliler Parise gönderecekleri heyet için beş bin lira taplamışlardır.

Akdenizde filolar bulunacak

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tesis etmek ve ticaret gemilerinin serbesce seyriseferine mani olmayı istihdaf eden fiilleri önliyerek ve cazalandırarak seyrisefainin serbestisini temin zımnında müttefikan lüzumlu bir devre için lüzumlu tedbirler kararlaştırmak icab eylemektedir.

B. Delbos konferansı başka bir esas üzerine istinat ettirmeyi taleb ederek hususî sebeblerden dolayı iki hükûmetin konferansa iştiraki reddetmiş bulunmasından dolayı teessürlerini bildirerek demiştir ki:

— Bu mukabil teklif kabul olunmamıştır. Zira, çabuk hareket etmek lâzımdır. Ve mevzuu bahis olan madde, ademi müdahale komitesinde konuşulan mesele ile bir çok noktai nazardan hiç bir münasebeti bulunmıyan sarih ve muayyen bir meselenin hallidir.»

Akdenizin ehemmiyeti

B. Delbos, bundan sonra Akdenizin dünya ticaretinde ve memleketlerin hayatındaki ehemmiyetini ve rolünü hatırlatmış ve sözlerine şöylece devam eylemiştir:

— Akdeniz bu konferansta temsil edilen bir çok memleketlerin hayatında katî bir ehemmyeti haiz bulunmaktadır. Deniz münakale yollarından her kesin serbesçe istifade etmek hakkıdır ve bir çokları için münakale hayatî bir ehemmiyet arzetmektedir. Burada, cemaat aleyhine hususî serbestiler almıya hiç kimse mezun değildir. Fransa ve İngiltere Akdenizde korsanlığın ilgası hakkında çabuk bir anlaşmaya varılması keyfiyetinin bugünkü tahammül edilmez vaziyete nihayet vereceğini ve yeni hâdiseler tehlikesinin önüne geçeceğine kanidir.

Bazı devletlerin konferansa iştirakten imtinalarının bu yolda derhal yürümek imkânlarını tehdid ettiği muhakkaktır. Fakat güçlüklerin fazlalaşması, başlanan işi terketmeği değil fakat gayretleri bir misli daha fazlalaştırmayı âmirdir.

B. Delbos sözlerini şöyle bitirmiştir:

Konferans, kendisine düşen pratik ve müessir mahiyetteki eseri muvaffakiyetle intaç etmeği kendisine bir vazife bilecektir.

Litvinofun nutku

B. Delbostan sonra B. Litvinof söz alarak ezcümle demiştir ki:

Akdenizde korsanlara müzaheret etmiş olan devletin ismini bu konferansta zikretmemek lâzım gelir. Fakat bu keyfiyet, korsanlık vakalarından zarar görmüş olan devletleri, bu devletin ismini ileri sürmeğe mâni olmıyacaktır.

Sovyet hükûmeti, kendi şahsî menfaatinin muhafazasını, mahdud kabiliyetle son seneler zarfında bir çok defa sabit olmuş bulunan beynelmilel bir teşekküle emanet edemiyecektir.

Akdeniz konferansına gelince, konferansın, Akdenizde seyrisefaine iştirak eden devletlerin menfaatinin müessir bir suretle himayesini temin eyliyecek tedbirler alması icab eylemektedir.

B. Litvinof ayrıca bu mesele tedkik olunurken, yalnız deniz altı gemilerini değil fakat diğer harb gemileri ile tayyareleri de düşünmek icab eylemekte bulunduğunu tebarüz ettirmiştir.

B. Edenin nutku

B. Litvinofun nutkundan sonra B. Eden kısa bir nutuk söyliyerek davet edilmiş olan iki devletin konferansta bulunmayışından dolayı teessürlerini bildirmiş ve bu devletlerin konferans müzakerelerinden malûmattar tutulacağını ilâve eylemiştir.

Bunun üzerine, B. Edenin teklifi ile konferans, komite halinde toplantıya devamı kararlaştırmış ve tâli bir celse akdolunarak mufassal müzakerelere başlanmıştır.

Resmî tebliğ

Nyon 10 (A.A.) — Akdeniz konferansının içtimaının nihayetinde aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Konferans, ticaret gemilerine karşı Akdenizde deniz altı gemilerinin yaptıkları korsanlık fiillerine bir nihayet verecek harekete hangi prensipler tahtında geçilebileceği meselesini müzakere etmiştir. Ayni zamanda elde mevcud deniz kuvvetlerinin bu işte ne suretle kullanılabileceği de tedkik olunmuştur. Müzakerat müteaddid noktaların mütemmim bir tedkike tabi tutulması lüzumunu göstermiştir. Bu sebeple bu akşam ve yarın sabah müzakerelerde bulunulacaktır. konferans yarın öğleden sonra saat 16 da gayri resmî bir içtima halinde yeniden toplanacaktır.

Akdenizin şark ve garb kısmında bulunacak filolar

Nyon 19 (A.A.) — «Havas muhabirinden» Akdeniz konferansı tarafından ittihaz edilmek üzere bulunan mukarrerata göre, Akdenizin garb kısmı Fransız ve İngiliz filoları, şark kısmına gelince bu kısım da Türkiye, Rusya ve Yunanistan filolarının nezareti altında bulunacaktır.

Litvinofun nutkunu Roma nasıl karşıladı

Roma 10 (A.A.) — B. Litvinofun Nyonda İtalyaya yapılan ağır hücumları, burada hiç kimse için bir sürpriz teşkil eylememiştir.

B. Litvinof, Sovyetler birliğinin sabrının tükendiğini ve gerek tecavüzler devam ederse Sovyetler birliğinin mukabelebilmisil tedbirlerini alacağını bildirmiştir.

B. Litvinofun bu sözleri ile alâkadar olarak burada katiyetle tebarüz ettirildiğine göre, eğer Sovyetler birliği, B. Litvinofun bildirdiği mahiyette hareketlere geçerse İtalya, bu hareketleri mukabelebilmisil değil fakat tecavüz fiilleri olarak telâkki edecektir. Zira, Mukabelebilmisil ancak bir kabahat işlemiş bulunan eşhas veyahud devletler aleyhinde olarak yapılabilir.

İngilterenin teklifi

Londra 10 — Röyter ajansının istihbarına göre İngilterenin teklifi konferansa iştirak eden devletler arasında azamî bir çalışma birliği yapılmasına dairdir. İngiltere Akdenizde gemilerin takip edecekleri yolların tayinini ve bu yollarda konferansta mümessilleri bulunan devletlerin torpido muhriplerinin karakol vazifesini yapmalarını düşünüyor. Bir denizaltı bu yollardan birinde bir gemiyi iz'aç ederse hemen tecavüze maruz kalacaktır.

Londrada tahmin edildiğine göre konferans ancak bir iki gün sürecektir. İtalya ve Almanyanın verilecek kararlara iştirake davet edilmeleri konferansın bu hususta bir karar vermesine bağlıdır.

Gemilerin kafile halinde seyahatinin teklifi ümid edilmiyor. Zira sulh zamanında kafile teşkili için gemileri beklemeğe mecbur etmek mümkün değildir. Karakol sistemi daha muvafık görülüyor.

Daily Mailin yazdığına göre, İngiliz teklifleri Akdenizdeki harp gemilerinin artırılmasına inhisar edecektir. B. Eden konferansta derhal tatbik edilmiyecek hiç bir teklifte bulunmıyacaktır.

Tekliflerde tadilât

Londra 10 (A.A.) — Akdeniz konferansı hakkındaki davete Almanya ve İtalyanın verdikleri menfi cevab burada memnuniyetsizliği mucib olmuştur.

Gazetelerin mütaleasına göre, konferanstaki İngiliz heyeti murahhasası hazırlanmış olan tekliflerde mühim tadilât yapacaktır. Gazeteler, konferansta alınacak kararlara Almanya ile İtalyanın bilâhare iştirak edecekleri ümidini gösteriyorlar.

Fransa ve İngilterenin kararları

Paris 10 (A.A.) — Dün İngiliz Hariciye Bakanı B. Eden'in Fransız ricali ile vuku bulan temaslarını mevzuu bahis eden siyasî mahafilde Fransa ile İngilterenin yalnız başlarına kalsalar bile denizlerin serbestîsine riayet ettirmeye muktedir oldukları tebarüz ettirilmektedir.

«Journal» gazetesi, Akdenizde memnu mıntakalar ihdasına imkân olmadığı gibi orada bulunan denizaltı gemilerini saymanın da mümkün olamıyacağını kaydediyor.

Matin gazetesi «Nyon konferansından tamamen sarfınazar edilse idi daha iyi olurdu» demektedir.

Alman gazetelerinin mütalâaları

Berlin 10 (A.A.) — Alman matbuatı Akdeniz konferansının Almanya ve İtalyanın iştiraki olmaksızın açılacağından dolayı infial göstermektedir. Frankfurter Zeitung diyor ki:

«Nyon konferansı Almanya ve İtalyasız ne meselenin hallîne ne de Akdeniz vaziyetindeki gerginliğin izalesine yarıyacaktır. Bu konferansı toplantıya çağıran devletler, konferansın münasebetsiz bir hattı hareketle vaziyeti büsbütün vahmielştirmemesine itina etmelidirler. Konferans, nihayet münhasıran teknik teklifler hazırlamalıdır ve bu teklifler de konferansta temsil edilmyien alâkadar devletler tarafından etdkik olunmalıdır. Bunun haricinde yapılacak herşey bir anlaşmadan ziyade gayri dostane bir hareket olacaktır.»

Berliner Boersen Zeitung diyor ki: «İngilterenin her ne olursa olsun konferansı toplamaya azmetmiş olduğu bildiriliyor. Fakat bu konferansta bir karara varılsa bile bu kararın tatbik edilebileceğinden kimse emin olamaz.»

Diğer gazeteler de **bu** zeminde mütalâa beyan ediyorlar.

Açık arttırma ile fevkalâde satış

1937 eylûlün 12 nci pazar günü saat 10 da Beyoğlu İstiklâl caddesinde 251 No. lu Galatasaray apartımanının 2 No. lu dairesinde (Kanzuk eczanesi üstünde) mevcut ve gayet maruf bir şahsiyete aid zarif eşyalar açık arttırmak ile satılacağı ilân olunur. 8 parçadan mürekkep ültra - kübik ceviz kaplama yemek oda takımı, kadife kaplı ve 7 parçadan ibaret kübik salon takımı, 3 parçalı Amerikan kanape koltuk takımı, mavun kaplama divan - kanape, İngiliz istilinde 5 parçadan mürekkep mükemmel yatak oda takımı, 4 parçadan ibaret abanoz kaplama gayet güzel diğer yatak oda takımı, İngiliz sarı karyolalar vesair demir ve lâke karyolalar, kadife perdeler, iki kapılı asri kütüphane ve yazıhane, mükemmel möble bir salon gramofonu, çini ve demir sobalar, AEG vampir halı süpürgesi, cedid emaye salamandra, ve çini Fransız sobalar, eski Fransız gravürler, Louis XV lâke bir vitrin, 1-pekli ve kadife şezlonglar, yemek oda sandalyeleri, som meşinden mamûl portmanto, aynalı ve aynasız dolaplar, bir çok lüzumlu eşyalar ve biblolar. Acem ve Anadolu halılar, Seccade. Pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır. Satış peşindir.

İstanbul Levazım âmirliği ilânları.

Ordu ihtiyacı için 1938 adet su fıçısı 13/9/937 pazartesi günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 5038 lira 80 kuruştur. İlk teminatı 377 lira 91 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri.

(97) (5654)

★

İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müessesat için 8500 adet elektrik ampülü 13/9/937 pazartesi günü saat 14 de Tophanede Satınalma komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 3000 liradır. İlk teminatı 225 liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri.

(96) (5653)

Zayi — 4252 sicil No. lı arabacı ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Fatih arabacılarından: Osman

Endamını ve güzelliğini muhafaza etmek Çocukların sıhhatını korumak için her sabah

HAVAGAZI ŞÖFBENİLE

bir banyo

— HAVAGAZI ŞOFBENİ

İSTİKLÂL LİSESİ Direktörlüğünden:

1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına gündüz ve yatı, Kız ve Erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.

2 — Henüz müracaat etmiyen eski talebenin kayıtları kapanmıştır. Bundan sonra yapılacak müracaat kabul edilmiyecektir.

3 — İsteyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

Kumbara biri

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHU RİYETİ

ZIRAAT BANKASI

TEDAVÜLDEN ÇEKİLEN PARANIZ HİÇBİR CİHETLE SİZİ İLERLETMEZ.

ONU BANKAYA YATIRINIZ

HER TÜRLÜ İZAHATI GİŞELERİMİZDEN ALINIZ

HOLANTSE BANK ÜNİ N.V.

KARAKÖY, PALAS ALALEMCİ HAN

KANZUK SAÇ EKSİRİ KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri tamamen giderir ve büyüme kabiliyetini artırarak saçlara yeniden hayat verir. Kokusu Lâtif, kullanışı kolay bir saç eksiridir.

INGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU - İSTANBUL

Ulviye Ersin Biçki Dikiş Yurdu

En son metot ve kolay usulleriyle biçki, dikiş 10 ayda mükemmel öğretilir. Kültür Direktörlüğünce musaddak diploma verilir. Mezunlar Yurt ve Atölye açabilirler. Şerait ehvendir, kayıt muamelesi başlamıştır. Adres: Tepebaşı: Bay Murat Ap. No. 2

Beyoğlu Akşam Kız Sanat Okulu Direktörlüğünden:

1 — Elâziz ve Manisada açılan Akşam Kız San'at okulları için muhtelif beden numarasında «132» adet manken kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Kati ihalesi 1937 eylülün 16 cı perşembe günü akşamı saat 16 da Yüksek mektepler muhasipliği odasında toplanan komisyon huzurile yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel 1580 muvakkat teminat 119 liradır.

4 — Eksiltmeye girecekler bu baptaki teklif mektuplarını ihale için tayin kılınan saatten bir saat evvel komisyona tevdi etmeleri ve posta ile gönderilecek mektupların nihayet bu saate kadar gelmiş olmaları ve dış zarfının mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır.

5 — Mankenlerin evsafı ve teslim şeraitini anlamak isteyenler Beyoğlu Akşam Kız San'at okulu idaresine müracaat edebilirler. (5731)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1. — Nümune ve şartnamesine tevfikan 8000 kilo baş ipi pazarlıkla satın alınacaktır.

II. — Pazarlık 20/IX/1937 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta levazım mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III. — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV. — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5789)

Ankara Tarih, Dil Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden :

1 — Fakülte için 4407 lira 56 kuruş muhammen bedelli 1069 adet kitap münakasaya konacaktır.

2 — İstekliler şartname ve listeleri İstanbul Maarif Müdürlüğüne müracaatla tetkik edebilirler.

3 — İhale 22/9/937 çarşamba günü saat 15 de Ankarada Mektepler muhasebeciliğinde yapılacaktır.

4 — İsteklilerin ihale gününden bir gün evveline kadar 330 lira 51 kuruştan ibaret olan muvakkat teminatı mektepler muhasebeciliği veznesine yatırmış olmaları lâzımdır.

5 — İlân ücreti müteahhide aittir. (5866)

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden

Bilumum ispirto bayilerinin İnhisarlar İdaresinden ruhsat almağa mecbur oldukları kanunda yazılı ve muayyen fiatla fazlasına satış yapmaları da yasak bulunduğu ve 1/6/937 tarihinden itibaren Başmüdürlüğümüzden ispirtolu içki beyyiye tezkeresi alanlara ispirto satmak için de aynı tezkere ile ruhsat verilmekte olduğu halde münhasıran ispirto satan diğer eşhasın idaremizden ruhsat tezkeresi almadıkları ve muayyen fiattan fazlasına ispirto sattıkları görülmektedir.

Böyle tezkeresiz veya muayyen fiattan fazlasına ispirto satanlar hakkında kanun ahkâmının tatbik olunacağı ilân olunur. «5936»

İNKIBAZI, HAZIMSIZLIĞI, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINI

MAZON MEYVA TUZU

giderir. Hiçbir zararlı ve müshil maddesi yoktur. Şeker hastalığı olanlar bile alabilir. MİDE ve BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ. İçilmesi lâtif, tesiri kolay ve mülâyimdir. Yerini hiçbir mümasil müstahzar tutamaz.
Mazon isim Horos Markasına dikkat. Deposu: Mazon ve Boton ecza deposu: İstanbul Yenipostahane arkasında No. 47

Son çıkan son derece müessir KESKİN KAŞELERİ üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. Birlik ve onluk kutuları vardır.

DOYÇE LEVANT LİNYE
G. M. B. HAMBURG
Doyçe Levant Linye Hamburg A. G. Hamburg, Atlas Levant Linye A. G. Bremen.
Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postalar
İstanbulda beklenen vapurlar
Derindje vapuru 9 eylüle doğru.
Milos vapuru 9 eylüle doğru.
Manisa vapuru 14 eylüle doğru.
Burgaz, Varna, Köstence, için limanımızdan hareket edecek vapurlar
Derindje vapuru 9 eylüle doğru.
Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar
Galilea vapuru 8 eylüle doğru.
Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında DOYÇE LEVANTE LİNYE vapur acentalığına müracaat.
Telefon: 44760 - 44769

Beyan Ediyorum!
"BU BİOCEL
Şayanı hayret bir cild unsurudur.„

Sabit olmuştur ki cild yiyebilir.

Doktorum demiştir ki; bu hususi cild unsurunda bulunan Biocel, kemali ittina ile seçilmiş genç hayvanlardan istihsal edilmiştir. Cildin derinliklerine nüfuz eder. Ve genç ve taze görünmesi için muktazi gıdayı vererek besler. Büyük bir Viyana Üniversitesi Profesörü tarafından keşfedilen bu cevher, şimdi (beyaz rengindeki) Tokalon kremi terkibine höceyreleri beslemek için tam matlûp nisbet dairesinde karıştırılmıştır. Bu kremi gece yatmazdan evvel sabahları beyaz rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Üç gün zarfında teninizi gayri saf maddelerinden ve zayıflamış yüz adelelerinden kurtarmağa başlar. Doktor Stejskal tarafından bir Viyana hastanesinde 55—72 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yaptığı tecrübelerde buruşuklukların altı hafta zarfında zail oldukları görülmüştür.

Hatırlatırız ki:
Şehir ve spor kostümleri pardesüler ve mantolar için mevsimin en son moda
İngiliz kumaşları
gelmiştir.
İTKİN
Tüccar — Terzi
405 İstiklâl Cad. Tel. 40450

Doktor - Operatör
MUKADDER
Doğum ve kadın hastalıkları
Birinci sınıf mütehassısı
KADIKÖY, Rıhtım cad. Nemlizade sokak No. 52. Tel: 60788

Istanbul Tramvay Şirketinden
İ L Â N:

İstanbul Tramvay Şirketi, 1937 - 1938 mektep senesi zarfında tramvay hatlarında tenzilâtlı tarife ile seyahat etmek hakkını bahşeyliyen kartların kaydına 10 Eylûl 1937 tarihinden itibaren başlıyacağını Mektep ve Üniversite talebelerine ilân eyler.

Alâkadarlar, Pazar ve Bayram günleri hariç olmak üzere her gün:

Saat 8,30 dan 12 ye ve 13,30 dan 17 ye kadar

Cumartesi günleri saat 8,30 dan 12 ye kadar müsbit evraklarile beraber Galatada Söğüt sokağında (Tünel arkasında) hareket kalemine müracaat edebilirler.

Direktörlük

T. H. K. Satınalma Komisyonundan:

3 milyon zarf bastırılacaktır. 13/9/937 saat 15 te açık eksiltme ile münakasa yapılacaktır. Istekli olanlar Piyango Direktörlüğü muhasebesinde şartnamesini görebilirler. (6046)

Istanbul Deniz Ticareti Müdürlüğünden:

Gerek benzin ve gerek mazotla işler motör ile mücehhez bilûmum deniz vasıtaları İstanbul Vilâyeti hududu sahilleri boyunca seyir ettikleri müddetçe motörlerinden çıkan ekzost gazlarını bir susturucudan geçirmek mecburiyetindedirler. Buna muhalif harekette bulunanlar umuru belediyeye müteallik ahkâmı cezaiye kanununa göre cezalandırılacaklardır.

Susturucu olmıyan veya susturucu olduğu halde yine seda veren deniz vasıtalarına bir ay zarfında bu cihazın techizi için mühlet verilmiştir. Bu mühletin hitamında yapılacak kontrol neticesinde bu aletle mücehhez olmıyan vasıtaların belediye kanunu hükümlerine göre tecziye edilecekleri ilân olunur. (6016)

NEOKALMİNA
GRİP - NÉZLE - NEVRALJI BAŞ ve DİŞ AĞRILARI - ARTRİTİZM

ERGANİ BAKIRI
Türk Anonim Şirketinden:
Makinist Aranıyor
Erganimadenindeki işletme idaremizde bulunan Bagger (Tarak) makinaları için 3 makiniste ihtiyacımız vardır. Talip olanlar muhtasar tercümeihallerini ve istedikleri ücret miktarını gösterir bir mektupla Ankara'da Ulus meydanında Koç hanındaki merkezimize müracaat etmelidirler.

HAZIMSIZLIK
Hayatın zevkinden insanı mahrum eder.
PERTEV KARBONAT komprimeleri
Çok temiz bi-Karbonattan ve toz karbonat almaktaki müşkilât göz önünde tutularak yapılmıştır.
Her eczanede satılır.

Şark Kromları T. A. Şirketinden:
iki memur namzedi aranıyor

Şirketimizin Erganimaden civarındaki merkezinde, muhasebe ve anbar işlerinde çalışmak üzere asgarî orta tahsili bitirmiş iki memur namzedi alınacaktır. Verilecek ücret mikdarı kazananların göstereceği liyakata göre oda, tenvir, teshin şirkete aid 70-100 lira arasındadır. Taliplerin, el yazılarile yazılmış tercümeihalleri, varsa bonservis suretleri ve bir de fotoğraflarile beraber 17 Eylül 937 günü yapılacak müsabaka imtihanına girmek üzere Galata, Tahirhan 4 ncü katta Eti Bank İstanbul Bürosuna müracaat etmeleri lâzımdır.

Istanbul Lman işletme idaresinden:

İktisat Vekâletince tasdik edilen ve 15/9/937 de meriyete girecek olan yeni tarifelerin 13 Eylûlden itibaren gişelerimizde satılacağı ilân olunur. «5906»

Haydarpaşa Lisesi direktörlüğünden:

Okulumuza leylî ve neharî talebe kaydına devam edilmektedir. Leylî talebenin kaydı mektebin açılacağı 1 Teşrinievvel 1937 ye kadar devam edecek ve icab ederse daha da temdid edilecektir. (6059)

OTELLER
HASTANELER
ve MEKTEPLER
Kaloriferlerinde
EVLER ve
APARTIMANLAR
SOBALARINDA
ve
MUTFAKLARINDA
TÜRK
ANTRASİTİ
KULLANMALIDIRLAR
Çünkü:
En iyi ve en idareli dumansız kömürdür:
Satış merkezi: GİLKRİST VOKER ve Ksi Ltd. Galata, Yolcu salonu karşısında Tahir Han 5 inci kat. Tel. 44915 ve 44916
Kuruçeşme: Kuruçeşme caddesi No. 25 — 39 Tel. 36.213 ve 36.21

Dr. HORHORNİ
Eminönü Eczanesi yanında hastalarını kabul eder. Telefon: 24131

Dr. A. Asım Onur
Ortaköy
ŞİFA YURDU
İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.
Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususi fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Pirinç - Yulaf - Mercimek - Buğday - Irmik - Patates - Mısır - Arpa - Bezelye - Çavdar - Türlü - Badem

HASAN
özlü unları

Yavrular seve seve yiyorlar. Ve bu leziz gıdalara bayılıyorlar. Tabiatın saf hububatının özlerinden istihsal edildiği için çocuklar çabuk neşvünema buluyorlar. Çabuk büyüyorlar. Hastalıksız ve çok uzun ömürlü oluyorlar.

Mutlaka HASAN ismine ve markasına dikkat ediniz.

Boşu boşuna ıztırap çekti

Fakat bir kaşe

GRİPİN

alınca bütün ağrılarının, hemen geçtiğini gördü. Neşesi yerine geldi. Havalara aldanmayınız. Mütemadi hararet tahavvülleri her rahatsızlığa yol açabilir. Eğer yanınızda daima

G R İ P İ N

Bulundurursanız kendinizi bütün hastalıklara karşı sigorta etmiş olursunuz
İCABINDA GÜNDE 3 KAŞE ALINABİLİR.

Her akşam: HARBİYEDE

B E L V Ü

Bahçesi alaturka kısmında Mısır filim yıldızı ve rakkase

TAHİYYE MUHAMMET

meşhur rakkase

MELİKE CEMAL

Ayrıca bayan MUALLÂ

Üniversite Rektörlüğünden:

20/Eylül/937 Pazartesi günü saat 14 de Dolmabahçe Sarayında açılacak ve 8--10 gün müddetle her gün öğleden sonra devam edecek olan İkinci Türk Tarih Kurultayı toplantılarının halk tarafından kolaylıkla dinlenebilmesi için Üniversite konferans salonuna Radyo tertibatı alınmıştır. İsteyenler dinleyebilirler. (6091)

GECEL - GÜNSEL

KIZ-ERKEK YUCA ÜLKÜ LİSELERİ ORTA-LİSE

(Eski: İNKILÂB)

Kuranı, Direktörü: NEBİOĞLU HAMDİ ÜLKÜMEN

Resmî Okullara muadeleti tasdiklidir. Kayd için her gün müracaat olunabilir. İsteyenlere mufassal tarifname gönderilir.
Çarşıkapı, Tiyatro caddesi. Telefon: 20019

Geceli — Gündüzlü

ÜSKÜDAR AMERİKAN KIZ LİSESİ

Mektep eylûl 28 inci salı günü açılacaktır.
Kayıd için hergün saat 9—12 ye kadar müracaatlar kabul edilir.
Adres: Bağlarbaşı, Telefon: 60474

Saraçhane başında Horhor caddesinde

Erkekler kısmı: Münir Paşa konağında - Kızlar kısmı ile ilk kısmı: yeni yapılan binada

KIZ ERKEK HAYRİYE LİSELERİ YATILI YATISIZ

Ana - ilk - orta lise kısımlarını havidir. Fen ve edebiyat okulları vardır. İlk sınıflardan itibaren ecnebi lisanı mecburidir. Münirpaşa konağı erkekler kısmına, Münirpaşa konağı karşısında leylî bir liseye lâzım olan bütün müştemilâtı havi büyük bahçeli yeni yapılan binada kız lisesi ile ilk kısma tahsis edilmiştir. Kızlar kısmında tedrisat tamamile ayrıdır. Neharî talebeden arzu edenler mektebin hususî otobüsile naklolunurlar. Kayıd muamelesine başlanmıştır. Hergün sabah, 10 dan akşam 5 e kadar müracaat kabul olunur. Telefon: 20530.

SEFALİN

BAŞ - DİŞ nezle-grip ve üşütmekten husule gelen ağrıları romatizmayı derhal geçiren eşsiz ilâcdır.

MOTOSİKLET ve BİSİKLET MERAKLILARINA:

Avrupanın yegâne tanınmış markalarındanolup metaneti, zarafeti ve ehveniyetile bütün Türkiyede nazarı dikkati celbetmiş ve amatörlerin spor ihtiyacını temin etmiş bulunan BMW, TWN Victoriya ve Hercules markası müteaddit beygir kuvvetindeki motörlerile bisikletlerin.

Acente ve deposu: **ADEM KARADAĞ** Galata Voyvoda cad. Hezaren sokak 123
İstanbul posta kutusu 1514

Bu bir fennî hakikattir ki:

KREM PERTEV

Cildi temizler, pürüzsüz ve gergin tutar.
Buruşuklukları giderir tabiî güzelliği muhafaza eder.

Operatör - Urolog

Dr. Mehmed Ali

İdrar yolları

hastalıkları mütehassısı. Köprübaşı Eminönü han Tel: 21915

Mevsimin en büyük Pehlivan güreşleri

Altınova Parti binası menfaatine 26 Eylûl 937 de yapılacak pehlivan güreşleri

Bu güreşin, muhitte heyecan uyandırması için partice fedakârlık yapılarak, Türkiyemizin vücutlerile iftihar ettiği, Türk gücünün timsali olan en büyük pehlivanların iştirâkini tahtı temine almıştır.

GÜREŞLER

Eylûlün 26 sında pazar günü Altın ovada Kadı çayırı mevkiinde yapılacaktır.

Davetli ve seyircilerin her türlü istirahatleri temin edilmiştir.

Güreşlere saat 12 de başlanacaktır.

İKRAMİYELER:

Başa	80	Lira
Başaltı	50	»
Orta	25	»
K. »	20	»
Toz koparanlara	5	»

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Selâmi Sedes
AKŞAM Matbaası

PROFİLÂKSİN

Belsoğukluğu ve Frengiden korur.

ACIBADEM ÖRNEK BAGI

Fennî üzüm bağı açıldı

Kadıköyünde Acıbadem Çiftecevizler mevkiinde dört senedenberi fenni bir surette yetiştirilmekte olan üzüm bağı açılmıştır. Bağımızda en nefis üzümler sayın müşterilerimizin gözleri önünde taze taze koparılarak verilmektedir. Bağımız her gün halka açıktır. Fiat her keseye elverişlidir. Civarda arzu edenlerin evlerine kadar üzüm gönderilir.

Galata - Kartçınar sokak

Bütün modern ve sıhhî teçhizatı muhtevi Leylî ve neharî

Erkek **AVUSTURYA LİSESİ** ve yüksek ticaret mektebi

Tam devreli lise - Ticaret Mektebi - Almanca öğrenmek için ihzarî sınıf.

Derslere 14 Eylül Salı başlanacaktır.

Kayıd muamelesi 1 Eylülden itibaren her gün saat 8,30 dan 12 ye kadar nüfus tezkeresi, aşı kâğıdı, sıhhat raporu, 3 fotoğraf ve mektep tesdikname veya diploması ile yapılır. Fazla tafsilât için mektebe müracaat veya 42095 e telefon edilmesi.

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri Her eczanede arayınız.

Posta kutusu 1255 Hormobin) Galata İSTANBUL

Beyoğlunda

İNGİLİZ KIZ MEKTEBİ

Mektep 22 Eylülde açılacaktır. Kayıt için 13 Eylülden itibaren Cumartesi ve Pazardan gayri hergün sabah saat 10—12 ye kadar mektebe müracaat olunur.